

GROOT ROTTERDAM PANORAMA

12 DECEMBER 1935 - No. 49

LOSSE NUMMERS 15 CENT

LEEST IN DIT NUMMER: DE CHINEESCHE WOLHANDKRAB

Deze foto geeft een idee van de grootte, welke een wolhandkrab kan bereiken. Men lette op het luciferdoosje in den linkerhoek.

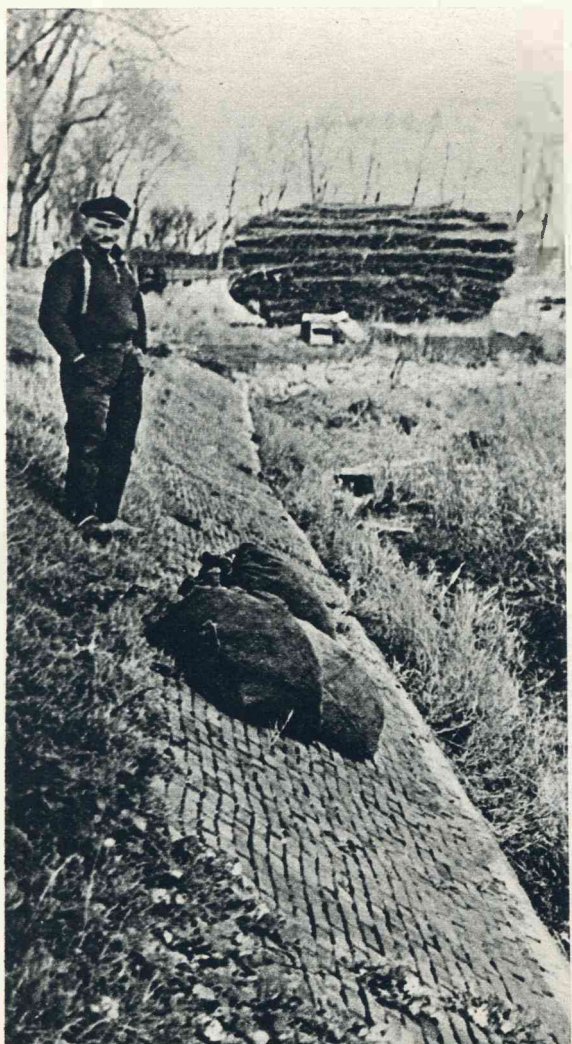
Door het voortdurende trekken gedurende deze periode (in den herfst stroomafwaarts naar dieper water, in het voorjaar en 's zomers in tegenstelde richting) kan het licht gebeuren, dat er krabben van het eene stroomgebied naar het andere overgaan. Geslachtsrijp geworden, trekken de dieren naar zee terug, om deel te nemen aan de voortplanting. Ontzettend groot is het aantal eieren dat door de vrouwelijke dieren wordt geproduceerd. Gemiddeld bedraagt dit aantal 50.000 per dier. Het meerendeel der wolhandkrabben neemt slechts eenmaal aan de voortplanting deel, en gaat daarna te gronde. Een snelle uitbreiding en vermeerdering is, gezien de bovenstaande feiten, dan ook volkomen begrijpelijk.

Het was te verwachten dat de wolhandkrab ten-

slotte ook ons land zou binnendringen. Gedurende den zomer en den herfst van 't jaar 1931 werd in de provincies Groningen en Friesland een groot aantal vindplaatsen vastgesteld, terwijl het aantal gevangen krabben reeds dit jaar aanzienlijk was. Ook in het Zuiden van ons land werden gedurende de herfstmaanden van bovengenoemd jaar voor het eerst enkele exemplaren buit gemaakt. In beide eerstgenoemde provincies is nadien het aantal krabben zoo sterk toegenomen, dat men hier, en terecht, reeds van een plaag spreekt. De bevolking van het Zuidelijk gedeelte van ons land is tot dusver nog niet van grooten omvang, maar ook in dit gebied valt een voortdurende toename te constateeren.

Voor al de verschillende takken van de zoetwater-visscherij ondervinden ernstige schade van deze diersoort. De fuikenvisscherij, die in het Noorden van de meeste betekenis is, moest, evenals het vorige jaar, hier en daar voor eenigen tijd worden gestaakt wegens de groote krabbenvangsten. De puntig eindigende pooten en de scherpe eivormige uitsteeksels aan het pantser hebben een verhoogde slijtage van het gebruikte want ten gevolge. Tevens loopt de gevangen visch dikwijls huidbeschadigingen op, ten gevolge waarvan de handelswaarde daalt en de kans op infectie aanmerkelijk toeneemt. Bovendien ontstaat veel tijdverlies bij het verwijderen van de

DE CHINEESCHE WOLHANDKRAB

De vangst van een nacht is in zakken geborgen en aan wal gebracht.

IN het jaar 1912 werd de Chineesche wolhandkrab voor het eerst in Duitschland waargenomen. Over de wijze, waarop het dier naar hier vervoerd werd, kan men slechts veronderstellingen maken. In het begin beschouwde men in Duitschland deze diersoort als een interessante aanwinst van de zoetwaterfauna.

Na 1926 trad een snelle vermeerdering en verspreiding op, en spoedig daarna sprak men in de verschillende dicht bevolkte gebieden van een plaag. Vanuit het oorspronkelijk bevolkte Elbegebied heeft de wolhandkrab zich over een groot gedeelte van Noord-West-Europa verbreid. Dat deze verspreiding in een zoo kort tijdsbestek heeft kunnen plaats vinden, is mede toe te schrijven aan de leefwijze van deze diersoort.

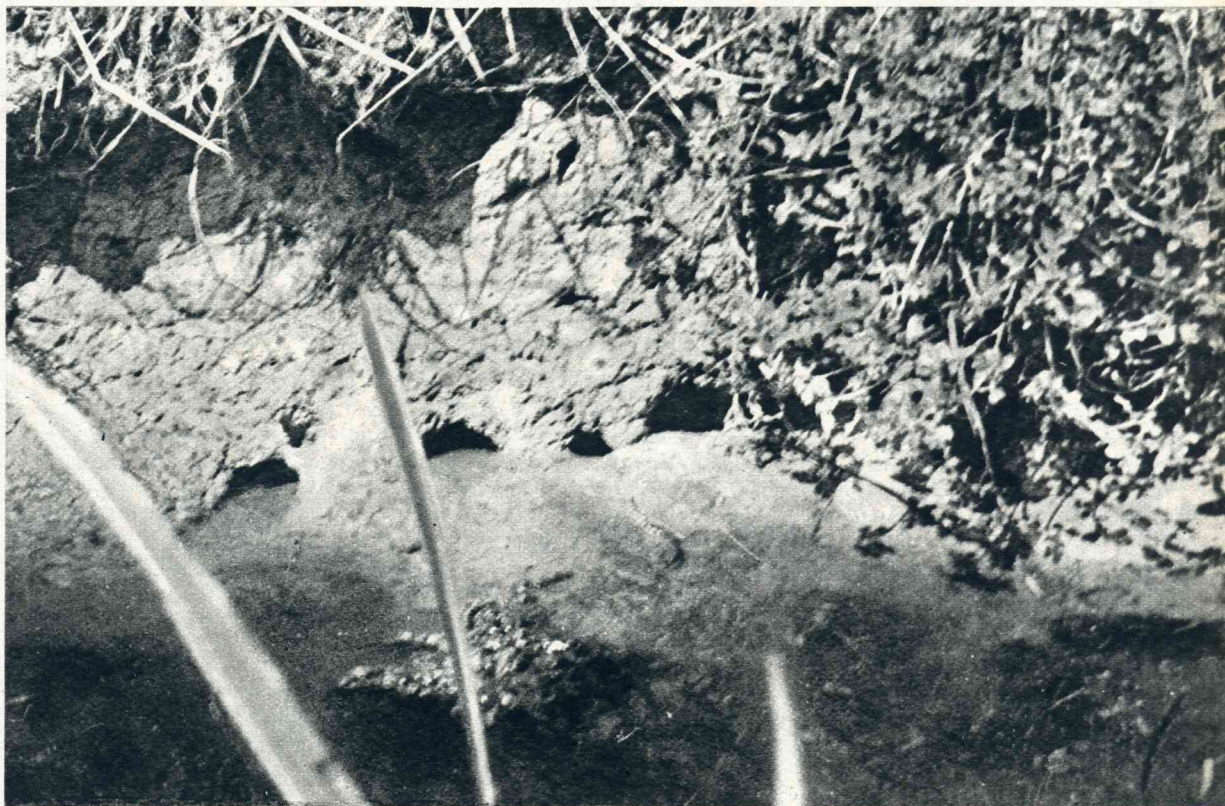
De wolhandkrabben worden geboren als vrij-zwemmende larven, in water van hoog zoutgehalte, waarin zij in eitoestand reeds langen tijd door het moederdier zijn rondgedragen (pl.m. ½ jaar). Het pas uitgekomen jonge dier gelijkt eerst in niets op de ons bekende oudere stadia, maar neemt pas na een aantal vervellingen de definitieve krabbengestalte aan. Nog in het eerste levensjaar wordt het zoet water opgezocht, waarin de verdere groei en ontwikkeling tot geslachtsrijp dier plaats vinden.

Wat gaat er met de gevangen krabben gebeuren? Voorloopig worden ze naar de fabrieken gestuurd ter vervaardiging van krabbenmeel voor proefdoeleinden.

Deze opname geeft een duidelijk beeld van de hoeveelheid krabben, welke in een fuik kan zitten, nadat deze gedurende één nacht heeft gevangen.

Oeverbeschadiging. Door wolhandkrabben gegraven gaten. Vooral daar waar de oevers uit klei bestaan, kan men deze gaten aantreffen. De lengte is varieerend en bedraagt tot 90 c.M. De doorsnee is ovaal, en de breedte van de gang bedraagt tot 12 c.M. De ingang is trechtervormig verwijd.

krabben uit de fuiken, en het afmaken van de slachtoffers. Zeer hinderlijk zijn de krabben, wanneer ze in schakels, bleinetten of in andere uit dun garen vervaardigde vischtuigen geraken. Stuktrappen en uitschudden van de gevangen dieren is onmogelijk, daar het dunne netwerk bij deze behandeling door de harde en scherpe pantserdeelen stukgesneden zou worden. Allereerst dient men het beest van de pooten te ontdoen, en daarna kan de rest van het lichaam losgemaakt en verwijderd worden. Bij de dobber- en hengelvisscherij verminderen de wolhandkrabben de kans op een succesvolle vangst, doordat zij het aas, voor visch bestemd, van den haak vreten. Tenslotte kan bij een dichte bevolking van krabben deze diersoort nog een zeer schadelijken invloed uitoefenen als voedselconcurrent van onze bodemvisschen.

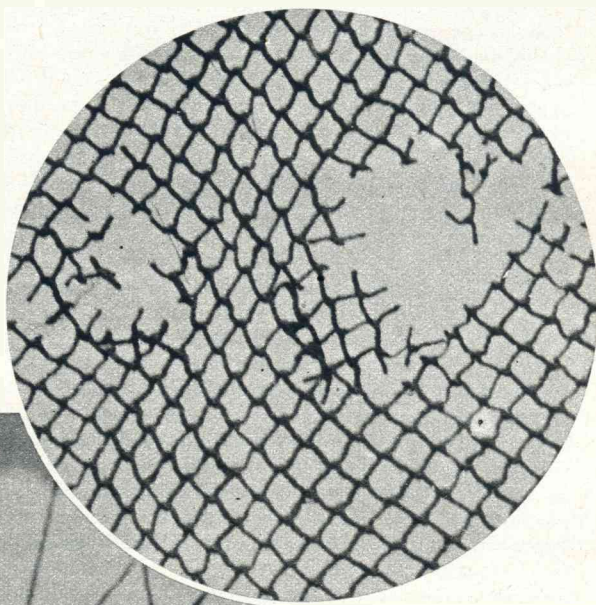
Behalve de bovengenoemde schade dient nog gewezen te worden op de oeverbeschadigingen, welke tengevolge van de graafneigingen van de wolhandkrab aan onze niet beschoeide kanaaloevers en dijken kunnen worden toegebracht. De gaten, die door deze dieren gegraven worden, komen soms in groote aantallen en dicht in elkaars omgeving voor. Door de voortdurende inwerking van het water zal er tenslotte een ondermijning van den oever ontstaan, en dikwijls zal een instorting het eind van deze graverij zijn.

Men heeft tot dusver nog geen aanwijzingen die duiden op een definitieve vermindering van 't aantal krabben. Wel treden periodieke schommelingen op, doordat de generaties niet alle even talrijk zijn, maar van een afname, veroorzaakt door ziekteverschijnselen of iets dergelijks, is tot dusver niets met zekerheid gebleken. Ook is de geringe vermindering,

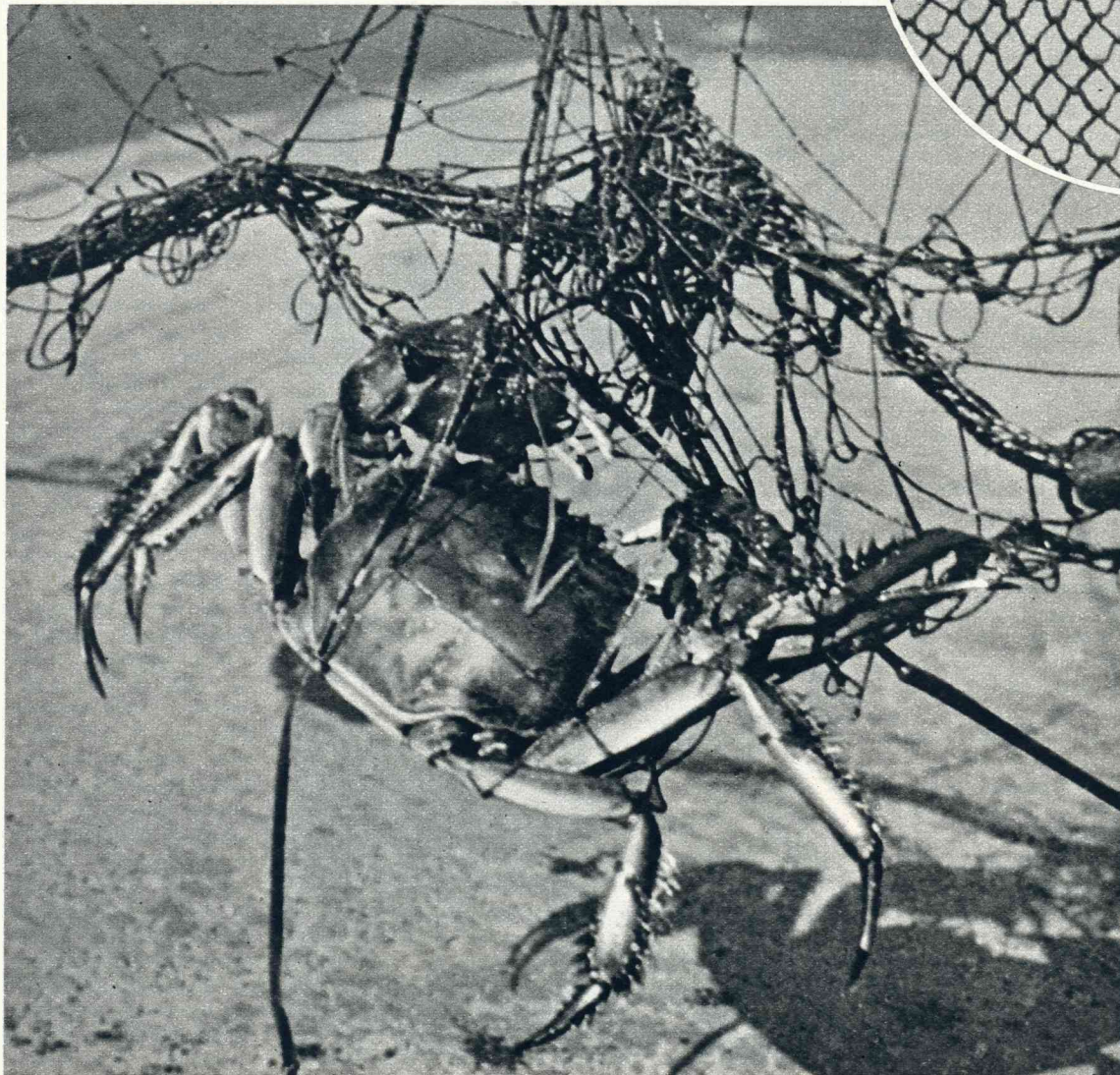
welke ontstaat doordat enkele vogelsoorten en ratten de wolhandkrabben als voedsel gebruiken, op het groote aantal van geen invloed. Een beperking van het aantal krabben is echter met het oog op de steeds toenemende schade dringend noodig, meer omdat men er tot dusver nog niet in is geslaagd, uit de wolhandkrabben een product van eenige waarde te verkrijgen.

De bestrijding zal moeten gericht zijn of op het wegvangen of op het doden van de krabben.

Een in Duitschland met succes toegepaste vangmethode is voor onze wateren niet bruikbaar. Bij stuwen verwekt men een plaatselijk zeer sterken

Bij het gebruik van niet al te sterk netwerk komen dergelijke beschadigingen voor.

stroom, waar de krabben niet tegenin kunnen komen. Zij probeeren dezen hinderpaal via den oever te omzeilen, maar worden hier door goten of verticaal geplaatste metalen wanden naar verzamelvaten geleid, waaruit zij van tijd tot tijd worden verwijderd, om plaats te maken voor volgende slachtoffers.

Tot dusver is men er nog niet in geslaagd, een toestel te ontwerpen, dat in alle opzichten voldoet. Verschillende moeilijkheden moeten hierbij worden overwonnen. Scheepvaart-, waterschaps- en visscherijbelangen mogen niet worden geschaad, terwijl ook het financieele gedeelte van het vraagstuk een belangrijke rol speelt.

L. K.

Een in een schakel verwarde krab.

NIEUWS VAN HUIS

door John Weston

HET was een zonderlinge schutsengel, die het nieuw-geboren geluk van Jane Moore in bescherming

nam. Een gevechtsvliegtuig van de Royal Air Force heeft ten minste niets engelachtigs aan zich — zelfs niet zijn monsterlijke vleugels.

Jane had dien middag besloten, voor eens en voorgoed met het verleden af te rekenen. Het was een verrukkelijke lentedag, een belofte vol gelukkige verwachtingen voor den zomer — verwachtingen, die een jubelenden weerklink vonden in haar hart. Zij zat op haar kamer in het sombere kasteel van haar tante en in het park, waarop zij het uitzicht had, was het een bedrijvig af en aan vliegen van talrijke vogelparen, die tjlpend en kwinkelerend hun nestjes bouwden. Naast haar op het schrijfbureautje lag een dun pakje brieven, haar dagboek had zij vóór zich.

„De nacht heeft een eind gemaakt aan mijn tweestrijd,” schreef ze. „Ik ben besloten het wachten op te geven. Vier jaren heb ik op John gewacht — dag aan dag uitgezien naar eenig levensteeken. Alle nasporingen zijn vergeefs geweest en het is wel zoo goed als zeker, dat hij allang dood is — vermoord door de Arabieren of omgekomen in die vreeselijke woestijn. Vier jaren heb ik om hem getreurd, geschreid en voor hem gebeden, maar nu moet er eens een einde komen aan die hopelooze verwachtingen. Ik ben te jong, om tot het einde van mijn dagen met een doode te blijven leven. Ik wil de herinnering aan John in mijn hart sluiten en bewaren — zij zal mij altijd dierbaar blijven en nooit zal ik hem geheel vergeten. Maar mijn leven zal mij zelf weer toebehooren, ik wil erover kunnen beschikken naar eigen goeddunken. John zou mij voorzeker gelijk geven, als hij alles wist. Hij was edel en goed en zou ongetwijfeld zeggen, dat ik het verleden nu maar moest begraven, om voortaan alleen aan mijn toekomst te denken. Dat wil ik doen — gezegend blijve zijn nagedachtenis...”

Er stonden tranen in Jane's oogen, toen zij haar dagboek besloot. Haar blik bleef rusten op de brieven en een voor een nam zij ze nog eens ter hand. De route, die John Seymour vier jaar geleden door Europa en Klein-Azië had gevolgd, om zijn zuster in Maskat te bezoeken, liet zich opmaken uit de poststempels. De laatste brief was verzonden uit Basra, toen hij op het punt stond de Perzische Golf over te steken naar de Piratenkust. En nadien had niemand meer taal of teken van hem vernomen en alle nasporingen waren vruchteloos gebleven. Hoogst waarschijnlijk vermoord of verongelukt, luidde de conclusie van het rapport, waarin van het onderzoek melding werd gemaakt. Vier jaren waren sindsdien voorbijgegaan — jaren van verdriet en van hopeloos wachten op den man, dien zij liefhad en met wien zij reeds jong verloofd was geweest. Doch thans had zij het wachten opgegeven. Het leven eischte zijn rechten op en haar hart was reeds weer opengegaan voor een nieuw geluk. Met deze bladzijde van haar dagboek sloot zij een dierbaar, maar droevig hoofdstuk van haar leven af. En een nieuw sloeg zij open....

Achter haar werd de deur geopend. Op den drempel stond lady Moore.

„Alweer verdiept in die treurige herinneringen?” vroeg zij vriendelijk-berispand. „Kind, kind, wanneer komt daar nu eens 'n eind aan?”

Jane stond vlug op. „Er is al een eind aan gekomen, tante,” zei ze ernstig. „U hebt gelijk, langer wachten zou een dwaasheid zijn. Ik zou John niet graag willen vergeten, maar ik wil anders aan hem denken, anders....”

„Gelukkig,” ademde lady Moore verlicht, „eindelijk is mijn meisje verstandig. Wil je nu niet beneden komen — George Kenneth is er....”

Er lichtte vreugde in Jane's blik, maar haar oogen dwaalden naar de brieven en toen keek zij weer ernstig. „Dadelijk, tante, ik ben nog niet heelmaal klaar.”

Lady Moore knikte en ging heen. En Jane ontstak een krant in den haard en wierp er de brieven op. Zij bleef er naar staren, totdat de vlammen het laatste snippertje verteerd hadden. Toen stond zij op en sloot het dagboek in de diepste lade van haar

bureautje. Met een zucht borg zij den sleutel in een kast en daarop snelde zij naar beneden — het nieuwe leven tegemoet....

Dienzelfden avond wandelde George Kenneth met Jane in het oude park. Hij was stiller dan anders — zocht naar woorden om te beginnen. Het moest nu eindelijk maar eens uit zijn met dat „vriendje” en „vriendinnetje” spelen, hij had niet genoeg aan een vriendin in zijn leven. In een der laantjes, waar zij onttrokken waren aan mogelijk nieuwsgierige blikken, nam hij haar hand.

„Ik heb je allang iets te zeggen, Jane....” ving hij aarzelend aan.

Jane werd beurtelings bleek en rood en zij had een gevoel, of haar hart even opsprong van vreugde. Dáár kwam het, waarop zij reeds eenigen tijd, zonder het te willen, gewacht had....

„Ik weet, onder welk verlies je gebukt gaat, Jane,” ging George Kenneth voort met een trilling in zijn stem, die haar diep roerde. „Ik heb je smart geëerbiedigd en lang, heel lang gewacht. Vóór langer

dan je vermoedt. Ik weet, dat een verlies soms onherstelbaar is, belijst onherstelbaar. En misschien is dat ook het geval met een eerste

liefde — een échte liefde. Maar toch wil ik je vragen, of je de toekomst geheel zonder verwachtingen ziet. Je begrijpt wel, wat ik bedoel, liefste. Ik weet, dat je John Seymour nooit geheel zult kunnen vergeten, maar dat eisch ik ook niet van je. 'k Wil je alleen vragen, of er naast zijn betreurd nagedachtenis nog 'n plaats voor mij over kan blijven in je hart....”

Jane huiverde en tóch had zij het warm. Zóó had zij gehoopt, dat hij zou spreken. Hij eischte niet, dat zij zelfs de herinnering aan John Seymour uit haar hart zou bannen — hij vroeg alleen een bescheiden plaats in haar leven. En die kon hij krijgen — zelfs méér dan hij verlangde. Want niet graag wilde zij hem missen — zij kón hem niet missen, nu zij besloten had, dat het verleden begraven zou zijn.

„Als je 't met mij probeeren wilt, George....” bracht zij met een snik uit.

George Kenneth lachte — een tevreden, gelukkigen lach. 't Was eindelijk uit met die platonische liefde. Hij was een man en Jane kon hem meer zijn, veel meer dan 'n vriendin. Liefkoozend legde hij een arm om haar hals en trok Jane's gloeiend gelaat tegen het zijne.

En toen werd zij plotseling vervuld van een hevigen angst. Hoe nu, als John den een of anderen dag tóch eens terugkwam?... Maar neen, dat kon niet — zóó wreed zou de hemel niet zijn, haar voor zulk een zwaren strijd te plaatsen. En gewillig gaf zij zich over aan George's liefkoozingen — volmaakt gelukkig en alles vergetend....

Aan den weelderig begroeiden oever van Wadi Dzjoewdaj, in het hartje van de Arabische Roba el Chali-woestijn, zat sjeik Hussein ibn Omar in diep gepeins voor zijn tent. Aan zijn rechterhand hurkte zijn dochter Suleilah, tegenover hem zat John Seymour — een beenige gestalte, olifkleurig als de Bedawins uit Hussein's gevolg, gehuld in een vuilen bournous en met een blik vol gespannen verwachting op het baardige gelaat van den sjeik gevestigd.

Na een lange pauze sloeg Hussein de oogen naar zijn gevangene op. Die oogen hadden thans niets van dien tirannieken, wreeden blik, die hem zoo berucht en gevreesd had gemaakt onder de Mekka-gangers, wier laatste armzalige penningen hij opeischte, alvorens hun te vergunnen door „zijn” gebied te reizen — bijna vaderlijk teeder staarde hij John Seymour in het gelaat.

„Mijn vriend heeft zich grooten dank verworven,” zei hij met een genegen stem. „Als hij niet zooveel moed en tegenwoordigheid van geest had bezeten, om zich te water te begeven en dien krokodil de oogen uit te steken, zou mijn dochter zeker verloren zijn geweest.”

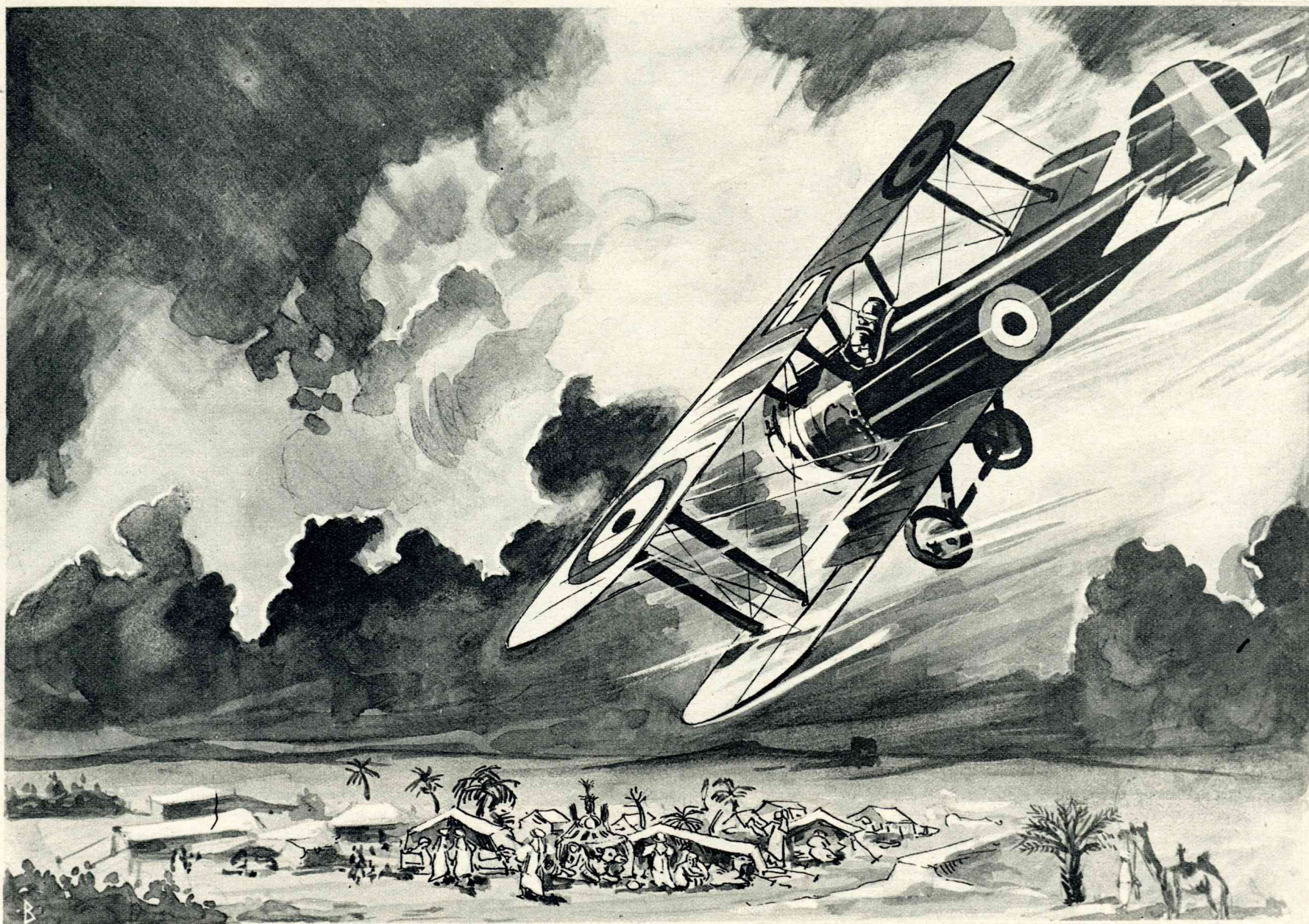
John Seymour weerde dien dank bescheiden af. „'t Was niet zoo heel gevaarlijk, sjeik, ik weet nu wel, hoe ik 'n krokodil naderen moet,” antwoordde hij, zich van de Arabische taal bedienend.

„Toch wel, toch wel!” viel Hussein levendig uit. „Het was een moedige daad, die mijn vriend het leven had kunnen kosten. De menschen van de tent weten een moedige daad te beloonen — ik ben besloten mijn vriend de vrijheid te schenken....”

John Seymour maakte een gebaar van verrassing — bestónd er nog een dergelijk groot geluk op de wereld? Vele maanden na dien noodlottigen dag, toen hij met zijn gids op een tochtje langs den rand der woestijn door Hussein was gevangen genomen, had hij gehoopt zijn vrijheid nog eens terug te zullen krijgen — hetzij door de vlucht, of doordat Hussein gedwongen zou worden zijn gevangenen prijs te geven. Maar hij was gaan inzien, dat een vlucht door de woestijn gelijk stond aan zelfmoord, en tevens had hij ervaren, dat Hussein ibn Omar onafhankelijker was in zijn onherbergzaam gebied dan een souverain vorst in eenigen staat van Europa.

Toen had hij de hoop opgegeven en nog slechts op den dood gewacht. Die was inderdaad gekomen, maar alleen om zijn gids te verlossen. Hem had hij gespaard — gedoemd het leven voort te slepen.

Hij had het opgenomen als een kruis en meegetorst — versmachtend van dorst naar de vrijheid, maar zonder de minste hoop, dat hij er zich ooit nog eens aan zou mogen laven. En nu lag daar plotseling de heerlijke vrijheid voor hem open. Het was ongelooflijk, verbijsterend. . . .

Hussein bleef hem glimlachend gadeslaan. „Mijn vriend is nu vrij — hij kan gaan en blijven,” ging hij voort. „Hij kan een gids meekrijgen naar Sjiham of Terim en voldoende geld, om naar Engeland terug te keeren. Hij kan ook blijven als gast van den stam. Ik wil hem een eigen tent geven en kameelen en Suleilah als vrouw. Mijn vriend kan kiezen, wat hem behaagt — zijn wensch zal mij gelijk zijn aan een bevel.”

John Seymour boog het hoofd tot dank. Hij keek naar Suleilah — een wilde roos der woestijn — maar hij zag Jane Moore. Zij was de vrouw van zijn droomen, die hem het kruis had helpen torsen — van 's morgens vroeg tot 's avonds laat door de zondoorzengde woestijn en van 's avonds laat tot 's morgens vroeg in zijn eenzame nachten in de tent, als hij haar naam had uitgeschreeuwd als een kreet om redding. Jane! . . .

Hij huiverde van aandoening, nu hij zeker wist haar terug te zullen zien. Al die jaren door had een inwendige stem hem geschraagd met de belofte, dat zij op hem wachten zou — zelfs nog toen hij de hoop reeds lang had opgegeven en zich had ingeprent, dat het onzinnig zou zijn, als Jane nu nog op hem wachtte. De vraag of zij inderdaad nog vrij was, kreeg thans pas een gewichtige beteekenis. Neen, hij twijfelde niet — hij wist, hoeveel zij van hem gehouden had. Maar toch voelde hij eenige onrust in zich opkomen. Hij kreeg haast — vandaag zou het nog niet, maar morgen kón het misschien te laat zijn. Hij zou sjeik Hussein vragen hem zoo spoedig mogelijk te laten vertrekken — naar Sjiham, dan was hij het dichtst bij Yemen. . . .

„Ik ben u zeer dankbaar, sjeik. . . .” begon hij. Toen zweeg hij plotseling weer — vanuit de verte klonk motorgeronk. Hussein hoorde het ook en stond op. Aan de kim hing een zwarte stip tegen den hemel, die ál grooter werd en nader kwam.

Alle Bedawins verlieten de tenten — de kinderen klemden zich bevreesd aan de kleeren van hun moeders vast. Met donderend geraas kwam het vliegtuig in hun richting. Het vloog laag — scherp teekende het monster zich tegen het heldere blauw van den hemel af.

„Een gevechtsvliegtuig van de Royal Air Force,” merkte John Seymour op.

Het was voor het eerst, dat een vliegtuig hen zóó dicht naderde en sjeik Hussein was opgetogen.

„Prachtig, prachtig. . . .” mompelde hij.

Daarboven in de cockpit zaten twee piloten. „Kijk, een stam zwervende Arabieren — de plaag der woestijnreizigers,” zei een hunner. „Volkomen geïsoleerd van de wereld; zouden ze al weten, dat er oorlog te wachten staat tusschen Italië en Abessinïë?”

„Ik geloof niet, dat ze er zich voor zullen interesseeren,” lachte de ander. „Wou je soms dalen en het hun even meedeelen? Gooi dan liever een pak kranten naar beneden, dan weten ze 't ook. . . .”

Het volgende oogenblik dwarrelde er een pak Engelsche kranten naar omlaag. Nauwelijks lag het op den grond, of de eerste piloot begon spottend te lachen. „We zijn idioten — welke zwervende Arabier leest nu in vredesnaam Engelsch?”

„Geeft niet,” grinnikte de ander. „In elk geval is de „Times” heel geschikt behangselpapier. . . .”

Beneden in het kamp was het pak kranten opgeraapt. Een der Bedawins bracht het aan sjeik Hussein.

„Mijn vriend, dat zijn bladen, die ik niet lezen kan,” glimlachte hij en hij bood ze John Seymour aan, die ontroerd het vliegtuig bleef nastaren.

Werktuiglijk nam hij ze aan. Hij had in geen vier jaar een Engelsche krant onder het oog gehad en het weerzien van dien bekenden druk greep hem plotseling zoo sterk aan, dat hij zich schaamde voor zijn ontroering en zijn gezicht achter een opengevouwen krant verborg. Zonder iets te lezen dwaalde zijn blik langs de kolommen. Hij bleef rusten op een klein kopje van de laatste rubriek: „Societynieuws”. En toen hechtten zijn half-benevelde oogen zich plotseling vast aan een naam,

die hem gedrukt voorkwam met vlammeende letters. Jane Moore. . . .

Alsof een koele hand zijn ontroering op de vlucht joeg, kreeg hij eensklaps al zijn zelfbeheersching terug. Hij las en geen trek in zijn vermagerd gezicht verried, wat er in hem omging.

„Naar wij vernemen is eerstdaags de publieke verloving te wachten van miss Jane Moore, een nicht van lady Mary Moore, met mr. George Kenneth, advocaat bij het High Court. Men zal zich herinneren, dat miss Moore vroeger verloofd is geweest met mr. John Seymour, die vier jaar geleden tijdens een reis naar Maskat aan de Piratenkust verdween en van wien men aanneemt, dat hij vermoord of verongelukt is. Miss Moore is 23 jaar, mr. George Kenneth 28 jaar oud. Het huwelijk zal waarschijnlijk nog dezen zomer plaats vinden.”

John Seymour boog even het hoofd, toen hij het berichtje gelezen had. Vier jaren had Jane op hem gewacht, vier jaren om hem getreurd. Eindelijk had zij een nieuw geluk gevonden. En als hij thans terugkeerde en door zijn verschijning de oude gevoelens voor hem eens wakker riep — of zelfs maar twijfel, of misschien een zwaren tweestrijd teweegbracht in haar hart? Zou zijn terugkeer haar niet alleen maar ongelukkig maken? En was er nu nog wel iets, dat hem naar Engeland trok? Kon hij niet beter hier blijven en de wereld in den waan laten, dat hij gestorven was? . . .

Zijn hart gaf antwoord op al die vragen en zijn oogen zochten het vliegtuig. Het hing daar nog als een ver verwijderde stip aan den hemel — Jane's schutsengel, die haar ernstig bedreigd geluk in bescherming had genomen. Zijn boodschap leek een fingerwijzing van den hemel en John Seymour had haar begrepen. Met een ruk wendde hij zich naar sjeik Hussein om.

„Ik dank u voor mijn vrijheid,” zei hij, „maar als u het mij toestaat, zou ik nog gaarne eenigen tijd van uw gastvrijheid gebruik willen maken.”

Hussein glimlachte en zijn blik dwaalde naar Suleilah. Maar John Seymour schudde het hoofd. „Nieuws van huis,” zei hij raadselachtig en met ingezakte schouders verdween hij naar zijn tent.

New York en wolkenkrabbers zijn synoniem.

P. van der Valk:

NEW YORK

in statistiekvlucht

NEW YORK telt zes miljoen inwoners. Het is niet onmogelijk, dat het er honderd meer of minder zijn, maar dit maakt op zóó'n groot aantal weinig uit. Niemand zal dan ook neiging voelen ons tegen te spreken, wanneer we New York een grootstad of — om een woord te gebruiken, dat meer ontzag inboezemt — een „metropolis” noemen.

Zes miljoen mensen, bij elkaar wonende op een oppervlakte van 850 Km², veroorzaken allerlei problemen, die weliswaar met de geperfectioneerde middelen der moderne techniek worden opgelost, maar desondanks toch een bron van voortdurende zorg blijven.

BIJNA iedereen weet, dat New York zich het monopolie heeft verworven van eindeloze, rechte straten en van enorm hoge gebouwen, waarbij de befaamde Amsterdamsche en Rotterdamsche wolkenkrabbers maar stukjes speelgoed zijn. Ook de hoofd-verkeersader, de 30 Km. lange Broadway, is internationaal bekend. We kunnen met een gerust hart aannemen, dat een New-Yorker niet zoo gauw een „Broadwaytje” zal maken, als een Amsterdammer zijn „Kalverstraatje” of een Rotterdammer zijn „Coolsingeltje”.

Maar wat niet iedereen weet is, dat in deze Amerikaansche super-stad de straten zeer smerig zijn. En hierbij speelt geld een rol — óók in Amerika heerscht crisis! Berekeningen hebben namelijk aangetoond, dat het oppikken van ieder stukje papier, waardoor de wegen worden ontsierd, de gemeente-kas een stuiver kost. We mogen van geluk spreken, dat ons zoiets in Nederland niet wordt voorgerekend, want dan liet de bekende zuinigheid ons geen oogenblik meer met rust. Telkens wanneer we een leeg sigarettendoos op straat deponeerden, zou ons de zenuwschokkende gedachte door het hoofd gaan: „Ik gooi vijf centen weg.”

Een stad wordt geacht bij uitstek een verzamelplaats te zijn van arbeiders, kantoorbedienden, steno-typisten, loopjongens en andere nijvere mensen. Landelijke vertegenwoordigers zoekt men er bij voorkeur niet. Het zal dan ook eenige ver-

wondering wekken, dat volgens de statistieken New York nog 365 actieve boerenfamilies herbergt, die, binnen de stedelijke grenzen, dagelijks 2400 koeien melken.

Wij zien het paard meer en meer van de straten verdwijnen — de levende P.K. wordt vervangen door de tientallen P.K.'s van den motor. De meening echter, dat dit in New York reeds een voldongen feit zou zijn, is in strijd met de waarheid. Men ontmoet er geregeld melkwagens, broodkarren, ijswagens en zelfs vrachtwagens, die door paarden worden getrokken.

Vele New-Yorkers parkeerden hun auto's onder iedere weersgesteldheid den geheelen nacht in de straten. En geen oude rammelkasten, maar voor het grootste deel mooie, glanzende wagens! Het getal eigenaars, dat zich op die manier een garagehuur bespaart, loopt in de 60.000. En al gaat de politie er in een onbewaakt oogenblik eens toe over om een serie bekeuringen te lanceeren, op

Er wonen nog 391 roodhuiden in New York City.

den duur is de openluchtstalling tóch goedkooper.

Wie heeft nimmer gedroomd een Rolls-Royce te bezitten? Een eigenaar van dit merk auto wordt geacht dik in de duiten te zitten. Zij, die de verleiding niet kunnen weerstaan om voor een korten tijd zoo'n illusie te wekken, krijgen in New York de gelegenheid voor een maand een Rolls-Royce te huren, waarbij bovendien nog hun initialen gratis op de deuren worden geschilderd. Een méér afdoende manier om je vrienden en kennissen afgunstig te maken bestaat er niet!

De geweldige George Washington-brug, die de oevers van de Hudson-rivier verbindt, heeft een lengte van ruim 3 Km. en een hoogte van meer dan 60 meter. Zes-en-vijftig agenten zijn noodig om de brug te bewaken en het verkeer er over te regelen. Echter worden deze bewakers naar verhouding slechter betaald dan hun collega's in de city, omdat het gevaar, waaraan dezen blootstaan, veel grooter is.

Bovendien blijken er nog tal van mensen te zijn, die zich onsterfelijken roem hopen te verwerven, door van de brug te duiken. Gemiddeld komen er per maand twee van zulke aanvragen binnen. Worden deze niet toegestaan, dan springen de

Iedere bezoeker van New York gaat natuurlijk de Empire State Building zien. Deze wolkenkrabber telt meer dan 100 verdiepingen!

Een van de levendige indrukken, die een Amerikaan bij ons wekt, is het voortdurend op en neer bewegen van zijn kaken, en het product, dat zich tusschen deze kaken bevindt, is kauwgum. Het ligt dus voor de hand, dat deze spierbeweging in New York een massaal verschijnsel is. Men constateert het op straat, in den ondergrondse, in de liften der wolkenkrabbers, in de bioscopen, kortom: heel New York „kauwgumt”. Een arbeider aan het Grand Central Station schraapt iederen morgen twintig pond kauwgum van de hallen en perrons.

Wanneer we denken aan New York zien we gelijktijdig beelden van millionnaires. Er woont zonder eenigen twijfel heel wat rijkdom in deze stad, maar daarnaast is het opvallend, hoeveel venters — die gemeenlijk tot de minder ruim bedeelden der aarde behooren — met hun karren door de straten sjokken. Hun aantal

bereikt de 12.000 — een niet onaanzienlijk leger! Een Amerikaan loopt dag in dag uit met zijn cheque-boek in zijn zak — dit is althans de algemeene opvatting. Hoever deze opvatting in werkelijkheid van de waarheid af staat, bewijst wel het statistisch vastgelegde feit, dat slechts 25 % van de New-Yorksche bevolking een bankrekening heeft.

Helaas kan niet worden getuigd, dat iedere bewoner van deze grootstad overvloedig van braafheid. De dagbladen vermelden iederen dag staaltjes van roof, moord, diefstal en andere misdrijven. Het aantal moorden bedraagt soms meer dan 9 per week. Toch verricht de New-Yorksche politie-agent gemiddeld slechts één arrestatie in de veertien dagen, terwijl er zelfs vertegenwoordigers der wet zijn, die in een geheel jaar hun staat van dienst met geen enkele arrestatie verrijken.

De Nederlander is nog steeds verschoond gebleven van de sensatie, die het bezit van een „ondergrondse” biedt. Londen, Parijs, Berlijn, Moskou hebben hun „ondergrondschen” — New York zwemt in „ondergrondschen”. Hiermede bedoelen we, dat de bodem van deze stad is doorzeefd met ondergrondse spoorlijnen. Overigens een prachtvervoermiddel — in minder dan geen tijd brengt het je kilometers ver. Het is alleen lastig, dat de treinen altijd overvol zitten, zoodat je meestal moet staan.

Statistieken kunnen tot eigenaardige conclusies leiden. Zoo hebben ze uitgewezen, dat er meer mensen verticaal dan horizontaal worden vervoerd. Met andere woorden, de liften vervoeren meer passagiers dan alle „ondergrondschen”, trams en bussen te zamen.

meesten toch — natuurlijk op een moment, dat ze aan het speurende oog der politie-beambten weten te ontsnappen. Helaas... sinds de opening van de brug in 1931 hebben dertig den sprong gewaagd, doch slechts twee brachten het er levend af.

Bruggeld te New York!

Voetgangers, die de brug passeeren, betalen vijf cent, auto's tien cent, en iemand, die het gevaar durft te trotseeren om per rijwiel over te steken, betaalt vijftig cent. Wij zullen niet uitweiden over den storm van verontwaardiging, die zou opsteken, indien de Nederlandsche fietsrijder een dergelijk bedrag aan bruggegeld zou moeten neertellen. Ieder verkeer, dat niet onder de categorie „motorrijtuigen” valt te rangschikken, is aan beperkende bepalingen onderhevig. Indien iemand een dier te voet over de brug wil voeren — wat gezien de 2400 koeien niet tot de onmogelijkheden behoort — moet hij een schriftelijke toestemming van de New-Yorksche haven-autoriteiten kunnen toonen. Maar ook voor den automobilist blijft een tocht over de brug een taak, waarop hij zich dient voor te bereiden. Want — moet hij onderweg wegens gebrek aan benzine bijtanken, dan betaalt hij vijftig cent per liter. Dit is nog goedkoop, vergeleken bij den Holland-tunnel, want overvalt iemand dáár benzine-gebrek, dan kost het hem een dollar per liter. Menschen, die het noodzakelijk achten met een olifant over de brug te wandelen, leggen een dollar neer; laten ze dezen bewoner van de wildernis er over rijden, dan kunnen ze echter met vijftig cent volstaan. Voor hen, die met zulke plannen mochten rondloopen, is het wellicht prettig van dit tarief op de hoogte te zijn!

De bevolking van New York moet wel zeer leergierig zijn, want er bestaan niet minder dan 37 universiteiten, waaronder acht in de medicijnen, twee in de rechten en vier in de theologie. De Columbia-universiteit alléén al telt 31.834 studenten. Hieruit blijkt, dat er in New York veel belangstelling bestaat voor hooger onderwijs — en toch kunnen vier op de honderd inwoners boven den leeftijd van tien jaar noch lezen, noch schrijven. Wij mogen dus met recht een hoge borst opzetten, want op de ruim 8 miljoen Nederlanders, de plattelandsbevolking inbegrepen, is slechts 0,3 % analphabeet.

Soms wekt New York den indruk, alsof het één groot eethuis is. De stad is overstroomd met restaurants, die — en dát is juist het wonderlijke van de zaak — op ieder uur van den dag bezet zijn.

Zes-en-vijftig agenten zijn noodig om het verkeer over de geweldige George Washington-brug, die de oevers van de Hudson-rivier met elkaar verbindt, te regelen.

Iederen morgen schraapt een arbeider twintig pond kauwgom van de hallen en perrons van het Grand Central Station.

Smit of de Jong te heeten. Zoo behoeft een inwoner van New York er niet op gebrand te zijn bij den Burgerlijken Stand ingeschreven te staan als „Cohen”, want de stad telt niet minder dan tienduizend dragers van dezen naam.

De oude bewoners van Amerika, de Indianen, met wie we zoo vertrouwd zijn geraakt door de boeken van Cooper en Karl May, hebben zich zelfs uit New York niet geheel laten verjagen. Er wonen er nog 391. Wij kunnen echter wel verzekeren, dat er geen gelegenheid voor hen bestaat om op hun mustangs achter wilde buffels aan te jagen.

Statistieken onthullen eigenaardige feiten. Zoo is er een winkel op iedere 76 bewoners — o.i. een vrij magere basis voor den winkelier. Een dokter vindt een ruimer arbeidsveld, d.w.z. als er genoeg

zieken zijn — één geneesheer op 545 New-Yorkers.

Statistieken zijn droog! — wordt er beweerd. Maar als men ze ziet in het licht van eigen waarnemingen, dan gaan ze leven en vormen een weerspiegeling van het leven, dat deze zes miljoen menschen rusteloos door de straten jaagt...

Ontelbare lichten, die glanzen achter vensters van reuzengebouwen, felle reclames, waarvan de kleuren opschieten langs gevels en vervagen tegen een donkeren avondhemel — auto's, die razen in pijlsnelle vaart — maximum-snelheid! — gapende openingen in den grond, de toegangen naar de „ondergrondschen” — menschen verdwijnen in de aarde — menschen stijgen in liften, honderden meters hoog — menschen drommen voor de loketten van filmpaleizen en theaters — Broadway! — New York! — Zes miljoen menschen — in statistiekvlucht!

Acht glazenwasschers werken onafgebroken aan de Empire State Building.

Een moment van stomme verbazing bezorgt het aantal winkeldieven, dat deze stad herbergt. Er zijn niet minder dan 6.000 mannen en vrouwen, die er een beroep van maken op deze manier aan de noodige contanten te komen. De warenhuizen hebben zich vereenigd om dit euvel tegen te gaan en een beschermingsdienst gesticht, die zetelt in een eigen kantoor. Deze organisatie beschikt over de namen en de „geschiedenis” van 60.000 personen, die werden betrapt bij het plegen van winkeldiefstal. En dit zijn nog slechts de personen, die zich vergrepen voor één keer — die iets zagen, dat ze graag wilden hebben en zich niet de moeite getroostten om er voor te betalen. Zulke menschen berokkenen den warenhuizen niet zooveel last als de 6.000, die het als een beroep uitoefenen. Dezen werken samen en hebben gewoonlijk een auto in de buurt staan, waarin ze zich vliegenvlug met hun buit uit de voeten maken. De vrouwelijke leden van dit gilde — het spijt ons, dat we het moeten zeggen, maar de cijfers wijzen het uit — dragen speciaal vervaardigde jurken onder hun bovenkleeding. In deze jurken zitten de noodige zakken, die ruimte bieden aan een groote verscheidenheid van artikelen. En de ondernemingsgeest van deze dames komt wel heel sterk tot uiting in de volgende manoeuvre, die ze uithalen, zoodra ontdekking dreigt. Indien ze hiervan ook maar het minste vermoeden krijgen, trekken ze even aan een koordje, de bodem van den zak gaat open en het gestolen voorwerp valt op den vloer. De dievegge wandelt naar een andere afdeling en wanneer ze wordt aangehouden, weet ze van den

prins geen kwaad. Misschien is de voorstelling ouderwetsch, maar over het algemeen stellen we ons een dergelijk persoonje voor als iemand, die er sjofel uitziet of wie het is aan te zien, dat ze met minder eerlijke bedoelingen rondloopt. Niets van dit al — ze kleeden zich als chique dames en laten zich op de afdelingen behandelen als voorname cliënten. Het is dan ook niet te verwonderen, dat de warenhuizen hun eigen detectives in dienst hebben. De grootste tellen er zelfs veertig. Met Kerstmis komt het dikwijls voor, dat in zoo'n zaak tweehonderd veertig van deze „stille” bewakers rondloopen.

Kranten en Wolkenkrabbers

Men behoeft zich in de stad New York niet bezorgd te maken de kans te loopen geen krant te kunnen krijgen, want er worden niet minder dan vijftig dagbladen uitgegeven. Alleen bestaat de mogelijkheid, dat men een blad in handen krijgt, waarvan de taal een beetje vreemd is. Er verschijnen namelijk een dagblad en twee weekbladen in het Chineesch.

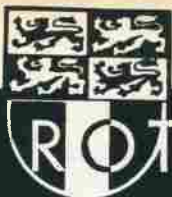
De wolkenkrabbers! — New York en wolkenkrabbers zijn synoniem. En toch valt het aantal tegen! De gemiddelde hoogte der gebouwen op Manhattan-Island — het hartje der oude stad — bedraagt slechts vijf verdiepingen.

Iedere bezoeker van New York gaat de Empire State Building zien. Bijna altijd kan men daar eenige glazenwasschers aan het werk zien. Alleen aan de Empire State Building werken onafgebroken acht man. Ze beginnen bovenaan, dalen langzaam af en als ze den begaanen grond hebben bereikt, is het weer tijd om bij het topje te beginnen, omdat de vensters daar opnieuw dringend om een spons en zeemlap vragen. Dit werk wordt alleen uitgeoefend door oud-matrozen en steigerwerkers, menschen dus, die geen last hebben van duizelingen, wanneer ze de straat als een mierenest zien.

Het is in Nederland geen pretje om Janssen,

Het drukke autoverkeer op de 5th Avenue, de mooiste straat van New York.

GROOT ROTTERDAM

KANTOOR: STATIONSWEG 24 - ROTTERDAM
TELEFOON INTERCOMMUNAAL 50540 - GIRONUMMER 101981

*Het spel begint, 't komt er op aan.
Hans trekt al vast zijn schoenen aan!*

DE KLEINE KEEPER

*Daar rent hij, reuzen,,jit" en rasch,
Naar buiten, of hij Halle was.*

*De eerste bal schiet hem voorbij.
Het was dan ook een kanjer-kei.*

*Of deze in-gooi wel gelukt?
De bal schijnt op zijn „bol" gedrukt.*

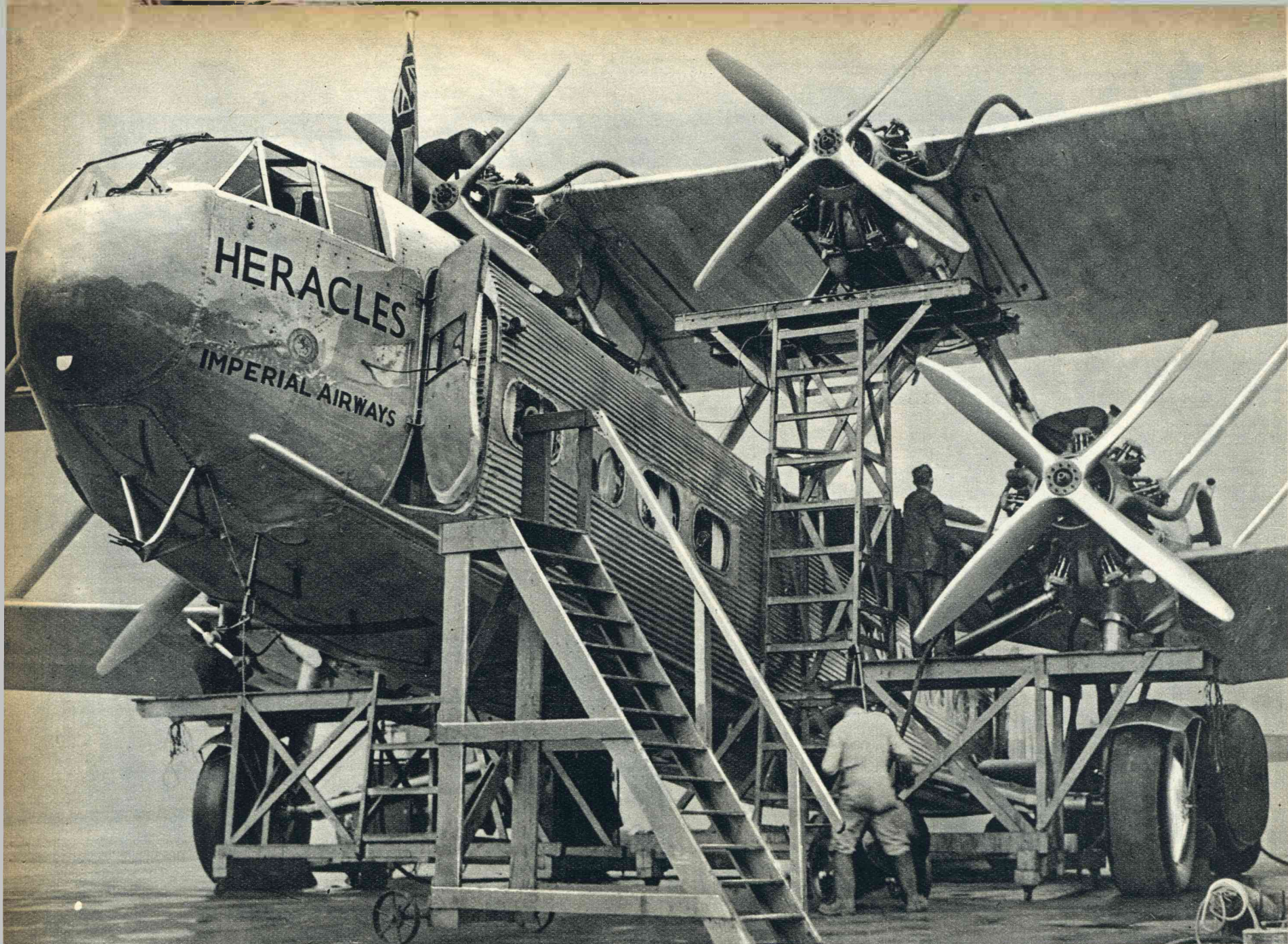
*Nu heeft het schot hem niet gefoet,
Hans heeft „hem" schitterend gestopt.*

*Hij klemt den bal solide vast.
Bijna had hem het schot verrast.*

*Hier komt de keeper, zelf voldaan:
't Is reuzen naar zijn zin gegaan!*

Bedrijvigheid op het vliegveld Croydon. Het reusachtige vliegtuig Heracles van de Imperial Airways wordt voor het vertrek nauwkeurig door de mecaniciens nagezien.

BUITENLANDSCH ALLERLEI

Harry Piel, de bekende Deutsche filmartist, is uitstekend bevriend met den koningstijger Byla. Ze spelen beiden in de nieuwe Tobisfilm „De rimboe roept“.

Mevrouw Jeffrey te Hartland (Engeland) is dezer dagen 104 jaar geworden. Wij fotografeerden haar tijdens haar dagelijksche wandeling.

In de nabijheid van het oude water verrees het nieuwe, fiere gebouw der H.A.V.-bank.

Op deze kiek zien we oud en nieuw Schiedam vereenigd.

Oud en nieuw Schiedam

Langs de Lange Haven. — De jonge boompjes treuren in het late seizoen.

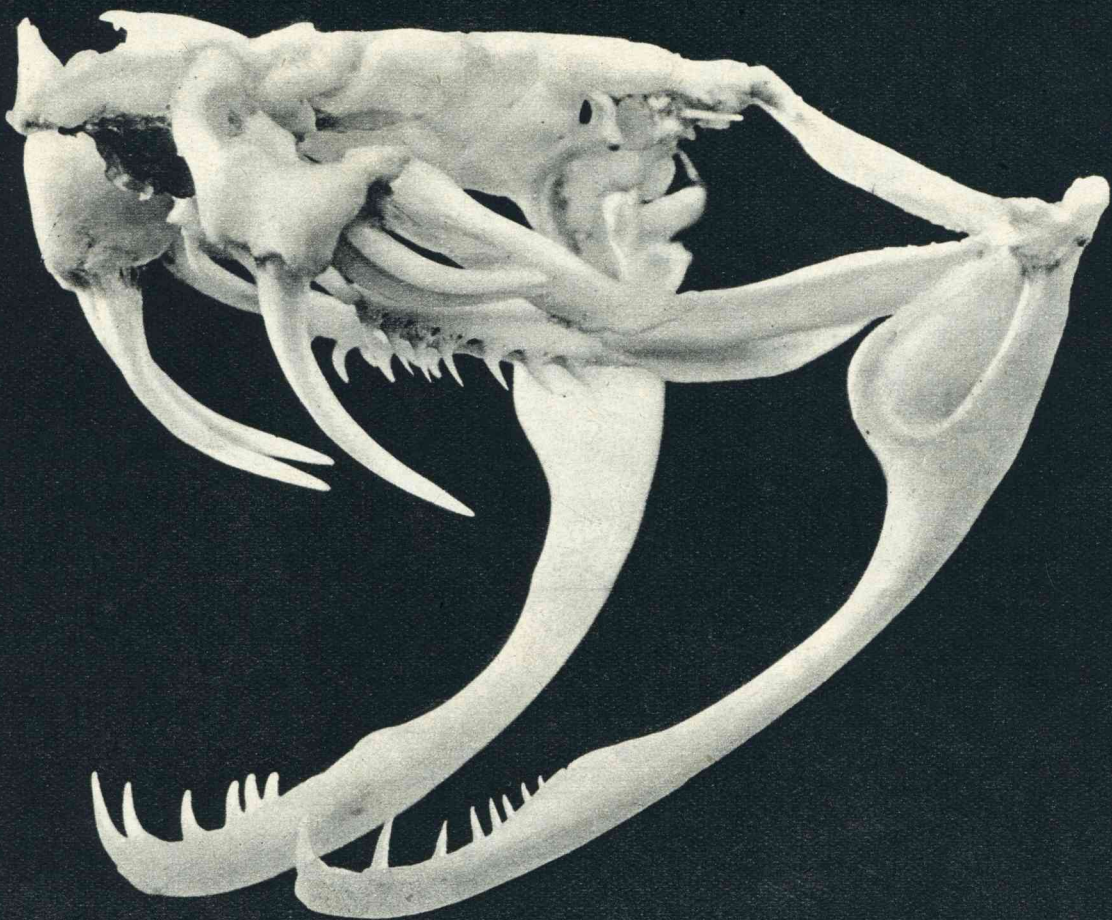
Het oude spant, wat schoonheid betreft, de kroon. — De Li-duina-kerk in den winternevel.

Jong Schiedam.

Het imposante en moderne flat-gebouw aan den Schiedamschen dijk.

DE SLANG DES DOODS

De schedel van een gijsslang. Men telt drie giftanden, maar een ervan is nieuw en moet een ouderen tand, welke op 't punt stond uit te vallen, vervangen.

DE slang behoort nu niet direct tot de meest aangename vertegenwoordigers van het dierenrijk, vooral niet wanneer men met een giftige soort heeft te doen. Ieder werelddeel heeft zijn exemplaren, die uiterst gevaarlijk zijn. Over het algemeen kunnen er slechts twee categorieën van mensen worden opgenoemd, die een meer dan gewone en tevens onbevreesde belangstelling aan den dag leggen voor slangen. Dat zijn de slangenbezweerders en de natuurkundigen, die een speciale studie van deze reptielen maken. Tot de laatste categorie behoort de geleerde Raymond L. Ditmars, een der voornaamste medewerkers van den dierentuin in New York. Zijn belangstelling gaat vooral uit naar den bushmaster, de grootste en giftigste slang, die de Nieuwe Wereld kent. Hij weet ons dan ook talrijke bijzonderheden over dezen „heerscher van het struikgewas” te vertellen.

Het was hem gelukt — voor het eerst sinds vijftig jaar — om een bushmaster van Trinidad naar New York over te brengen. Het zeldzame exemplaar kon helaas in zijn nieuwe omgeving niet aarden en stierf na verloop van enkele maanden. Het dier had in dien tijd echter veel bekijks getrokken en bij een zekere gelegenheid hoorde mr. Raymond zich eenigszins uitdagend toevoegen:

„U beweert nu wel, dat de bushmaster de giftigste slang is van heel Amerika, maar waarom is hij dat? Zoo op het oog ziet hij er niet gevaarlijker uit dan een ratelslang. Bewijst u eens wat u zegt.”

De geleerde vroeg zich af, of men niet eens wat meer vertrouwen kon stellen in wetenschappelijk vastgelegde feiten. In dit geval bijvoorbeeld was het onmogelijk om een practisch bewijs te leveren. Niemand zou bereid zijn geweest zich te laten bijten door een ratelslang, met een horloge in de hand te controleeren hoe lang het zou duren voor hij den geest gaf, om dan — aangenomen dat dit mogelijk was — weer op te leven en met den bushmaster hetzelfde experiment te herhalen. Alles met het doel om vast te stellen, welk gif het snelste werkte.

Druppel voor druppel moet het gif van den bushmaster niet als het gevaarlijkste worden beschouwd. De tropische ratelslang spant hierin de kroon. Het kleine verschil in „gifkracht” wordt echter meer dan gecompenseerd door de afmeting van de dieren zelf.

De tropische ratelslang bereikt zelden een lengte van meer dan 1½ meter, terwijl de giftanden onge-

veer 2½ c.M. groot zijn. Op Trinidad vindt men daarentegen bushmasters, waarvan de lengte de drie meter nadert, terwijl in Zuid-Amerika zelfs exemplaren zijn gedood, die meer dan 3½ meter lang waren. En hierin ligt het verschil. De bushmaster „dient een grootere hoeveelheid gif toe” en zijn beet dringt ook veel dieper in het vleesch van het slachtoffer. In zulke gevallen vult de gifproductie van één keer een flinken theelepel en het ligt dus voor de hand, dat de werking hiervan veel gevaarlijker is.

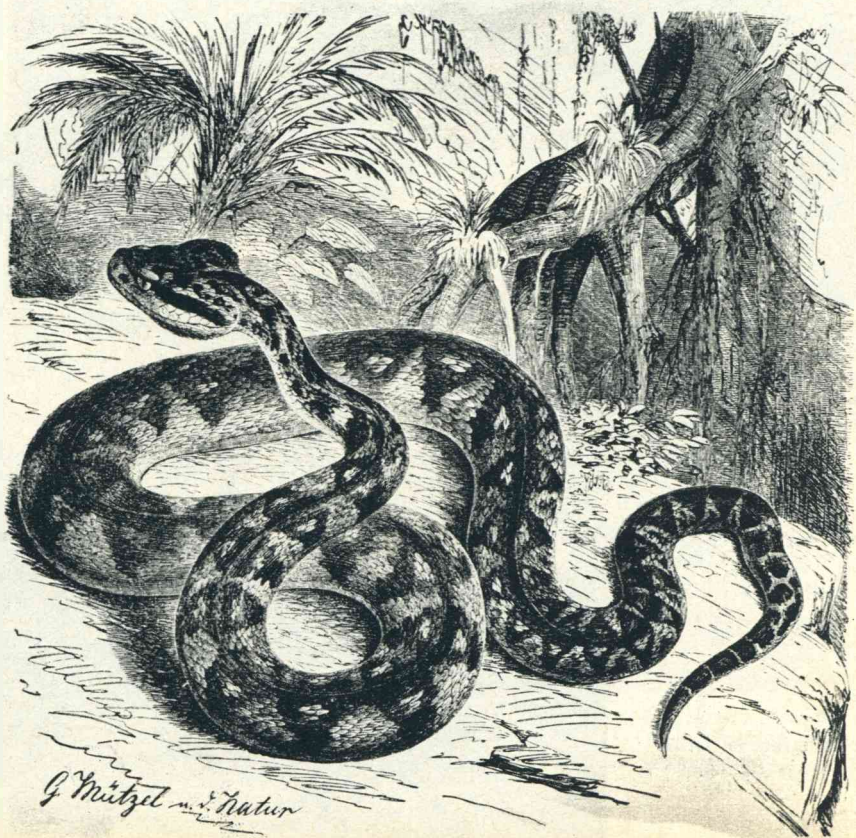
De beet alleen is echter niet de eenige factor, die in aanmerking moet worden genomen, indien men wil beoordeelen, of de eene slangensoort voor den mensch gevaarlijker is dan de andere. Hierbij is ook van belang of het dier schuw is, zich snel terugtrekt en niet licht tot aanvallen kan worden geprikkeld. Van den bushmaster kan dit in geen geval worden gezegd.

Evenals de meeste van zijn soortgenooten is de bushmaster niet bijster gebrand op een gevecht — dat wil zeggen, wanneer hij volkomen met rust wordt gelaten. Maar er behoeft hem, opzettelijk of per toeval, ook geen haarbreed in den weg te worden gelegd, of hij gaat, bewust als hij zich is van zijn gevaarlijke wapens, onverbiddelijk tot den aanval over.

Mr. Ditmars heeft in zijn jeugd iets dergelijks meegemaakt en hoewel het voorval slechts vier minuten duurde en reeds dertig jaar is geleden, kan hij zich alles nog heel scherp herinneren.

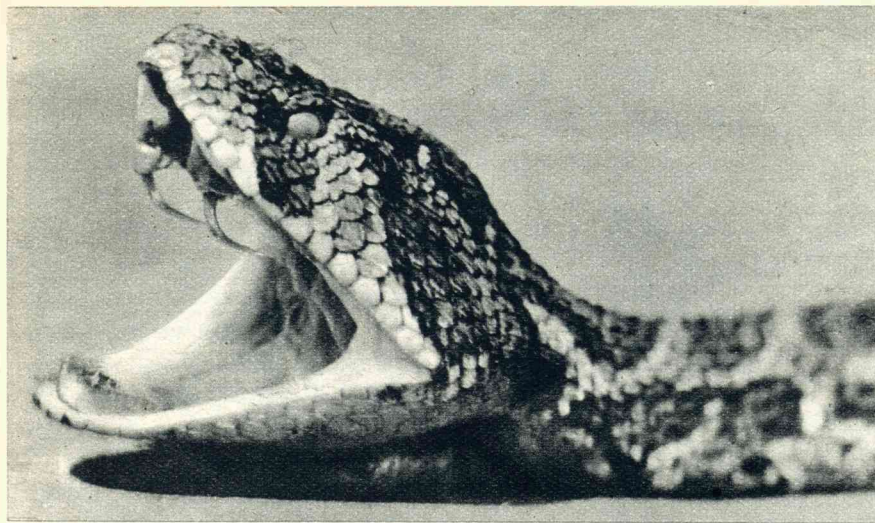
Als jonge man, bij wien de belangstelling voor de

aan te vallen. Deze laatste deed snel een stap achteruit en had het ongeluk hierbij over een stoel te struikelen. Een geduchte slag naar het reptiel gaf hem den noodigen tijd om zijn evenwicht weer te herstellen. Telkens schoot de bushmaster naar voren, slingerde zich gedeeltelijk om den langen haak met de kennelijke bedoeling om zijn giftanden te toonen en — te gebruiken. Voor dien tijd had mr. Ditmars nog nimmer meegemaakt, dat een slang zó fel kon aanvallen. Hij moest voortdurend een paar passen achteruit springen en het had er veel van weg, dat hij eenige malen in een cirkel zou blijven rondloopen. Hierbij moeten we er rekening mee houden, dat de jonge geleerde er bitter weinig voor voelde om het zeldzame exemplaar dood te slaan, hetgeen feitelijk het meest voor de hand had gelegen. Eensklaps bracht een in het vertrek aanwezige

Een teekening van den bushmaster op 1/8 van zijn natuurlijke grootte.

G. Mitzel m. Natur

Een gevaarlijke sinjeur!

bezem uitkomst. Juist terwijl de slang vanonder een stoel te voorschijn schoot, plantte Ditmars den bezem op haar kop. De bushmaster kronkelde in elkaar en sloeg wild met zijn staart op den vloer — een bewijs, dat hij verrast was en niet wist of hij op de vlucht zou gaan, dan wel den aanval zou voortzetten. In betrekkelijk korten tijd was de bushmaster thans met behulp van haak en bezem in het hok gejaagd en we kunnen ons voorstellen, dat mr. Ditmars met een zucht van verlichting de deur sloot.

In Centraal-Amerika worden de bushmasters nog in grooten getale aangetroffen en menig een heeft in deze streken de minder aangename sensatie meegemaakt, dat hij een exemplaar ontmoette. Een onderofficier van de troepen, die belast zijn met de bewaking van het Panama-kanaal, ontsnapte op het nippertje aan den dood.

Hij zat heerlijk rustig op een bank te dommelen in de schaduw van hoog opgeschoten struikgewas. Eensklaps hoorde hij achter zich een ritselend geluid, maar dit was voor hem nog geen aanleiding om zich ongerust te maken. Daar het geluid echter bleef aanhouden en zelfs in volume toenam, keerde de militair zich nieuwsgierig om. Wat hij toen zag, vergat hij zijn leven lang niet meer. Een ongeveer zeven voet lange bushmaster had zich opgeheven en stond op het punt om bliksemsnel naar voren te schieten. De man vertelde later, dat hij eigenlijk nooit precies heeft begrepen, met welk een snelheid hij handelde. Eerst deed hij een sprong, die hem anderhalven meter verder deed neerkomen. Het hierop volgende richten en afschieten van zijn geweer moet het werk van een seconde zijn geweest — in ieder geval, hij slaagde er in de slang bij het eerste schot neer te leggen en was daardoor in de ware beteekenis van het woord door het oog van een naald gekropen.

Het ritselend geluid, dat hij had gehoord, was het slaan met den staart op doode bladeren. De punt is namelijk hard en wanneer hiermede in snelle opeenvolging op den met twijgen en bladeren bedekten bodem wordt geslagen, ontstaat een scherp ritselend, of liever ratelend geluid.

Een van de groote problemen, waarmede vooral de dierentuinen te kampen hebben is: hoe kan een bushmaster in het leven worden gehouden, zoodra hij zich in gevangenschap bevindt? De moeilijkheid begint al bij het vangen zelf. De Indianen en negers, die op de plantages werken, weten niet hoe snel ze zoo'n dier zullen doodslaan, omdat de ervaring hun heeft geleerd, dat deze slangensoort uiterst gevaarlijk is. Ze houden hierbij geen rekening met het verlangen van dierentuin-directies, die zoo'n exemplaar graag levend willen bezitten. Maar zelfs al is men er op uit om den bushmaster te vangen, dan stuit

men toch nog op groote moeilijkheden. Het dier heeft namelijk een zeer teeren nek. De gewone methode, om een slang te overmeesteren, is den kop neerdrukken met een lange vork. Het gevolg is natuurlijk, dat het beest zich begint te kronkelen, tracht zich los te rukken en meestal hoort men dan tegelijkertijd iets kraken — de slang breekt zich den nek. Na verloop van enkele dagen heeft dit onvermijdelijk den dood ten gevolge.

Slaagt men er in den bushmaster levend te vatten, dan krijgt men de moeilijkheid van het voeden. De bushmaster in gevangenschap weigert absoluut om eenig voedsel tot zich te nemen. Ook hierover weet mr. Ditmars interessante bijzonderheden te vertellen. In den New-Yorkschen dierentuin is namelijk geprobeerd om een gevangen bushmaster kunstmatig te voeden. Dit lijkt een zeer moeilijk werk, maar in de praktijk is het buitengewoon meegevalen.

Nadat de slang ongeveer een maand lang in het reptielenhuis te bezichtigen was geweest en in al dien tijd geen enkele behoefte tot voedsel had getoond, werd besloten haar tot eten te dwingen. Dit was feitelijk de eenige kans, want anders was het dier in ieder geval den hongerdood gestorven. Of we hier te doen hebben met een hongerstaking, die de bushmasters ondernemen uit protest tegen hun gevangenschap, laten we maar buiten beschouwing. Op een morgen werd een jong konijn gedood en gestroopt, waarna de slang met de noodige omzichtigheid naar een helder verlicht vertrek werd gebracht, dat grensde aan het reptielenhuis. Toen de bushmaster op tafel lag, toonde hij niet de minste teekenen van woede of opwindend. Waarschijnlijk had de plotse overgang van de schemering in zijn kooi naar het heldere zonlicht hem even van streek gebracht. Voordat hij gelegenheid kreeg om „bij zijn positieven” te komen, drukte mr. Ditmars op de gebruikelijke manier zijn kop met een getande staaf omlaag, terwijl hij hem tegelijkertijd met vasten greep in den nek pakte, om te voorkomen dat hij zou gaan kronkelen, met het bekende funeste gevolg voor de halswervels. Hierna werd het gevilde konijn met behulp van een lange tang in zijn bek geschoven — en hij slikte! Waarschijnlijk uit verbouwereerdheid.

Deze bushmaster stierf na vierenhalve maand, nadat men hem nog vijf maal op deze manier had gevoed. Een schouwing bracht aan het licht, dat de dood het gevolg was geweest van parasieten, die duchtig in het slangenlichaam hadden huis gehouden. Een parasiet, een wormachtig wezen van ongeveer vijf centimeter, had zich zelfs vastgehecht aan den wand van zijn hart. Zeer terecht merkt de geleerde hierbij op, dat men na deze ontdekking geneigd was om te verklaren, dat het dier stierf aan een gebroken hart.

WAARHEEN VOOR DE
WINTERSPORT?

NAAR

OOSTENRIJK!
HET SKI-PARADIJS

**FEESTELIJKHEDEN EN
SPORT-EVENEMENTEN
WINTERSEIZOEN 1935-1936**

GEBEURTENISSEN OP SPORTGEBIED

Dec. en Jan.	WEENEN: Internationale IJshockey-wedstrijden.	22 en 23 Febr.	SEMMEERING (2 uren sporens van Weenen): Intern. Bobwedstrijden. 1 Maart Intern. Kampioen-Ski-springwedstrijden om de „Zim-din-Cup”
Januari	BADGASTEIN (Salzburg): Rodel- en Skiwedstrijden.	23 Februari	KLAGENFURT (Kärnten): Internationale Ski-springwedstrijden.
17—19 Febr.	SEEFELD (Tirol): Intern. Ski-spring- en Slalomwedstrijd. Intern. Schaatsenrijden.	25 Februari	KITZBUHEL (Tirol): Intern. Skiwedstrijden.
21 en 22 Febr.	INNSBRUCK (Tirol): F. I. S. -wedstrijden 1936. Ski-afdalings- en Slalomwedstrijden van de Fédération Internationale de Ski. Ter gelegenheid der F. I. S. -wedstrijden van 17 tot 24 Febr. vele attracties op wintersportgebied als Curling, Schaatsenrijden, IJshockey, enz.	29 Februari	LECH AM ARLBERG (Vorarlberg): Madloch-, Ski- en Ski-afdalingswedstrijd.
		3 Mei	ST. CHRISTOPH AM ARLBERG (Tirol): Mei-Ski-wedstrijden.
		31 Mei	HEILIGENBLUT (Kärnten): Intern. Glockner-Skiwedstrijden.

FEESTELIJKHEDEN

25 Januari	WEENEN: Opera-bal.	Jan. en Febr.	WEENEN: Vele jagersbals, gemaskeerde bals, kunstenaarsbals, gecostumeerde feesten.
25 Jan.—3 Febr.	WEENEN EN SEMMEERING BIJ WEENEN: Oostenrijksche Bridge-Liga: Intern. Bridge-wedstrijd.	5—14 Maart	WEENEN: Int. Weenske Voorjaarsbeurs.
6 Februari	WEENEN: Bal van de Stad Weenen.		

BELANGRIJKE REDUCTIES op de Oostenrijksche Bundesbahnen; na een 7-daagsch verblijf in Oostenrijk 60 % op de terugreis, alsmede 30 % op willekeurige andere reizen.
EXTRA-TREINEN TOT INNSBRUCK OP 21 DECEMBER 1935 EN OP EEN NADER TE BEPALEN DATUM IN JANUARI 1936.
Inlichtingen bij alle Reislureaux en bij den Oostenrijkschen Propagandadienst voor Vreemdelingenverkeer: STATIONSPLEIN 22, UTRECHT.

Historische Gebeurtenis in een Kinderziekenhuis in Nederland

De groeikurve van een baby van enkele maanden bleef horizontaal. Het kind groeide niet meer!

De directeur-geneesheer liet 1 druppel Halitran 1200 per dag toedienen.

Het resultaat was verrassend. De groeikurve ging omhoog. De baby groeide weer flink.

Halitran 1200

Natuurlijke Vitaminen A en D uit de lever van Heilbot
60 x sterker dan gewone levertraan

Flacon voor een maand f 1.25

Uw Kind komt aan door Halitran

Ons Kerstboom-prijsraadsel

In ons Kerstnummer, dat volgende week in een grotere uitvoering zal verschijnen, is een Kerstboom-prijsraadsel opgenomen, waaraan voor de goede oplossers een bedrag van f 250.— aan prijzen verbonden is, n.l. een hoofdprijs van 40.—, 5 prijzen van f 15.—, 10 prijzen van f 5.— en 34 prijzen van f 2.50. Bovendien zullen nog 25 luxedoozen bonbons als troostprijzen worden toegekend. Wij verwachten dat al onze abonneés aan dezen interessanten wedstrijd zullen deelnemen.

hij bood haar zijn arm, en nog ietwat verlegen legde zij er de toppen van haar vingers op.

„Ik wensch u prettig gezelschap aan uw rechterhand!”

„Ik wensch 't u niet aan uw linkerhand!” antwoordde zij vermetel. Vluchtig voorstellen naar alle kanten — geschuif met stoelen — de maaltijd begon. De rechterbuurman van mevrouw Von Stosch was griezelig dik en loerde opgetogen naar de schoone, die naast hem kwam zitten. De stoel links van Peter bleef vrij. Zij lachten.

„De vervulling!” zei Peter, met een heel lichte hoofdbeweging naar rechts.

„De hoop!” antwoordde zij slagvaardig, met de oogen naar links wenkend.

„Wat hebt u liever — vervulling of hoop?”

„Dat ligt er heel erg aan!”

„U bent lang niet zoo aardig als ik dacht,” zei ze koel.

„Dat spreekt!” zei hij lachend, en hij verheugde zich, dat de blauwe oogen hem weer aankeken.

„Als vertegenwoordigster van Stosch' Bank moest ik eigenlijk bij de hooge heeren aan de dwarstafel zitten, maar ik heb vacantie gevraagd — en een aardigen tafelheer!” voegde zij er veelbeteekenend aan toe en zij dreigde hem met den vinger. Hij keek verslagen, vermorzeld.

„Wat moet ik doen om uw gunst te behouden?”

Zijn oogen smeekten guldig. Zij trachtte met een koelen, onderzoekenden blik blik zijn waarde te schatten — vond een knap, eerlijk mannengezicht — een trotschen kop....

„Blijf maar zooals u bent!” zei ze, en opgewonden besepte zij dat zij tegenover dien man haar koel overleg verloor.

Sssst! Daar begon de eerste feestrede.

Peter keek eens rond. De tafel droeg in het midden over haar heele lengte een bloemenversiering, die op kleine afstanden een doorkijk liet. De muziek golfde weer op, de stemming steeg, er klaterde gelach. Opeens zat Peter alleen en vreemd in het rumoer — en als een visioen daagde zijn kantoor voor hem op; hij zag den ouden boekhouder; hij hoorde de oude klok tikken, aldoor eender, aldoor de woorden van den dag: „Rente.... belasting.... verlies....” Hij hoorde de nette stem van den boekhouder.... we moeten menschen ontslaan.... kalm blijven, dan komen we er misschien door.... Dat ellendige „misschien”!

Opeens bedacht hij zich weer waar hij was; hij schrok op — en tusschen de bloemen door zag hij iemand naar zich kijken. In twee meisjesoogen las hij onverholen verbazing, medelijden, hulpvaardigheid. Het greep hem diep aan. Al sloeg zij nog zoo snel die oogleden neer, hij had haar betrapt, en zij wist het.

Wanneer u nog meer van dit spannende verhaal wilt lezen, koop dan het nieuwste premie-boek van de Hollandsche Bibliotheek „Dr. Cranen — Huwelijksmakelaar,” door Otto Hawranek, dat dezer dagen voor het eerst is verschenen en nu voor de abonneés van ons blad beschikbaar wordt gesteld. Het is verkrijgbaar bij onze bezorgers, agenten en aan ons hoofdkantoor. De prijs in gewone uitvoering bedraagt 17½ cent en in luxe-prachtband 70 cent.

Dr CRANEN - Huwelijksmakelaar

PETER OFFERMANN, die door zijn vriend Dr. Clau Cranen uitgenodigd was op het feest, dat gegeven werd ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de wereldbepaalde firma Wittrock, kwam met zijn groenen wagen uit Westfalen en arriveerde nog net voor het begin van den maaltijd. Hij moest absoluut komen, had zijn vriend Cranen geschreven; anders waren er heeren te weinig; en als Cranen je iets vroeg, deed je 't. Nu drukten zij elkaar de hand.

„Zoo, knaap — ik had je al afgeschreven!” zei Cranen.

„Je moest me beter kennen,” zei Offermann.

„Juist, omdat ik je ken.... Maar laten we geen ruzie maken — ik ben ceremoniemeester, dus ik moet opschieten.

Je tafeldame is mevrouw Von Stosch uit Berlijn — groote, knappe, blonde weduwe.”

Dr. Cranen ging naar mevrouw Von Stosch.

„Mevrouw, mag ik u voorstellen — mijn oude vriend Offermann! Hij heeft in dienst een paar lintjes verdiend, en nu is hij de helft van Offermann en Co. Hoe hij aan tafel is, weet ik niet; ik hoop, dat 't u meevalt....”

Offermann hoog zich over de hand van het weeuwtje.

„Laat u hem maar praten, mevrouw. Als hij aan den gang is....”

Een zacht lachje — twee blauwe oogen keken hem aan.

„Erg aangenaam!”

Trompet-signaal! Het orkest begon te spelen,

BELANGRIJK

Het Kerstnummer, het nummer dat 19 December verschijnt, zal een verrassing zijn voor alle lezers. Het is n.l. belangrijk uitgebreid; het gewone nummer, dus behalve de Humorist, zal 48 pagina's tellen, terwijl er bovendien een waardevolle inlage van 8 pagina's is bijgevoegd, zoodat wij dan onzen lezers, natuurlijk zonder kosten hunnerzijds, een blad van 56 pagina's aanbieden plus de extra-verzorgde Kerstnummers van de Humorist en Sjors. De attractie van de inlage wordt nog verhoogd, doordat er drie gekleurde platen in voorkomen (twee van één pagina, en één van een dubbele pagina), welke er kunnen worden uitgelicht en een aantrekkelijke wandversiering zullen vormen.

Zoowel in verhalen, foto-series en artikelen als in uitvoering is ditmaal meer dan gewone zorg aan deze Kerstverrassing besteed.

EENDJES EN BOOTJES

NAJAARSPLASSEN

Opnamen te Hillegersberg

Verlatenheid.

Visschers op het water.

Winter-werk.

Veilig toegedekt.

DE vroolijke Plassen van den zomer en de verlaten wateren van den winter, zij vormen wel een sterke tegenstelling.

's Zomers is er vertier van vele zeilen, de zon sprankelt fonkelend over den vloed, men hoort er het gezang of het geroep van opgewekte stemmen.

Meisjes in fleurige costuums zijn als kleurige „noten" in de blanke symphonie der watersport, door ferme jongelui bedreven.

Nu, in het najaar, liggen de wijde waterplassen echter stil en verlaten.

Op die plassen zelf is geen zeil te zien.

Aan den kant zijn de booten als in hun winterslaap, goed toegedekt en beveiligd tegen regen en wind.

Een vijftal eendjes heeft zich, in de nabijheid, typisch op een drijvenden balk neergezet.

Hier en daar treft men voorts een eenzamen hengelaar aan, strak turend naar zijn dobber.

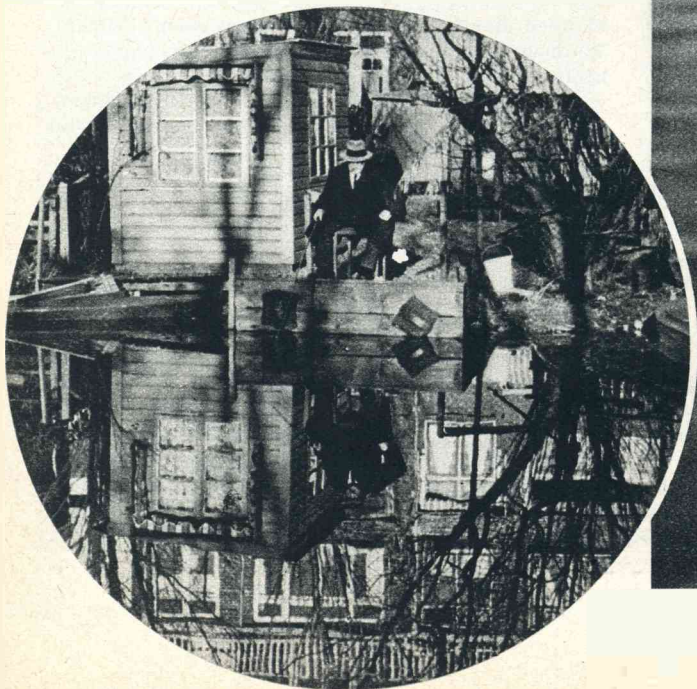
Maar tóch zijn de Plassen ook thans wonder-schoon. Hoe glanzend en klaar liggen ze daar, blinkend en blozend onder den blauwen, helderen hemel.

En zie toch die spiegelingen, zacht wiegelend in het willige water.

Hoe stil en stemmig is dat alles en van een bijzondere sfeer.

Zóó schoon is het, dat wij onze lezers, door middel der foto's, gaarne mee willen laten genieten van den aanblik der wintersche plassen. H.

Spiegelingen.

Turend naar zijn dobber.

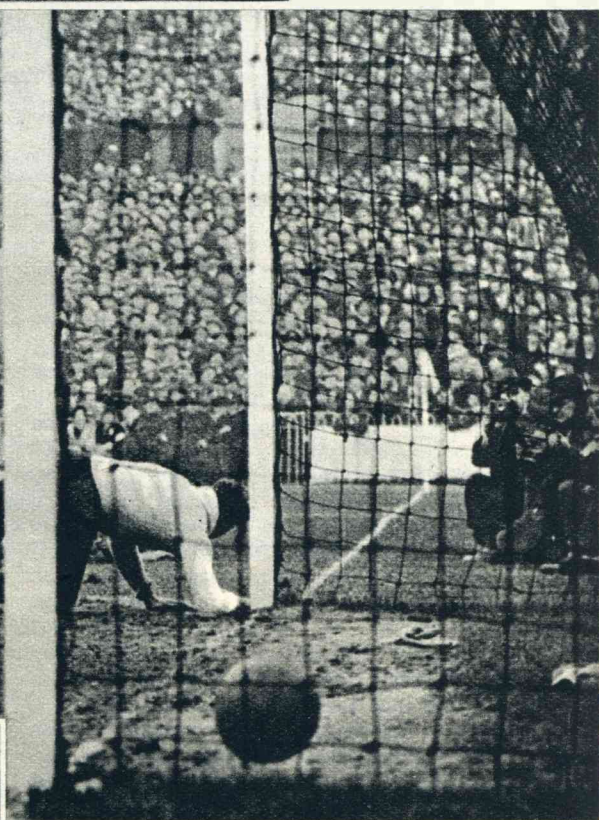
De wedstrijd Engeland-Duitsland (3-0) te Londen. Acht Duitschers in de buurt van hun doel trachten den gastheeren het scoren te beletten. De keeper heeft den aanval onderbroken.

Engeland klopt Duitsland met 3-0. Camsell, de Engelsche midvoor, scoort.

ENGELAND KLOPT DUITSCHLAND MET 3-0

DUITSCHLAND heeft zijn kans gehad om den Engelschen in Londen te toonen in hoeverre het continentale voetbal dat van de leermeesters evenaart. Evenals Spanje, Oostenrijk en Italië hebben de voetballers van het Derde Rijk moeten ervaren dat hun spel nog niet zóó sterk is, dat de zonen van Albion bevreesd voor hun superioriteit

Voor den wedstrijd Engeland-Duitsland te Londen. Hapgood, de Engelsche captain, aan den toss met zijn Duitschen collega Szezan.

Nog een spelmoment uit den wedstrijd Engeland-Duitsland te Londen. — Matthews, de Engelsche rechtsbuiten, voor het Deutsche doel.

behoeven te zijn. De Engelsche suprematie behoort niet tot het verleden en het ziet er zeker niet naar uit, dat hierin in de naaste toekomst verandering zal komen.

Het kan niet worden ontkend, dat de Deutsche amateur-voetballers het ver hebben gebracht. Men kan hierbij de opmerking maken, dat in Duitschland de amateuristische gedachte ten opzichte van de

voetbalploeg, evenals elders, een tikje is vervaagd, doordat men h.v. de voor het team in aanmerking komende spelers eenigen tijd concentreert, waarvoor vergoeding wegens loonderving e.d. zal moeten worden gegeven, dit is bij ons niet veel anders. In elk geval zijn de Duitschers geen profs, die met voetbal hun brood of althans een deel daarvan moeten verdienen.

Het staat wel vast, dat onze Oostelijke bureu de sterkste amateur-voetbalploeg van het vasteland bezitten. Men behoeft slechts de uitslagen der laatste jaren na te gaan, om tot deze conclusie te komen. Dat Engeland dit team waardig genoeg heeft geacht om naar Londen te komen, zegt voldoende. Dat Duitschland er in zou slagen Engeland te kloppen, daaraan hebben wij geen moment gedacht. Wanneer men Engeland tegen Oostenrijk of Italië heeft zien spelen, was de beantwoording van de vraag, wie de match van 4 December te Londen zou winnen, niet moeilijk. De Engelsche profs voetballen beter dan hun tegenstanders van den overkant en zij spelen over 't algemeen ook steviger. Zoo behoeft het niet te verwonderen, dat de Duitsche aanval, tegen de stevige Engelsche verdediging, geen enkel doelpunt heeft kunnen maken.

Wij brengen op deze pagina een aantal foto's van het interessante voetbalgevecht in de Engelsche hoofdstad. Men krijgt er een idee door, hoe de strijd ongeveer is geweest. De Deutsche speelhelft was voor een belangrijk deel van den speeltijd het tooneel van den strijd. Wij zijn benieuwd wie volgend jaar de eer zal worden waardig gekeurd om in Londen te mogen spelen. Wanneer onze papieren niet al te sterk dalen, heeft Holland misschien een kans. Wij stellen ons echter niet de illusie, dat de Oranje-ploeg het er beter zou afbrengen, dan vorige week de Duitschers deden.

Weer een fraai succes van onze Voetballers

Holland klopt Ierland met 5-3. Moment voor het Iersche doel. Keeper Harrington in duel met v. Nellen.

De prachtige wedstrijd van het Nederlandsche Elftal te Dublin. Spekmoment voor het Hollandsche doel. Halle heeft den bal over de lat gewerkt.

TIENDUIZENDEN met ons hebben zich Zondag moeten behelpen met de radio-uitzending van den wedstrijd Ierland—Nederland te Dublin. Valt niet mee als je gewoon bent het spel van nabij te beschouwen. De heer Hollander heeft zich echter kranig geweerd. Hij heeft ons mee doen leven in den gang van zaken daar op het groene eiland en nu we door de verschillende verslagen in de dagbladen nog wat wijzer zijn geworden, kan de conclusie moeilijk anders zijn dan dat de Hollandsche ploeg tegen de Ieren een prachtige wedstrijd heeft gespeeld. Wij brengen den Oranje-voetballers hiervoor gaarne een woord van hulde.

Wat ons bij deze overwinning het meest verheugt, is, dat het er niet een is geweest, die door toevallige omstandigheden tot stand is gebracht. Ook geen zege van het beruchte of beroemde Hollandsche kwartiertje. Neen, een overwinning, verkregen door

hard werken en vooral ook door beter spel dan dat der tegenstanders. Waar het hier de Ieren betreft, moet dat spel dan toch wel van een zeer goede kwaliteit zijn geweest. Wij hebben twee wedstrijden van Ierland tegen de onzen gezien, beide te Amsterdam. Den eersten wonnen de Ieren verdiend met 2—0, terwijl de andere weliswaar een sprekende overwinning voor de Hollandsche ploeg opleverde, doch hieraan was het hierboven gememoreerde kwartiertje debet en niet een absoluut beter spel van ons team. Integendeel, de Ieren waren toen in het veld de minderen niet en uit een technisch oogpunt bekeken, zelfs onze meerderen. Hierin is nu wijziging gekomen. Het is natuurlijk mogelijk dat de Ieren achteruitgegaan zijn, doch dien indruk hebben wij niet. Eerder gelooven wij, dat het Hollandsche spel zich technisch nog in een stijgende lijn beweegt. Als maatstaf nemen we hiervoor de laatste match. Daarin was het Hollandsche voetbal van een betere kwaliteit dan het Iersche. Voor de eerste maal, want zelfs toen de onzen in 1934 met flinke cijfers wonnen, was het Iersche voetbal zeker niet minder.

Enthousiasme en een goede clubgeest in de nationale ploeg zijn van groot belang. Echter, zij dienen te worden geschraagd door technisch welonderlegd voetbal. Nu we ook wat dit laatste betreft op een hoger plan komen, kunnen we de toekomst met vertrouwen tegemoet zien.

De naaste toekomst brengt ons nog eenige belang-

In de Oude Plantage te Rotterdam werden Zondag de weg- en wandelkampioenschappen van het district Zuid-Holland gehouden. De drie winnaars van de atletiekwedstrijden. Van l. n. r. de Jong (Achilles), winnaar 3500 M. hardloopen; P. Engelman (Pro Patria), winnaar 10 K.M. snelwandelen, en P. Kruse (S.V.V.), winnaar 10 K.M. hardloopen.

Fotonieuws uit den in de Maasstad gehouden keurturnwedstrijd voor heeren Rotterdam-Amsterdam. H. J. Kok van de ver. „Rotterdam” aan de brug in actie.

In de groote havenplaats Dairen liggen duizenden tonnen soja-boonen op verschepping te wachten.

Deze platte koeken zijn vervaardigd van soja-boonen en worden in Japan als mest voor de rijstvelden gebezigd.

DE SOJA-BOON

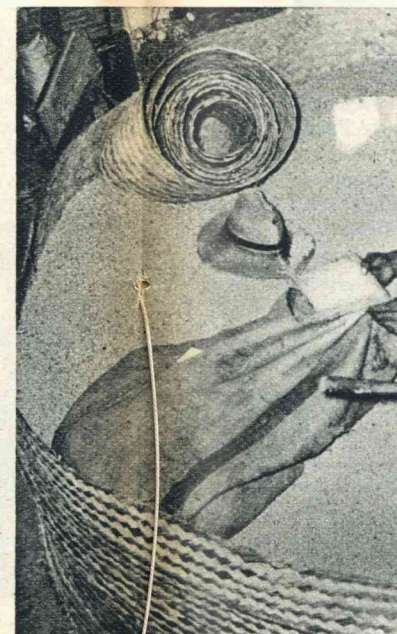
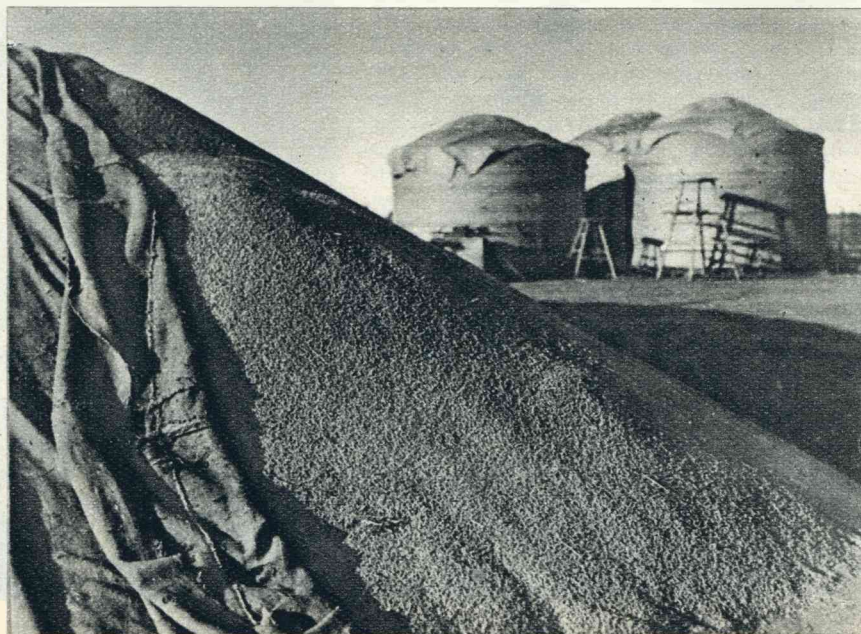
vindt haar weg naar Europa

GELIJK bij ons tarwe en rogge de voornaamste voedingsmiddelen zijn, zoo vormt rijst den hoofdschotel der Oostersche volken. Het zijn in 't bijzonder de Javanen, Britsch-Indiërs, Chineezers en ook wel de Japanners, die zich

aan den rijstbouw wijden, want in deze landen worden geen andere korensoorten verbouwd en de bevolking is daarom hoofdzakelijk op rijst aangevoelen. Het mislukken van een oogst kan soms ontzettende gevolgen hebben; herhaaldelijk lezen

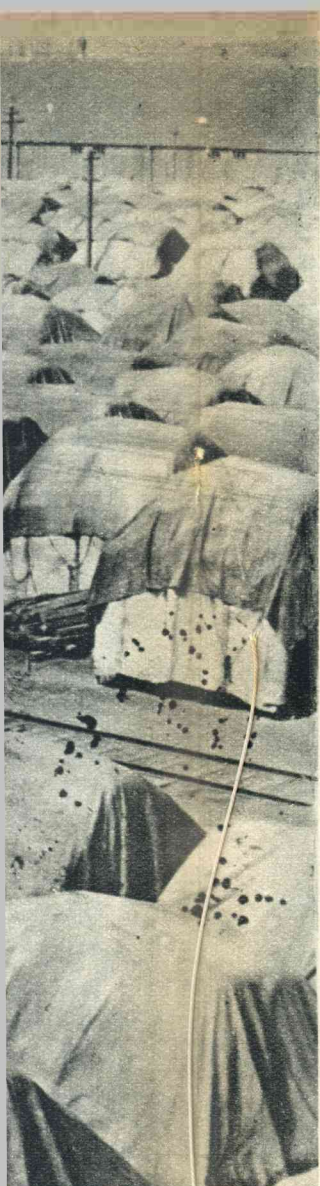
Een stapel soja-boonen op het erf van een boerderij. Door den beperkten invoer naar Duitschland weten de boeren soms met hun voorraden geen weg.

De pas geplukte soja-boonen worden vandaar uit

Het in c

wij in de
rijpende
geheele st
Gedurende
boon, vo
rijkheid g
tweede p
Japanner
reeds do
waar me
toegelegd
soja-boon
werd ge
Japansc
beperkte
Japanner
staat we
zonen va
probleem
den tege
gestrekth
der soja-
de soja-b
toegenom
of het sa
andere w
nu onge
Japan is
boon wor
direct da
uit soja-l
't ongeloo
margarin

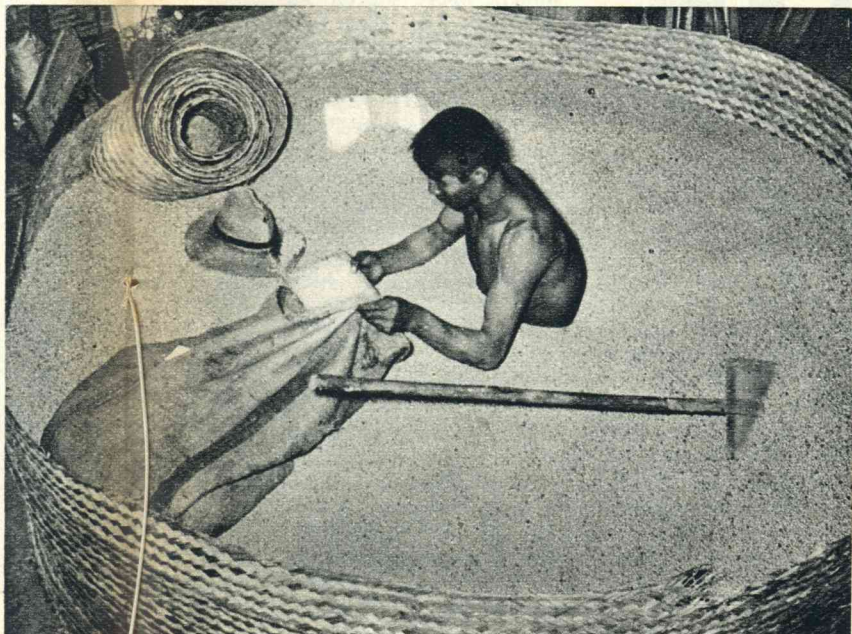
BOON

eg

a

en, want in deze landen wor-
ensoorten verbouwd en de
oofdzakelijk op rijst aange-
van een oogst kan soms
hebben ; herhaaldelijk lezen

er De pas geplukte soja-boonen worden in een enorme strooien mand gestort en
vandaar uit in zakken geschept.

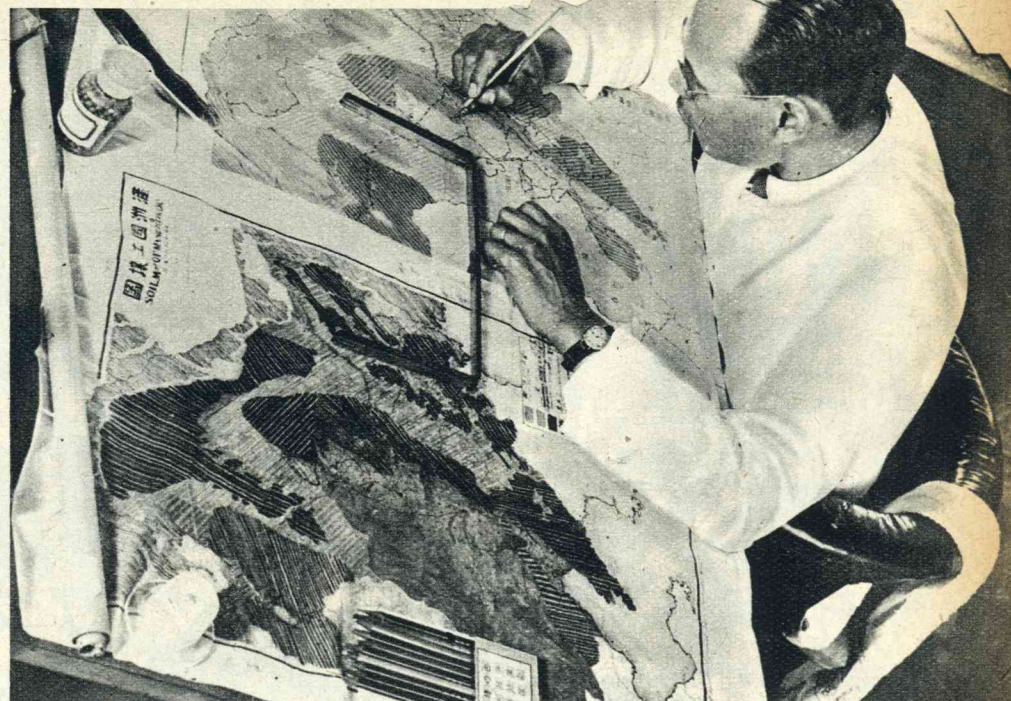

Het in cultuur gebrachte gebied van Mandsjoerije wordt thans voor drie kwart met soja-boonen bebouwd.

wij in de kranten, hoe duizenden Chineezzen door nijpend voedselgebrek den hongerdood sterven en geheele streken door zulke rampen ontvolkt worden. Gedurende den laatsten tijd heeft echter de soja-boon, vooral in Japan en Mandsjoerije, aan belangrijkheid gewonnen en is zelfs aardig op weg zich een tweede plaats te veroveren op het menu van den Japanner. De roep dezer peulvrucht is intusschen reeds doorgedrongen naar Duitschland en Amerika, waar men zich thans met ijver op den bouw heeft toegelegd. Het is nog maar kort geleden sedert de soja-boon door de Japanners in Amerika en Europa werd geïntroduceerd, want vóór den Russisch-Japanschen oorlog was ze in deze landen slechts in beperkte kringen bekend. Nadat Mandsjoerije door de Japanners eenige jaren geleden tot onafhankelijken staat werd geproclameerd, hebben de voortvarende zonen van Nippon zich met vuur op het moeilijke probleem der voedselvoorziening geworpen en worden tegenwoordig onder hun leiding groote uitgestrektheden grond ontgonnen en voor den bouw der soja-boon gereed gemaakt. De populariteit van de soja-boon is in Japan, China en Korea thans zoo toegenomen, dat men er geen maaltijd kan bestellen of het sap van de soja-boon wordt er op de een of andere wijze in verwerkt. Mandsjoerije produceert nu ongeveer 70 % van den totalen wereldoogst ; Japan is de grootste consument en afnemer (de soja-boon wordt ook als mest gebruikt voor de rijstvelden), direct daarop gevolgd door Duitschland. Wat men uit soja-boonen al niet vervaardigen kan, grenst aan 't ongeloofelijke. We noemen slechts eenige artikelen : margarine, vernis, celluloid, film, toiletzeep etc.

tot zelfs explosie-stoffen aan toe ! De voedings-waarde der soja-boon is bijzonder hoog : een pond soja-meel heeft dezelfde voedingskracht als een pond vleesch plus een kwart pond tarwe-meel. En daarbij mogen we niet vergeten dat het soja-mee aanmerkelijk goedkoper is. Tijdens den levens

middelen nood in den wereldoorlog werd de soja-boon in Duitschland veelvuldig gegeten en het ziet er naar uit, dat ze zich niet gemakkelijk van de plaats zal laten dringen, die ze sindsdien in Europa verworven heeft. Men mag eerder verwachten, dat ze in de toekomst nog meer aan bekendheid zal winnen !

In een reusachtig laboratorium van den Zuid-Mandsjoerischen spoorweg bestudeeren Japansche landbouwrdeskundigen de bodemgesteldheid van het pas veroverde grondgebied.

Uit de olie der soja-boon vervaardigt men margarine, celluloid en zelfs springstoffen. De hierboven afgebeelde vaten staan gereed om naar het buitenland geëxporteerd te worden.

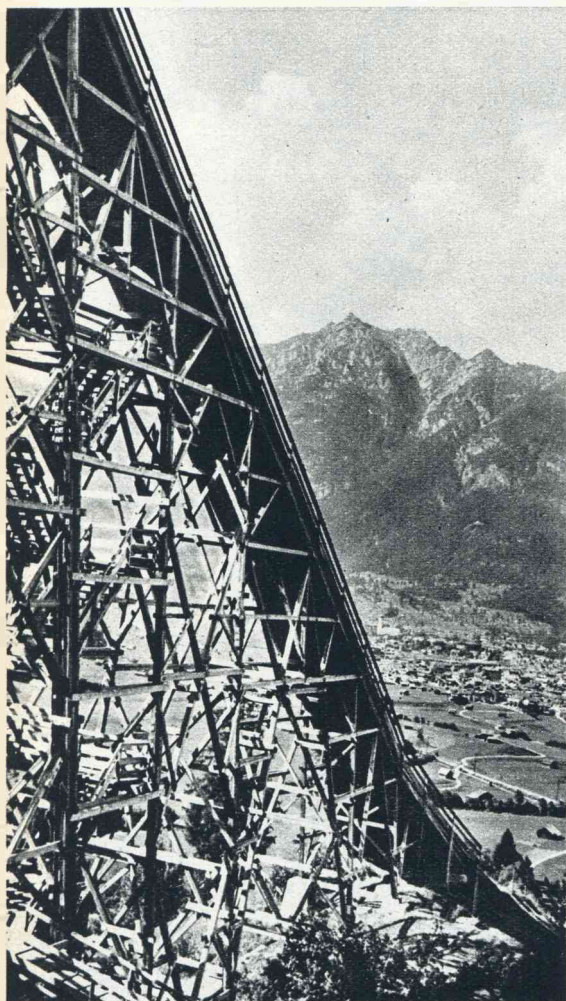

Käthe Brandel-Elschner:

In het land der Olympische Winterspelen. Het Zugspitzeplateau is voor de skiloozers een waar eldorado.

WINTER-OLYMPIADE 1936

te Garmisch-Partenkirchen

Garmisch is gereed. Kiekje van den 80 M. hoogen springtoren. Hier komen de skispringers in duizelingwekkende snelheid naar beneden om dan een sprong van 80 tot 90 M. in het dal te maken.

EEN keer in een menschenleeftijd geniet een land de eer, strijdperk der Olympische Spelen te zijn. Binnen twee maanden reeds, van 6 tot 16 Februari 1936, komt te Garmisch-Partenkirchen aan den voet der Zugspitze de jeugd der geheele wereld bijeen. Met de wedstrijden in de sneeuw en op het ijs, de IVe Olympische Winterspelen, wordt 't Olympiadejaar 1936 ingeleid.

De beste sportslieden ter wereld verzamelen zich hier om de Olympische eer deelachtig te worden; 27 landen zenden hun vertegenwoordigers. Hoog boven het dal zal in de nabijheid van de springschans, evenals in het Berlijnsche stadion, het Olympische vuur ontstoken worden.

De Olympische Winterspelen, waarvan de eerste in 1924 te Chamonix, die van 1928 te St. Moritz en die van 1932 te Lake Placid gehouden werden, kunnen op een groote ontwikkeling bogen. Niet slechts dat de wintersport zich in nooit gedachte mate ontwikkelde, ook zuidelijke landen: Australië, Griekenland, Italië, Spanje en Turkije beschikken thans over uitmuntende skiloozers en schaatsenrijders.

In het programma der Olympische Spelen van 1908 te Londen werd voor het eerst een tak van wintersport opgenomen, en wel kunstrijden. Zeven landen namen hieraan deel: Argentinië, Duitschland, Engeland, Oostenrijk, Rusland, Zweden en de

Een nationale Beiersche wintersport. „Eisschies-sen", dat veel overeenkomst vertoont met het Engelsche „Curling", zal tijdens de Olympische Winterspelen door de Beieren worden gedemonstreerd.

Vereenigde Staten. De Scandinaviërs hielden zich nog afzijdig. Eerst in 1920, te Antwerpen, kwam een andere sport hierbij en wel ijshockey. Tien landen namen aan de wedstrijden deel.

Aan de VIIIe Olympische Zomerspelen te Parijs ging voor de eerste maal als voorspel een uitgebreider wintersporttoernooi te Chamonix vooraf, dat met 418 deelnemers, behorend

tot 16 naties, zooveel succes had, dat het Internationale Olympische Comité dit toernooi de *Ie Olympische Winterspelen* noemde en besloot, in de toekomst regelmatig in het Olympiadejaar ook wedstrijden in de takken van wintersport te doen houden.

Bij de IIe Olympische Winterspelen te St. Moritz verschenen 940 deelnemers, behorend tot 25 naties. Te Lake Placid, bij de IIIe Spelen, waren het 427 mededingers uit 17 landen. Schaatsenrijden (hard- en kunstrijden), skilopen, ijshockey en bobslee-rennen waren de takken van sport, waarbij het skilopen verdeeld was in 50 K.M.-duurloop, 18 K.M.-verloop en springen.

De IVe Olympische Winterspelen te Garmisch-Partenkirchen hebben een sterk uitgebreid pro-

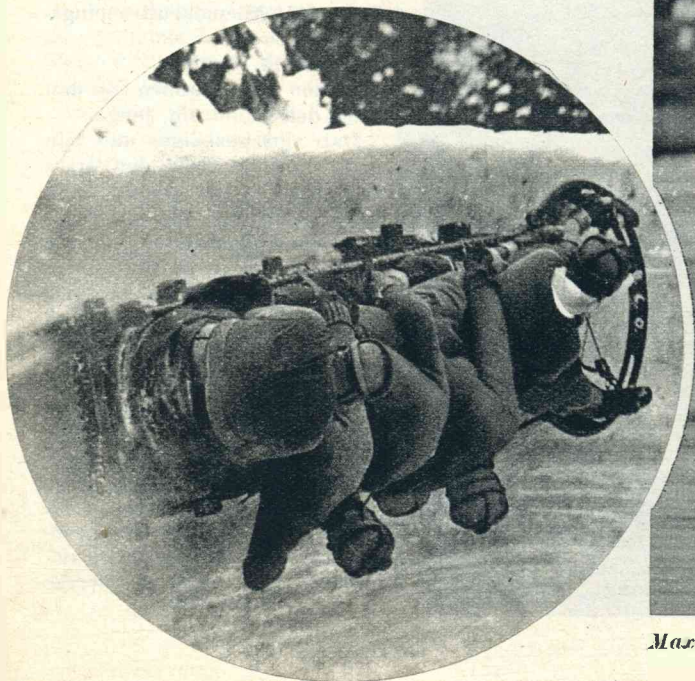

Deze welgeslaagde kiek toont ons Birger Rund, een van de beste skispringers der wereld.

gramma. Het skiloozen omvat afdaling en slalom, estafette, springen en verloop. Verder zijn als zogenoemde „Vorführungswettbewerbe" ingeschakeld het Eisschiessen, een oude, vooral in Beieren beoefende sport, en een militaire patrouilleloop.

De eischen, die aan de individueele mededingers zoowel als aan de bobbemanningen gesteld worden, zijn na de ontwikkeling van de wintersport gedurende de laatste jaren zeer aanzienlijk gestegen. Reeds bij de winterspelen gedurende den laatsten winter te Garmisch-Partenkirchen, die in zekeren zin een generale repetitie voor de Olympiade waren, bleek, dat de vertegenwoordigers der landen, die eerst later tot het beoefenen van skiloozen kwamen, van plan zijn den ontzaglijken voorsprong der Scandinaviërs in te halen. De Duitsche skiloozers en springers behooren, evenals de bobrenners en schaatserijders, tot de besten ter wereld.

Een der grootste aantrekkelikheden van de Olympische Winterspelen. De vier-persoons bobwedstrijden. In de bocht vliegt de slede in geweldige snelheid hoog tegen den ijswand; soms zelfs wel er overheen.

Welke prestaties van de skispringers te verwachten zijn, toonen de afstanden, die in den laatsten winter van de Olympiaschans gesprongen werden. Het schansrecord bezit de Noor Sörensen met 84 M. Men heeft berekend, dat een springer bij een sprongafstand van 70 à 80 M. met een snelheid van 23 M. per seconde over de aanloopbaan suist en van een hoogte van ongeveer 42 M. loodrecht omlaagzeilt — dat is een sprong van kerktoerenhoogte bij een aanloop met een snelheid van 80 à 90 K.M. per uur. Geen foto's en zelfs geen film zijn in staat iemand, die een dergelijken sprong nooit in werkelijkheid zag, hiervan een goed begrip te geven, want de handcamera kan slechts een moment laten zien en een filmcamera geeft zelden beelden, die niet eenigszins verwrongen zijn.

Op de slalomhelling ziet men het skiloozen in zijn grootste volmaaktheid. Wanneer een meester als Seelos tusschen de vlaggetjes door zwenkt, lijkt dat veeleer een zweven, dat niet de minste inspanning kost, en bij het zien daarvan maakt zich steeds weer een laaiend enthousiasme van de toeschouwers meester.

De Olympische banen hebben

reeds bij de generale repetitie bewezen, dat zij in elk opzicht meer dan voldoen aan de eischen van wedstrijden op groote schaal, zooals die der Winterolympiade. Duitschland wist, wat het als ontvangend land verschuldigd was en legde wedstrijdbanen aan, zooals tot dusver geen Olympiade-land vermocht te toonen.

Bij het eerste officieele proefspringen gingen elf springers drie keer zonder één enkele maal te vallen over de groote Olympiaschans en maakten sprongen tot 82 M. Ook de kleine Olympiaschans, waarop de sprongen ter combinatie overgebracht worden, is volkomen waardig voor de Olympiade.

Om den uitloop der beide schansen heen werd het skistadion opgericht, dat omstreeks 100.000 toeschouwers bevatten kan. In het skistadion vinden de openings- en slotplechtigheden plaats, hier bevinden zich start- en eindpunt der duur-, ver- en estafette-loopen.

Al bezit Garmisch-Partenkirchen in de Riessersee ook een ijsbaan, waarop men bijna steeds vertrouwen kan, toch werd het prachtige kunstijstadion nieuw opgericht, waarin 10.000 toeschouwers plaats vinden.

De bobbaan ten laatste, die evenals alle verdere inrichtingen bewees, uitstekend in orde te zijn, wordt door sportslieden en deskundigen als een der mooiste, modernste en betrouwbaarste ter wereld geprezen.

Zoo ziet het Werdenfelser land goed toegerust het Olympiade-jaar tegemoet, waarin het een plaats zal hebben boven alle wintersportplaatsen ter wereld, ziet het de dagen tegemoet, waarin het in het midden zal staan van de belangstelling der gansche wereld.

Marie Herber en Ernst Baier, de Duitsche kampioenen kunstrijden, zijn ernstige kandidaten voor de Olympische titels. Op onze foto oefent zij te St. Moritz.

Sint Nicolaas brengt Duizend Gulden

INTERVIEWEN is niet altijd prettig. Sommigen denken van wel, bijv. de goedgelovige lezers van advertenties, waarin de voordeelen van een journalistiek-cursus worden opgesomd: „U leert het heel gauw en dan bent u journalist, d.w.z. u krijgt een perskaart en u mag overal in; in schouwburg, Tweede Kamer (wat 'n pretje!), verkooplokaal, oceaanstoomers, luchtschepen en onderzeeërs. En als er een beroemdheid komt, mag u hem interviewen, zoodat u in aanraking komt met alle groote figuren, waardoor uw menschenkennis wordt verrijkt.” Enz.

Hetgeen alles niet precies met de werkelijkheid van de journalistiek overeenkomt. Trouwens, al was het een bijzonder genoegen om beroemdheden te interviewen, dan moge men bedenken, dat er ook menschen van minder wereldlijk aanzien en gewicht geïnterviewd moeten worden; vraag het maar aan den redacteur van een provinciaal krantje, die ieder jaar tien à zestien gouden echtparen moet interviewen. Misschien zal hij u ook zeggen, dat zooiets toch prettiger is dan een krantengesprek met iemand, die heel sterk is in het nemen van hoekschoppen of door een domme massa tot filmkunstenares uitgeroepen is (wegens haar mooie enkels en mysterieuze ooghaaren).

Hoe het zij, deze week hadden wij een prettig journalistenpraatje, 'n in alle opzichten aangenaam beroepslicht. St. Nicolaas zou aan duizend lezers van Panorama via ons een surprise sturen; de surprises waren niet alle even groot, en dus moest het blinde en eerlijke lot beslissen, wie de duizend lezers zouden zijn en wat zij zouden ontvangen. Elders in dit nummer kunt u de namen lezen; bovenaan staat de naam van den allergelukkigste, de naam van den heer C. Hellenberg, den gelukkigsten winnaar in onze verloting van f 5000.— onder onze abonné's, die op Sinterklaasavond

een surprise van f1000

ontving. De redactie, vanzelfsprekend vergezeld van den fotograaf, bleef natuurlijk niet achter om den winnaar persoonlijk te feliciteeren en belangstellend te informeerden, of de surprise in den smaak gevallen was — en nooit zijn wij bij een journalistiek bezoek zoo welkom geweest. De naam van ons blad had een goeden klank gekregen in den huize Hellenberg aan den Adm. de Ruyterweg te Amsterdam.

Natuurlijk vroegen we niet wat de bestemming van het rooie ruggetje zou zijn; ten eerste is dat niet overmatig bescheiden en ten tweede vraagt iedereen dat; dus wij niet. Bovendien hadden wij geen ge-

legenheid tot vragen, want mevrouw Hellenberg opende het gesprek met de verzekering, dat ze ontzettend blij waren met de verrassing, welke verzekering op buitengewoon vindingrijke wijze in ongeveer dertig verschillende bewoordingen herhaald werd.

De heer C. Hellenberg, Admiraal de Ruijterweg 106 te Amsterdam, had, volgens zijn eigen verzekering, de gelukkigste St. Nicolaas van zijn leven, toen de directie van ons blad hem op 5 December verraste met de mededeeling, dat de prijs van f 1000.— in onze f 5000-verloting op zijn naam gevallen was.

„Moet u weten, heeren, dat ik nergens aan dacht. 't Was wel een gewichtige enveloppe met 'n massa zegels, maar ik dacht dat het aangeteekende stuk van een familielid kwam voor wien wij geld in Amsterdam moesten wegbrengen, of zoo iets. Wat denk je ook, als onverwacht de post een aangeteekenden brief brengt? Enfin, ik zie dat 't van Panorama komt en ik maak de enveloppe open... nee maar! Jammer dat ik niet kon zien, wat voor gezicht ik trok, toen ik twee briefjes van f 500.— in m'n hand had. Mijn man was niet thuis, alleen m'n jongste dochtertje, en wat weet een klein kind van duizend gulden? Ik dus naar de burens, want ik moest toch aan iemand vertellen, hoe vreeselijk gelukkig we waren geweest in de verloting van Panorama.

Natuurlijk kwam m'n man juist erg laat thuis. Om tien uur was de post bij ons, en om kwart over één kwam hij eindelijk terug. Ik 'm gauw verteld, dat we een prijsje hadden, maar ik liet hem raden, hoeveel het was; hij begon heel laag en ik zei aldoor „nee, nog meer”, maar hooger dan f 500.— dorst hij niet te gaan; dat kon hij niet gelooven. Enfin, toen liet ik de twee leuke briefjes zien, en hij sprong een stuk in het plafond,

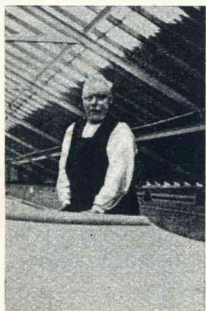
en u ziet zelf wel, hoe hoog hier de kamer is.”

„De stucadoor is net weg, anders kon u het gat nog zien,” vulde de heer Hellenberg aan, die intuschen was thuisgekomen. „Wat 'n geluk, wat 'n geluk! En 't komt zoo prachtig van pas. Iedereen moet tegenwoordig meer dan tevreden zijn, als hij niet gesteund hoeft te worden, maar u weet misschien zelf wel, wat het beteekent om in dezen tijd een zaak te hebben! Heel veel werk en heel veel zorg en dan moet je nog maar afwachten of het iets oplevert. Duizend gulden! Hoe lang moet je niet ploeteren om zooveel geld bij elkaar te krijgen? Wat zeg ik, 't is glad onmogelijk om 't tegenwoordig te verdienen! Maar nu heb ik 't toch! En u kunt er zeker van zijn, dat 't goed besteed is; 't komt heel en heel goed van pas! Een klant feliciteerde me met tranen in z'n oogen en hij zei: „Ik ben blij voor u, want ik weet dat u en uw vrouw hard werken, tot in den nacht, voor uw zaak, en dat het geld aan u goed besteed is.” Je hoort wel eens moppen, dat abonné's nooit wat zien van de prijzen van een of anderen wedstrijd of rebus — och, wat zeggen ontevreden menschen, die niet gelukkig zijn geweest? Ze kunnen 't nu van mij anders hooren!”

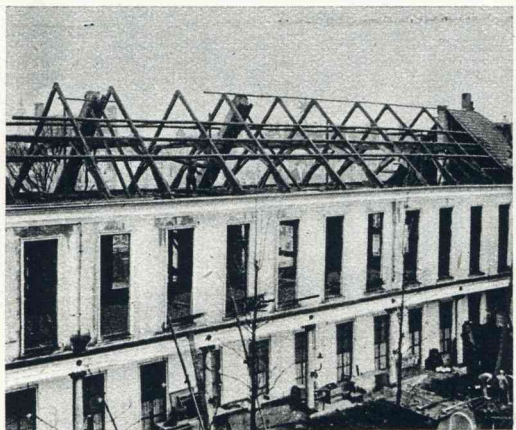
Het is begrijpelijk, dat de winnaar van onzen hoofdprijs meer heeft gezegd, dan wij hier drukken; wij kunnen moeilijk het halve nummer reserveeren voor de verschillende uitingen van blijdschap, dat het briefje van duizend neerfladderde in Adm. de Ruyterweg 106, doch uit het weinige, dat wij schrijven, en uit het vele dat wij hoorden, blijkt wel, dat wij genoegen beleefden aan onze f 5000-verloting, welke hier en elders een weldadig regentje van goud of zilver deed neerkomen, en dat, volgens de verzekering van onze administratie, in Februari nog eens zal neerdalen. Een regen bij den zonnigsten hemel dus!

„Indertijd, bij de staking der bezorgers, kwam er een colporteur bij ons met een nieuw blad,” vertelde de heer Hellenberg nog. „Of ik Panorama niet wilde ruilen voor de nieuwe uitgave, en ik moest hun strijd voor een beter loon toch steunen, enz., maar ik dacht: de bezorgerloonen zijn goed, Panorama is uitstekend en hoe dat nieuwe blad zal worden, moet ik maar afwachten. Of ik ook gelijk had! Verbeeld u, dat ik toen voor uw blad bedankt had! Dan had ik nu geen feest! — tusschen twee haakjes, heeren: ik heb vandaag nog een abonné aangeworven — en dat ik zelf mijn leven lang de trouwste lezer blijf, hoef ik u zeker niet te zeggen.”

Inderdaad, dat was niet noodig.

De heer J. Groenendijk is eerstdaags 25 jaar in dienst, als kaskweker bij de firma Van Kleef en Co., te Boskoop. De jubilaris bij zijn arbeid.

Daar gaat het oude Doelegebouw aan den Cool-singel te R'dam. — Het bovengedeelte van dit leelijke gebouw werd door de bouwpolitie afgekeurd en moest gesloopt worden.

De Delftsche Politie-sportvereniging vierde het koperen jubilé. — St. Nicolaas was op dit feest de vereerde gast.

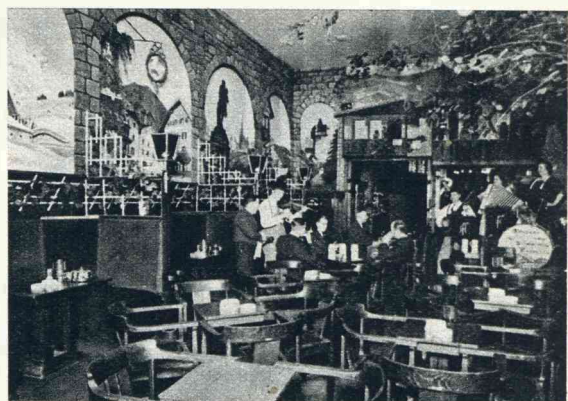

Antonie Hartman en Anna Kaatje Groeneveld te Gorcum zijn vijftig jaar gehuwd. — De getrouwen.

De heer H. J. Koemans te Gouda vierde zijn zilveren jubileum in dienst der Posterijen. De heer K. is adj. commies.

Uit Stad en Gewest

Iets nieuws in Rotterdam. — Het café-restaurant „Monopole”, aan de Kruiskade, werd omgetooverd in een keusche „Wiener Grinzing” — Een kiekje van het aardige interieur.

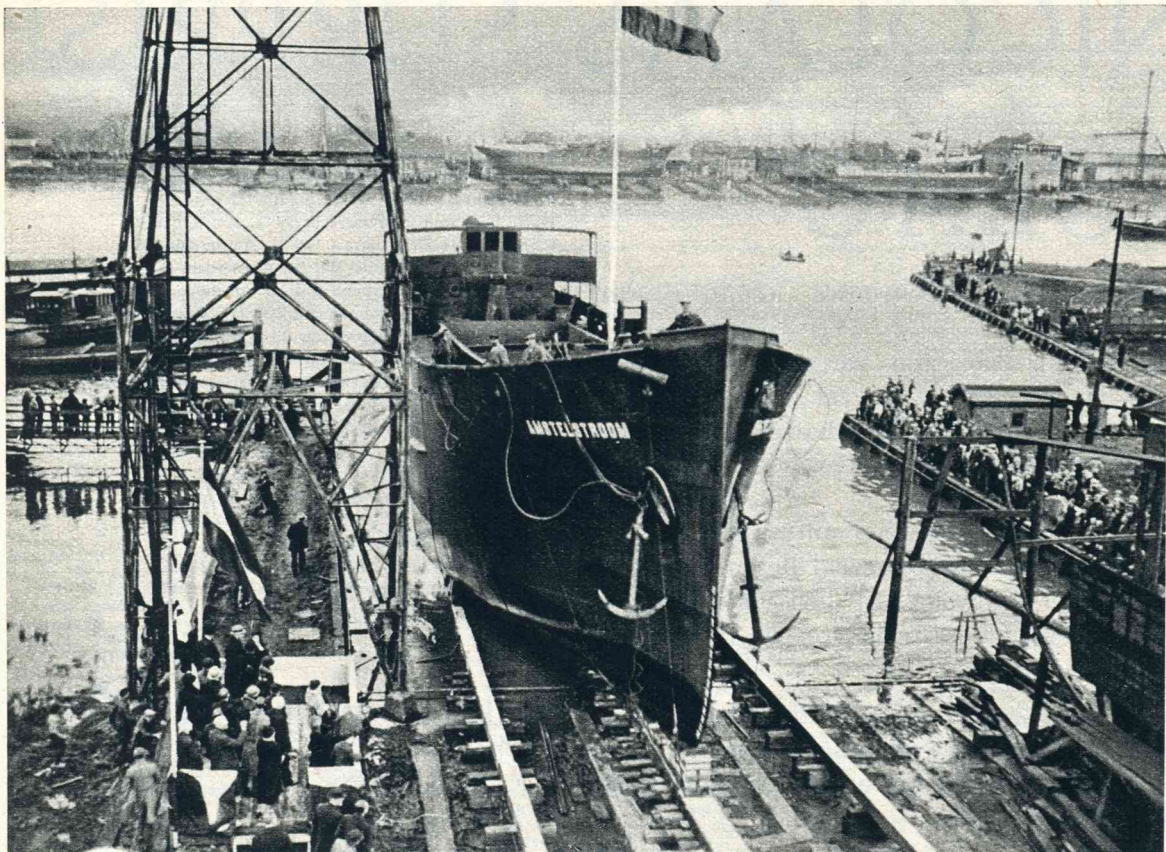

Het echtpaar Van Dijk-v. Reeden te Gouda is 55 jaar gehuwd. — De gelukkige echtgenooten.

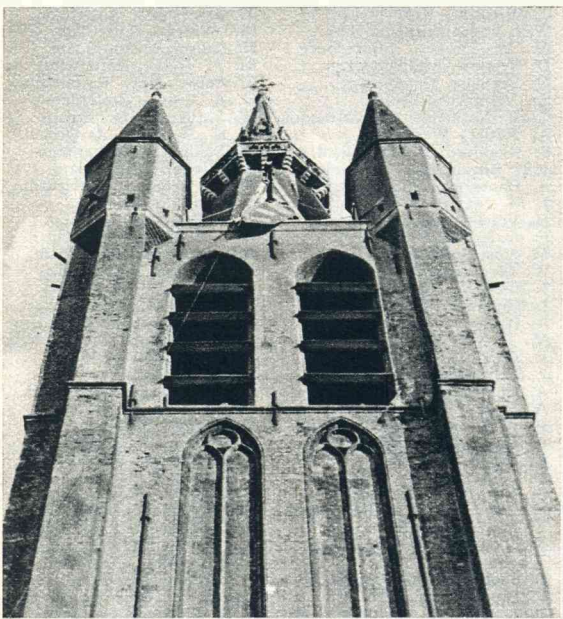
Te Gouda deelt het echtpaar Luitjes-v. Reijn een halve eeuw lief en leed met elkaar. De getrouwen.

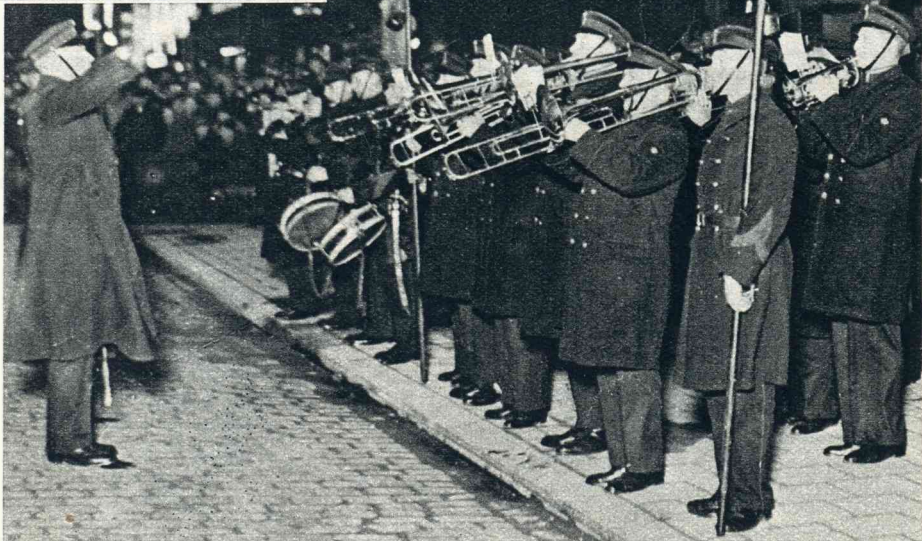
Te Krimpen aan den IJssel werd, van de helling der v. d. Giessen's Scheepswerven, met goed gevolg, te water gelaten het m.s. Amstelstroom, bestemd voor de Holl. Stoomboot Mij., te Amsterdam. — Het schip glijdt in het natte element.

UIT STAD EN GEWEST

De wijzerplaten der Oude Kerk te Delft, die op de Big-Ben-platen na de grootste van Europa zijn, werden vernieuwd. Een deel van een wijzerplaat wordt opgeheschen.

Het feest der Mariniers te Rotterdam zette in met een officiële ontvangst van het corps ten Stadhuize en een taptoe voor Restaurant „Tivoli” op den Coolsingel. — Tijdens de klinkende taptoe.

Deze week was het feest voor de Mariniers, te Rotterdam, wier corps 270 jaar bestaat. — Een aardig kiekje van een zangrepetitie.

DE GEHEIME ZENDER VAN GROOT-ROTTERDAM

HALLO-HALLO, dames en heeren. Ik heb een brief gekregen van Sinterklaas uit Spanje, die daar nu weer terug is. Ik lees er u iets uit voor:

„Ja, 't was heusch wel weer gezellig bij jullie, maar ik moet je toch zeggen, een klein beetje liefelijker hadden ze toch wel kunnen zijn, want wie gaat er nou z'n voornaamste winkelstraat, den Coolsingel, opbreken in den tijd van mijn verjaardag. Dat maakte het winkelen voor mij, met m'n kleurige kleedij, nogal lastig en zoo verging het vele dames, die te mijner eere ook winkels gingen bezoeken.”

Dames en heeren, dat schrijven van den weer vertrokken Sinterklaas is niet onjuist; overigens mag ik niet verzwijgen, dat hij ook nog schreef, er zoo verheugd over te zijn, dat zijn feestdag in Hoek van Holland zoo reuze-gezellig was en dat het hem veel genoeg had gedaan, dat burgemeester Droogleevers Fortuyn naar den Hoek was gekomen, om er hem de hand te drukken.

Nu we het daar toch over het opbreken van den Coolsingel hadden, kunnen we gelijk even een kijkje nemen bij de Doelen. Het oude gebouw wordt afgebroken, behalve de onderste verdieping, die blijft staan, en krijgt een soort van hulpdak. Dat belooft wel mooi te worden op den Coolsingel.

Rotterdam, dames en heeren, heeft de Prinses op bezoek gehad. Zij kwam afscheid nemen van de Ned. Ambulance voor Abessinië. Het is een echt mooi en treffend afscheid geworden, waarbij velen van hun genegenheid voor de mannen, die in Afrika hun menschevend werk gaan verrichten, kwamen getuigen. Ook uw radio-reporter was er met zijn toestel aanwezig. Aan boord van de Dempo — wat is zoo'n schuit toch mooi! — werd daarover gesproken en er waren heel wat Roode Kruis-mannen en anderen, die zich graag beschikbaar zouden stellen, om ook mee te gaan. Zooiets te ervaren, doet je goed, want dan besef je weer eens, dat er toch nog steeds velen zijn, die zich voor anderen willen opofferen. Het is vooral prettig, dat te ondervinden in een tijd als deze, waarin we immers ook ervaren, dat je soldaten óók nog steeds noodig hebt, al zouden velen dat misschien anders wenschen. Rotterdam, dat afscheid nam van de Roode Kruis-mannen, ging ook zijn soldaten bejubelen. De mariniers herdenken, dat 270 jaar geleden hun corps werd opgericht; en dezen zeesoldaten werd weer eens getoond, hoe de burgerij hun welgezind is. De Jantjes vierden feest en velen vierden dit mee.

Groot-Rotterdamsche luisteraars, uw radio-reporter is eerlijk gezegd niet zoo dol op jubileums, maar behalve dat van de mariniers moet ik er toch aan nog een paar herinneren. Daar is dan het gezelschap der operette-spelers van Aerschot en Boskamp, die twee prachtige grappenmakers; en hun gezelschap bestaat dezer dagen 10 jaren, wat een heele tijd is voor een tooneelgezelschap in dezen tijd van tooneelmalaise. En dan nog een jubileum; Rotterdams voornaamste detective was vijf en twintig jaar bij de politie, ik bedoel den heer de Jong, den hoofdinspecteur van de Centrale Recherche, schrik van het boeventuig. En als je dan het woordje politie hebt uitgesproken, moet je vanzelf denken aan twee ernstige dingen op politie-gebied, waarmee Rotterdam onaangenaam werd verrast. Een drama was er op een trambalkon, waarbij een schipper werd doodgestoken door zijn ontslagen knecht. En dan was er een kantoorlooper, die me maar eventjes zestien mille op een kleine wandeling wist te verliezen, terwijl de politie van dat „verliezen” niet zoo veel gelooft. Nee, zonder politie kan onze lieve samenleving het ook niet, maar uw radioreporter vindt dat geen prettig onderwerp en daarom, dames en heeren, tot volgende week, op golfleugte: Groot-Rotterdam.

ONZE ST. NICOLAAS-SURPRISE

DE UITSLAG

DE verdeling van de St. Nicolaas-surprise voor de trouwe abonne's van „Panorama” heeft plaats gehad.

Vrijdag-ochtend j.l. requireerde de goede Sint voor zijn vertrek naar Spanje een leger postbode, die in alle deelen van ons land en zelfs ver over de grenzen bij de gelukkigen een postwissel in de brievenbus deponeerden. In meerdere gevallen moest hij zelfs zijn toevlucht nemen tot een aangeteekenden brief. Hieronder volgt een volledige lijst der prijswinnaars.

Talrijke bewijzen van instemming en dankbetuigingen kwamen intusschen in ons bezit. Er zijn vele abonne's geweest, die hun instemming vergezeld lieten gaan van de opgave van een nieuw abonnement; een daad waarvoor wij hen natuurlijk in hooge mate dankbaar zijn. Juist omdat wij geen tegenprestatie vroegen, stellen wij zooiets op hoogen prijs.

Zooals wij reeds in een der vorige nummers van „Panorama” hebben medegedeeld, wordt er, gezien het groote succes, reeds weer aan de volgende verrassing gewerkt. Half Februari a.s. zullen wij de trouwe abonne's van „Panorama” wederom verblijden, door een bedrag van f 5000.— onder hen te verdeelen.

DE PRIJS VAN f1000.— VIEL TEN DEEL AAN:

C. Hellenberg, Adm. de Ruyterweg 106, Amsterdam

Prijzen van f100.—

Jhr. Mr. O. D. v. Staal v. Piershil, Heerengracht 23, Den Haag.

A. v. Woerkom, Habsburgerstraat 3, Rotterdam.

J. W. Heijblom, Godfr. Schalkensingel 30, Dordrecht.

M. Beijersbergen, L. v. Meerdervoort 171, Den Haag.

F. Rietbroek, P. Krugerlaan 164, Den Haag.

P. Musters, Kastanjelaan 85, Eindhoven.

R. Haringsma, Soesterweg 285 a, Amersfoort.

D. den Boesterd, Rijnlaan 80, Utrecht.

H. Muijtjes, Mariastraat 11, Maastricht.

Prijzen van f10.—

J. Oele, Jacominkade 6, Goes.
P. Willemse, Noordstraat A 298, Hoek.
A. v. d. Reest, Werfstraat 156, Middelburg.
W. Blaakman, Tragel W 110, Schoondijke.
M. de Ridder, Lange Zelke 8, Vlissingen.
J. Romkema, Kakalsteeg, Joure.
D. Humalda, Bronla, Dokkum.
J. L. le Noble, Gerard Scholtenstraat 32, Rotterdam.
A. Boran, Jensiuststraat 60, Rotterdam.
F. Berits, Schiedamschesingel 123 a, Rotterdam.
A. G. Stoop, Voorschotenlaan 96, Rotterdam.
B. J. Smits, Botersloot 17, Rotterdam.
S. Molier, Oranjeboomstraat 177, Rotterdam.
D. J. L. Wijngaarden, Bergschelaan 121, Rotterdam.
A. Bezuyen, Mathenesserdijk 269, Rotterdam.
J. C. Affortil Jr., Goudscherijweg 4, Rotterdam.
J. C. Mokveld, Adr. Pauwstraat 16, Delft.
W. J. v. Seuren, Hugo de Grootstraat 37, Delft.
H. v. Leeuwen, Collignystraat 5, Delft.
L. Boogaard, Laantje 23, Gorinchem.
Mej. Akerboom, p/a Goedewagen, Gouwe 97, Gouda.
H. Barendse, v. Streyenstraat 42, Gouda.
W. Bijl, Hagendoornstraat 18, Hillegersberg.
C. W. Neelemans, Paralelstraat 53, Overschie.
W. H. Kromhout, Marconiestraat 87 b, Schiedam.
Wed. v. d. Meer, Rotterdamschedijk 33, Schiedam.
C. Hatenboer, Paulus Potterstraat 42, Schiedam.
A. Wemmers, Binnensingel 1, Vlaardingen.
H. Voogt, Spoorsingel 74, Vlaardingen.
L. den Hertog, Hoefkade 1096, Den Haag.
W. P. Jelstra, Adrianastraat 18, Wassenaar.
J. Leemans, Rijnzichtweg 7, Leiden.
G. Vermeer, Pluvierstraat 355, Den Haag.

W. v. d. Horst, Parallelweg 184, Den Haag.
J. v. Veen, Veenkade 167, Den Haag.
G. Carriere, Hoornbruglaan 74, Rijswijk.
J. G. Quillaumse, Meloenstraat 45, Den Haag.
A. C. Schalker, Wateringschestr. 137, Den Haag.
N. Verhoog, Vaillantlaan 408, Den Haag.
P. Heijdra, Kootwijkstraat 124, Den Haag.
C. Kortman, Rubenstraat 20, Loosduinen.
C. Felise, Irisstraat 103, Den Haag.
D. Visser, Parkweg 58, Voorburg.
H. J. J. C. v. d. Arend, Ondiep 17, Utrecht.
C. A. U. F. Groothuizen, Tuinstraat 58, Apeldoorn.
M. B. Jas, Neerlandstuinstr. 57, Arnhem.
J. H. v. d. Berg, Smyrnastraat 16, Deventer.
G. Janssen, Grootestraat 39, Ede.
Lutje Wolderink, Paul Krugerstraat 13, Enschede.
J. Kleinstra, Nieuwe Oosterstraat 14, Leeuwarden.
D. G. v. d. Woude, A. P. Fokkestraat 39 a, Groningen.
J. Nielen, Gelderschelaan 64, Nijmegen.
H. Wijnands, Iste Hogeweg 33, Zeist.
W. Kracht, Deventerstraatweg 79, Zwolle.
H. Diessen, Johannastr. 6, Bergen op Zoom.
Vos, von Hobenstr. 14, Den Bosch.
A. v. Heertum, Muntelstr. 50 boven, Den Bosch.
H. v. Verzeveld, Duytenhuisstr. 33, Breda.
W. Tak, Leistr. 34, Ginneken (N.B.).
F. M. Swinkels, Julianastr. 20, Eindhoven.
J. Saris, Helmondscheweg 15, Helmond (N.B.).
Adr. v. Eyk, Poldersteeg, L 86, Raamsdonksveer.
W. Klaassen, Kalsdonkschestr. 108, Roosendaal.
Joh. v. d. Kaa, Middegaal 258, Veghel (N.B.).
Jos. J. Leenders, Kerkstraat 32, Brunssum.
J. W. Franssen, Rijksweg Noord 36, Lutterade.
J. Duijardin, Sittarderweg 96, Heerlen.
G. F. Kortooms, Hommerterweg 5, Hoensbroek.
Heinrich Janssen, Varkensmarkt 6, Roermond.

A. Kerckhofs, Kerkplein No. 12, Sittard.
Wed. Maria Jacobi, Straalscheweg 333, Venlo.
P. Jansen, Gr. Molenstraat 29, Blerick.
H. J. Giesen, Brouwersgracht 74 I, Amsterdam-C.
C. Kieviet, Ie Helmerstraat 128 II, Amsterdam-W.
W. Sklareit, Lineausstraat 231 hs, Amsterdam-O.
J. B. Bessanson, Overtoom 214 hs, Amsterdam-W.
R. King, p/a Taai, Adm.gracht 107 III, Amsterdam-W.
H. J. Pieterse, Ceintuurbaan 23 I, Amsterdam-Z.
J. Aalders, Amsteldijk 159 I, Amsterdam-Z.
Dirk Scheele, H. de Keijzerpl. 52 bel, Amsterdam-Z.
T. Visser, Oogstraat 38 I, Amsterdam (Betondorp).
J. Hermanides, P. L. Takstraat 9, Alkmaar.
P. H. de Boeff, K. P. C. de Bazelstraat 54, Bussum.
W. Jager, Bloemend.weg 154, Bloemendaal.
D. Molenaar, Kleverparkweg 185, Haarlem.
M. Nieuwkamp, Westzanerdijk 282, Zaandam.
D. v. Schaik, Rijksweg 6, Naarden.
W. v. d. Akker, Pastoorslaan 2, Hillegom.
A. M. Stokman, Coornhertstraat 24, Haarlem.
A. Alard, Krugerstraat 109, Den Helder.

Prijzen van f 2.50

J. W. Jansen, Arnemuiden.
C. J. Jansen, Biervliet.
P. Termont, Boschkapelle-Rapenburg.
A. de Ruisscher, Breskens.
Gez. v. d. Tol, Bruinisse.
P. Mertense, Oudelande.
J. Geense, Goes.
H. Verdon, Goes.
P. Zwartepoorte, Goes.
A. de Dreu, 's Gravenpolder.
M. Minderhoud, Groede.
Joost Hoogenstein, Burgh bij Haamstede.
A. Quakkelaar, Hansweert.
C. v. d. Berg, Heinkenszand.
J. v. d. Berge, Axel.
A. de Kraker, Hoek.
L. v. d. Bossche, Hoofdplaat.
P. J. de Bakker, Hulst.
D. J. Lindenberg, Wemeldinghe Ierseke.
Wed. v. d. Burg, Kamperland.
Fr. de Waal, Groenendijk bij Kloosterzande.
C. Wiskerke, Kortgene.
Wed. Lavooy, Rilland-Bath.
N. P. Dekker, Middelburg.
D. Versluis, Middelburg.
N. Verhulst, Oostburg.
Zr. Viergever, Tholen.
C. P. Vermeulen, Maartensdijk.
A. Rotier, Westdorpe.
S. Westorp, St. Philipsland.
Joh. Antonissen, Ter-Hole.
A. Hanegraaf, Middelburg.
J. M. Meyboom, Middelburg.
H. Volmer, Middelburg.
P. de Rijke, Souburg.
M. Vos, Souburg.
W. Moerland, Stavenisse.
J. Blik, Terneuzen.
J. Brinkman, Terneuzen.
A. J. Gooyen, Vlissingen.
M. Imanse, Vlissingen.
D. de Kok, Vlissingen.
J. Melis, Vlissingen.
A. Paulussen, Vlissingen.
A. Stroo, Vlissingen.
P. v. d. Berge, Wolfaartsdijk.
A. Koster, IJzendijke.
C. Maree, Zaamslag.
O. Klok, Zierikzee.
S. Wijnacker, Koewacht.
H. Wegchelaar, Aalten (Gld.).
Lipher, Apeldoorn.
Mej. H. Koldenberg, Diepenheim (Ov.).
P. Boot Jr., Leiderdorp (Z.H.).
C. Papot, Warmond (Z.H.).
Wed. Datema, Zuidhorn (Gr.).
G. Veenman, Medan (S.O.K.).
N.O.I.
Mej. Zr. Bruin, Hilversum.
J. de Vries Sr., Kwadijk (N.H.).
Fr. Hageman, Zwolle.
J. E. Verdonk, Bostel.
J. Blankevoort, Heerlerheide (L.).
Kl. Immerszeel, Salemba Batavia C. (N.O.I.).
Mej. M. de Meulder Pasch, Malang (Java) N.O.I.
P. v. Lien, Berkel (Z.H.).
Fam. Schulte van Bree, Dusseldorf Zoo (Duitschland).
J. B. Becu, Groede (Zld.).
H. Gaakeer, Stavenisse (Zld.).
A. de Graaff, Zierikzee.
A. v. Goor Jzn., Meppel.
S. Henneveld, Rotterdam.
J. Rietveld, Rotterdam.
A. Slager, Rotterdam.
W. Melis, Rotterdam.
J. v. d. Zwam, Rotterdam.
D. Vuijk, Rotterdam.
H. v. Doorn, Rotterdam.
Schols, Rotterdam.
L. E. Holtman, Rotterdam.
M. Leeflang, Rotterdam.
W. L. Nout, Rotterdam.
J. G. J. Maisson, Rotterdam.
J. Muller, Rotterdam.
C. Wulfrat, Rotterdam.
G. v. Erkelens, Rotterdam.
J. N. de Hoop, Rotterdam.
P. Marcus, Rotterdam.
C. v. d. Wolff, Rotterdam.
F. Riedijk, Rotterdam.
G. v. Herp, Rotterdam.
J. Koelman, Rotterdam.
W. A. Luck, Rotterdam.
J. Speksnijder, Rotterdam.
J. Essing, Rotterdam.
C. de Jong, Rotterdam.
J. H. Brussel, Rotterdam.
H. Slieker, Rotterdam.
J. Stoop café „Odeon”, Rotterdam.
J. A. Haak, Rotterdam.
J. H. Coelers, Rotterdam.
C. v. Bellen, Rotterdam.
J. v. Leeuwen, Rotterdam.
A. Hutteman, Rotterdam.
G. J. Driessen, Rotterdam.
C. A. Breukhoven, Rotterdam.
C. Yzemans, Rotterdam.
C. Jamelet, Rotterdam.
A. v. Houten, Rotterdam.
Q. Mastenbroek, Rotterdam.
Wed. M. Pleskens, Rotterdam.
J. Huizer, Rotterdam.
T. Groeneveld, Rotterdam.
M. Weerts, Rotterdam.
N. Huisman, Rotterdam.
M. P. Vreeze, Rotterdam.
Mevrouw Jens, Rotterdam.
H. A. Seters, Rotterdam.
W. Straatman, Rotterdam.
S. H. Budding, Rotterdam.
H. Schippers, Rotterdam.
A. Niewerf, Rotterdam.
M. J. Jacobsen, Rotterdam.
S. Brijns, Rotterdam.
C. v. Eijk, Rotterdam.
P. v. d. Kant, Rotterdam.
Mej. Loyaarts, Rotterdam.
P. Elzerman, Rotterdam.
J. Dourlein, Rotterdam.
P. Verwoerd, Rotterdam.
A. Offerman, Rotterdam.
A. J. Moeielijker, Rotterdam.
J. Gijzen, Rotterdam.
H. Mak, Rotterdam.
J. Heemskerk, Rotterdam.
G. v. Vliet, Rotterdam.
C. Hoege, Rotterdam.
E. D. Dupont, Rotterdam.
J. Wasserman, Rotterdam.
J. Pos, Rotterdam.
F. Overweel, Rotterdam.
W. Stokman, Rotterdam.
J. F. Vijfwinkel, Rotterdam.
L. Moerland, Rotterdam.
L. F. v. Vliet, Rotterdam.
P. de Jong, Rotterdam.
Mevr. J. P. Oliemans, Rotterdam.
J. H. G. Zalmé, Rotterdam.
J. W. v. Duin, Rotterdam.
J. Broek, Rotterdam.
G. N. de Haas, Rotterdam.
J. Bartels, Rotterdam.
Mej. G. M. Emons, Rotterdam.
D. v. d. Velden, Rotterdam.
H. Roza, Rotterdam.
J. Sprengels, Rotterdam.
P. v. d. Knaap, Rotterdam.
J. v. d. Vegt, Rotterdam.
D. Looije, Rotterdam.
P. J. Huis in 't Veld, Rotterdam.
A. Doekemeyer, Rotterdam.
J. Rademakers, Rotterdam.
J. Z. Meyer, Rotterdam.
A. de Vos, Rotterdam.
K. v. d. Heuvel, Rotterdam.
G. Mey, Rotterdam.
J. B. Filipsen, Rotterdam.
A. de Vrij, Rotterdam.
L. C. v. Blooys, Rotterdam.
D. T. Boef, Rotterdam.
N. Groen, Alblasterdam.
A. de Wit, Alfen a/d Rijn.
C. den Hertog, Alfen a/d Rijn.
J. v. Alten, Meerkerk.
M. van 't Lam, Arkel b/Gorinchem.
H. Veldhoen, Barendrecht.
J. Baars, Beerland-Oud.
N. B. de Wit, Beerland-Zuid.
B. Kroone, Bergambacht.
D. v. Harten, Berkel.
K. Stapper, Bodegraven.

Niets is onuitputtelijk

Verkrijgbaar in dozen à 32, 52 en 100 fascikels (kuurverpakking) bij Apothekers en Drogisten. Gratis brochure en proefdoos op aanvraag bij Hollandsch Lecithin-Kantoor, Paul Krugerstraat 1, Arnhem.

ook de krachtigste batterij moet worden bijgeladen. Met het menselijk zenuwgestel is het niet anders. Uw beroep, de sport, het drukke verkeer stellen tegenwoordig extra eisen aan uw zenuwen. Dat betekent groter verbruik van den grondstof der zenuwen: Lecithine. Voer derhalve uw lichaam, de door verhoogde werkzaamheid der zenuworganen verbruikte voedingsstof Lecithine, in voldoende mate toe. U zult dan geen nerveuze hoofdpijn, hartbezwaren en maagpijn kennen, noch nerveuze slapeloosheid, vermoeidheid, afmatting of zenuwzakte. Gebruik daarom het door dokters en klinieken beproefde

Dr. Buer's Pure Lecithine voor de zenuwen

- W. Baks, Boskoop.
L. Langenberg, Boskoop.
A. Langendoen, Brielle.
R. J. J. Jongkind, Capelle a/d IJssel.
D. Verkaik, Kralingscheveer.
F. J. v. d. Kolk, Capelle a/d IJssel.
G. H. v. Doesburg, Delft.
P. G. ter Weele, Delft.
P. Boot, Delft.
G. J. Klop, Delft.
J. Landheer, Delft.
L. J. v. Os, Delft.
L. v. Geest, Delft.
A. N. v. Leeuwen, Delft.
P. G. de Jong, Delft.
J. Verhaagen, Dordrecht.
J. H. Visser, Dordrecht.
A. in 't Veld, Dordrecht.
J. Stam, Dordrecht.
P. C. de Graaff, Dordrecht.
J. Siebes, Dordrecht.
H. v. Es, Dordrecht.
W. Vink, Dordrecht.
A. v. d. Weide, Dordrecht.
J. Kaslander, Dordrecht.
P. v. Noord, Dordrecht.
W. Meerkerk, Giesendam.
S. P. v. d. Jagt, Gorinchem.
W. Valk, Gorinchem.
Mej. P. v. Staveren, Gouda.
J. Zoet, Gouda.
K. de Booi, Gouda.
H. v. d. Ben, Gouda.
L. de Wit, Gouda.
P. J. Klaasse, Gouda.
C. G. Moret, 's Gravendeel.
J. Ros, Haastrecht.
C. Lensveld, Hellevoetsluis.
J. Kannegieter, Hillegersberg.
P. J. Moens, Hillegersberg.
L. v. d. Woerd, Schiebroek.
P. H. Steeds, Hillegersberg.
F. J. Snijders, Hillegersberg.
J. C. v. Kooten, H.I. Ambacht.
H. Hessels, Hoek van Holland.
L. v. d. Pol, Klaaswaal.
D. Duiven, Krimpen a/d IJssel.
A. Suiker, Krimpen a/d IJssel.
C. Iooiaard, Nieuwpoort.
L. Lit, Leerdam.
J. v. d. Heuvel, Stolwijk.
A. J. Vlieland, Maassluis.
A. G. Kloots, Maassluis.
J. Nouwt, Maasland.
J. v. Rossum, Nieuwe Tonge.
B. Mudde, Goudarak.
J. de Roos, Kinderdijk.
A. v. Vliet, Nieuwerkerk a/d IJssel.
M. Viergever, Numansdorp.
G. Arkenbout, Oostvoorne.
J. Bosman, Roelofarendsveen.
J. Boer, Oudewater.
M. J. v. d. Kolk, Overschie.
D. Nicolaas, Overschie.
J. Dekker, Papendrecht.
F. Riethof, Pernis.
A. Heijzen, Rhonoo.
H. Burman, Puttershoek.
J. v. Meulen, Pijnacker.
C. Bakker, Reeuwijk.
Wed. M. Bravenboer, Rockanje.
W. J. Sint Nicolaas, Rijsoord.
J. A. v. d. Vliet, IJsselmonde.
N. A. Put, Slikkerveer.
C. Meijer, Schiedam.
J. v. Katwijk, Schiedam.
C. H. Visser, Schiedam.
D. Grudenbach, Schiedam.
D. J. Bakker, Schiedam.
S. R. Kamphuis, Schiedam.
K. W. Schouten, Schiedam.
H. A. Fijten, Schiedam.
P. v. d. Kemp, Schiedam.
L. Winterswijk, Schiedam.
J. Krommenhoek, Schiedam.
E. Porsul, Schoonhoven.
P. de Groot, Slidrecht.
A. Vos, Slidrecht.
B. Roest, Spijkenisse.
J. v. Gemert, Streven.
W. Bos, Terbrugge.
J. de Snajer, Tinte bij Brielle.
J. v. Oosten, Vlaardingen.
N. v. Es, Vlaardingen.
Wed. Maarleveld, Vlaardingen.
M. Dijkman, Vlaardingen.
P. Hofman, Waddinxveen.
M. v. d. Doe, Woerden.
P. Versteegh, Woerden.
P. Langendam, Zevenhuizen.
J. v. Aalst, Zwiindrecht.
M. Wervensbos, Zwiindrecht.
J. Boxhoorn, Schipluiden.
Wed. D. v. Harten, Ter Aar.
B. de Bruin, Lekkerkerk.
L. v. Dijk, Rotterdam.
J. Ouwkerk, Rotterdam.
J. Dikmars, Rotterdam.
C. de Haan, Rotterdam.
W. Briel, Rotterdam.
J. C. van Meerendonk, Den Haag.
J. Lanfers, Oegstgeest.
E. v. d. Vliet, Den Haag.
A. C. van Bosse, Den Haag.
P. Doutz, Den Haag.
P. v. d. Laar, Den Haag.
H. Hartzeim, Voorburg.
H. Jacobs, Den Haag.
P. Glasbergen, Den Haag.
J. Plugge, Den Haag.
A. J. Boogaard, Den Haag.
Mevr. L. Melis, Den Haag.
F. v. d. Leest, Den Haag.
A. Naauwschut, Den Haag.
H. Postma, Den Haag.
S. P. Veendaal, Den Haag.
Ch. J. M. Gelauf, Den Haag.
W. A. van Heemst, Den Haag.
Wed. M. C. W. Sommer, Den Haag.
P. A. Rijkooort, Den Haag.
A. v. Kesteren, Den Haag.
J. C. Brus, Den Haag.
J. Jans, Den Haag.
H. Elwig, Den Haag.
A. de Haan, Den Haag.
Th. J. Thijssen, Den Haag.
A. Coene, Den Haag.
M. Verwoerd, Den Haag.
M. Dijkhuizen, Den Haag.
J. W. v. d. Spek, Den Haag.
H. Bosga, Den Haag.
J. J. Roelants, Den Haag.
A. Buitendijk, Den Haag.
J. A. v. d. Linde, Den Haag.
J. L. Collard, Den Haag.
F. Flostra, Den Haag.
H. Groen, Den Haag.
J. A. H. W. Kramer, Den Haag.
D. Taal, Den Haag.
J. Fieret, Den Haag.
L. Hoogeveen, Den Haag.
C. J. P. van Strijbos, Den Haag.
P. Wolters, Den Haag.
G. Beijl, Den Haag.
H. v. Griethuyzen, Den Haag.
G. Pluym, Den Haag.
J. Langelaan, Den Haag.
J. Weijermans, Den Haag.
G. Rodijk, Den Haag.
J. de Koster, Den Haag.
S. v. d. Weerd, Den Haag.
J. Sluis, Den Haag.
P. Schouten Jr., Den Haag.
Ch. Labrie, Den Haag.
J. Bokee, Den Haag.
P. A. Welsenez, Den Haag.
G. Pardoens, Den Haag.
Wed. E. M. J. van Dijk, Den Haag.
J. Paape, Den Haag.
J. Schouten, Den Haag.
J. Putten, Den Haag.
W. Pfeiffer, Den Haag.
J. Scheepmaker, Den Haag.
G. Aarnoutse, Den Haag.
L. van Dijk, Den Haag.
D. Brouwer, Den Haag.
G. Mulder, Den Haag.
J. Lindeman, Den Haag.
H. v. Brederode, Den Haag.
J. Rietbroek, Den Haag.
K. Walther, Den Haag.
A. M. Teeuwissen, Den Haag.
H. Barbier, Den Haag.
P. Jaspers, Den Haag.
A. J. Corpeleyn, Den Haag.
J. Th. Gerlings, Den Haag.
P. Dijkmeester, Den Haag.
L. de Boer, Den Haag.
J. Muiten, Den Haag.
J. F. Groenewegen, Den Haag.
A. den Dulk, Den Haag.
Wed. J. J. Koperen, Den Haag.
J. Smit, Den Haag.
M. Pronk, Den Haag.
W. Breijer, Den Haag.
J. Hoogeveen, Den Haag.
J. Toet, Den Haag.
A. Braasser, Den Haag.
C. Landrok, Den Haag.
J. G. Bouman, Den Haag.
A. Pfeiffer, Den Haag.
M. F. Rooy, Den Haag.
C. Haak, Den Haag.
W. J. Haak, Den Haag.
Th. Dietz, Den Haag.
M. Tempel, Den Haag.
J. Jansen, Den Haag.
E. Schul, Den Haag.
A. Anderiessen, Den Haag.
A. v. Meer, Den Haag.
J. Terlinden, Den Haag.
F. Meijer, Den Haag.
J. de Wilde, Den Haag.
A. Staalduin, 's Gravendijk.
H. M. Hendriks, Wateringen.
G. van Vliet, Rijnsburg.
J. Borst, Leidschendam.
J. v. d. Horst, Voorschoten.
A. de Wilde, Zoetermeer.
C. Glasbergen, Leiderdorp.
C. de Vries, Wassenaar.
G. Malpaard, Poeldijk.
H. Bongert, de Lier.
W. E. Rake, Honselersdijk.
D. den Drijver, Naaldwijk.
G. van Galen, Monster.
J. v. d. Meulen, Loosduinen.
A. Oversloot, Loosduinen.
Mej. C. van Zeijl, Loosduinen.
J. v. d. Hout, Loosduinen.
J. Schaarmann, Voorburg.
H. v. Vliet, Voorburg.
J. van Schooten, Leiden.
H. F. van Weeren, Leiden.
H. Lens, Leiden.
G. Minneman, Oegstgeest.
D. Schuitemaker, Oegstgeest.
Mej. M. Gressi, Leiden.
C. Verheij-van Wijk, Leiden.
J. J. Kenbeek, Leiden.
A. J. v. d. Zee, Leiden.
I. Delfos, Leiden.
T. H. A. Schuitemaker, Rijswijk.
J. Veenhuis, Rijswijk.
A. de Laak, Rijswijk.
A. E. A. Duchateau, Rijswijk.
W. Vermande, Voorburg.
D. van Meer, Den Haag.
M. Brederode, Wassenaar.
J. A. Uding, Amersfoort.
L. J. van Nieuwenhuizen, Amersfoort.
J. Lefeber, Amersfoort.
N. Hendriks, Utrecht.
C. A. den Boden, Utrecht.
H. Hulsebos, Utrecht.
A. v. d. Leun, Utrecht.
S. van Hes, Utrecht.
C. van Willigenburg, Utrecht.
J. Hanepan, Utrecht.
G. Cos, Utrecht.
E. J. Nieuwenhuis, Almelo.
H. ten Oever, Almelo.
J. Scheffer, Almelo.
H. J. van Hardeveld, Apeldoorn.
C. v. d. Oever, Apeldoorn.
N. Maandveld, Apeldoorn.
M. P. Craunt, Arnhem.
H. Schuisk, Velp.
C. ten Holden, Arnhem.
W. van Emden, Arnhem.
J. H. de Vries, Assen.
J. Ferwerda, Assen.
F. Boomstra, Assen.
A. van Amerongen, Baarn.
W. Noordijk, Baarn.
W. Kuit, Barneveld.
P. J. van Rooyen, de Bilt (U).
W. Brouwer, de Bilt (U).
C. Mulder, Coevorden.
N. A. Wagemaker, Culemborg.
A. v. d. Ham, Culemborg.
J. Kolkman, Deventer.
H. van Huizen, Deventer.
S. Kamminga, Dokkum.
J. van Zalingen, Doorn.
W. Klein, Doornburg.
J. A. der Horst, Dieren.
J. Chevalier, Doetinchem.
A. Aalderink, Doetinchem.
J. M. Halstein, Drachten.
J. van Brummelen, Driebergen.
C. Versloot, Driebergen.
A. Ham, Ede.
J. P. Lohuis, Enschede.
H. van Bruggen, Enschede.
J. Mayer, Enschede.
W. Roelsma, Enschede.
J. Bartelink, Enschede.
G. Kits, Hengelo.
A. E. ten Bokkel Huinink, Hengelo.
J. Goorhuis, Hengelo.
C. Bron, Kesteren.
H. Keystra, Kampen.
Jacob Leeuw, Kampen.
G. Postma, Leeuwarden.
S. Faber, Leeuwarden.
F. J. Ferwerda, Leeuwarden.
J. v. d. Heiden, Leeuwarden.
J. Kuiper, Groningen.
A. Mulder, Groningen.
N. S. ten Have, Groninger.
G. Bakker, Groningen.
H. Mendendorp, Groningen.
J. G. J. Lammers, Haaksbergen.
O. J. Baumgartner, Harderwijk.
H. Huyser, Harlingen.
A. Flink, Loenen a/d Vecht.
Th. Klein, Vreeland.
C. Versteegh, Maarssen.
F. Verwoert, Maarssen.
M. Eleveld, Meppel.
W. de Boer, Meppel.
W. L. van Velzel, Meppel.
A. de Groot, Nijmegen.
K. Overeem, Nijmegen.
J. J. v. d. Oever, Nijmegen.
J. van Haren, Groesbeek.
G. Wullink, Oldenzaal.
Z. de Vries, Oosterbeek.
H. G. Wijkhuizen, Oosterbeek.
C. van Hees, Rhenen.
Harm Boelman, Sappemeer.
H. Bakker, Soest.
H. W. van Diermen, Soest.
J. Dorresteyn, Soesterberg.
A. Kuiper, Steenwijk.
M. A. van Hoften, Tiel.
J. B. Mijerman, Veenendaal.
J. van Barneveld, Veenendaal.
G. de Geit, Veenendaal.
Chr. Urbach, Veendam.
H. de Griend, Wageningen.
J. v. d. Meulen, Wageningen.
H. Velthuis, Winschoten.
G. H. Uland, Winterswijk.
J. Terhorst, Winterswijk.
B. Hendriks, Zevenaar.
W. Kestelo, Zeist.
M. A. Koenen, Zeist.
A. Caneel, Zwolle.
H. van Milligen, Zwolle.
D. Conrad, Zwolle.
H. Walsing, Zutphen.
A. van Schaik, Zutphen.
H. J. van Aanholt, Zutphen.
H. Cohen, Zutphen.
E. M. Kok, Utrecht.
L. Habraken, Aalst (N.B.).
B. J. Vogels, Beek en Donk (N.B.).
F. Goossens, Bergen op Zoom.
C. Sneyvangers, Bergen op Zoom.
J. Verpaalen, Bergen op Zoom.
P. J. Verbeek, Bergen op Zoom.
J. v. d. Aa, Berlicum (N.B.).
M. Merks, Best (N.B.).
L. Jansen, Den Bosch.
H. v. Roosmalen, Den Bosch.
Sprengelmyer, Den Bosch.
P. de Kort, Den Bosch.
Fr. Suurs, Den Bosch.
G. v. Gestel, Boxtel (N.B.).
E. Coolen, Boxtel (N.B.).
L. P. Jansen, Boxmeer (N.B.).
K. Roggebrand, Breda.
H. Keyzer, Breda.
H. v. Beek, Breda.
P. v. Vugt, Breda.
J. Kommeren, Ginneken (N.B.).
P. v. Aart, Ginneken (N.B.).
J. Bartels, Budel.
J. Lamers, Cuyk (N.B.).
J. Klaassen, Cuyk (N.B.).
Adr. Coymans, Den Dungen (N.B.).
Ch. v. Dijk, Deurne (N.B.).
A. Nieuwenhuizen, Dinteloord (N.B.).
Ant. Vermeulen, Dongen (N.B.).
A. Raaymakers, Dongen (N.B.).
W. Heymans, Drunen (N.B.).
K. Koster, Eindhoven.
C. Spaninks, Eindhoven.
N. v. Beurden, Eindhoven.
M. Dankbaar, Eindhoven.
A. Kastelijns, Eindhoven.
J. Verduyn, Eindhoven.
C. H. v. d. Donk, Eindhoven.
W. v. Weert, Eindhoven.
C. v. Heperen, Etten (N.B.).
W. P. Sprengers, Geldrop (N.B.).
Th. v. d. Heyden, Gemert (N.B.).
J. de Haas, Gilze (N.B.).
L. v. Diessen, Goirle (N.B.).
A. H. Reygers, Halsteren (N.B.).
H. L. v. d. Linden, Helmond (N.B.).
A. Klaassen, Helmond (N.B.).
Wed. v. d. Voort, Helmond (N.B.).
Hub. Pijnenburg, Hintham (N.B.).
J. v. Seeters, Kaatsheuvel.
P. Balemans, Klein Zundert (N.B.).
Jan Beynen, Leende (N.B.).
C. Kluystermans, Leur (N.B.).
Nelly Machielsen, Made (N.B.).
H. v. d. Heide, Oosterwijk (N.B.).
J. Bax, Oosterhout (N.B.).
P. v. Vugt, Oosterhout (N.B.).
N. v. Gerven, Orthen (N.B.).
Fr. v. d. Biggelaar, Oss (N.B.).
Th. v. Niftrik, Oss (N.B.).
G. Pennings, Oss (N.B.).
J. Adriaans, Oudenbosch (N.B.).
J. v. Rijsbergen, Oud-Gastel (N.B.).
J. B. Kuil, Rijen (N.B.).
A. v. Beers, Roosendaal.
Mej. Chr. Luiken, Roosendaal.
W. Moerings, Roosendaal.
H. v. Berkel, Rosmalen (N.B.).
A. v. Heeswijk, Schijndel (N.B.).
J. v. Eindhoven, St. Mich. Gestel (N.B.).
Fr. Panthartz, St. Oedenrode (N.B.).
D. Luiks, St. Willibrord (N.B.).
A. de Jong, Standaardbuiten (N.B.).
J. v. Geers, Steenbergen (N.B.).
Wed. v. Geel, Steenbergen (N.B.).
J. v. Vlimmeren, Teteringen (N.B.).
Spaandonk, Tilburg.
G. Kolen, Tilburg.
F. Verhoeven, Tilburg.
M. v. d. Zanden, Tilburg.
C. v. Loon, Tilburg.
D. v. Laarhoven, Tilburg.
F. Hamers, Tilburg.
P. v. Oosterhout, Tilburg.
G. W. Swinkels, Tilburg.
F. Donders, Tilburg.
E. v. d. Heuvel, Uden (N.B.).
Fr. Verouden, Udenhout (N.B.).
J. Talboom, Ulvenhout (N.B.).
A. v. Mierlo, Valkenswaard (N.B.).
Wed. Musch, Vlijmen (N.B.).
A. Kremers, Vught (N.B.).
A. Vriens, Vught (N.B.).
P. de Cok, Waalwijk (N.B.).
P. Schapers, Waspik.
R. Sanders, Woensdrecht (N.B.).
H. v. Eyk, Zeelst (N.B.).
A. H. v. d. Rijt, Zes Gehuchten (N.B.).
J. Ruys, Zevenbergen (N.B.).
J. Beilsma, Amstelveen.
Frans Notermans, Schinveld.
G. Maassen, Beek.
G. Wery, Bleijerheide.
L. J. Meesters, Bocholtz.
H. J. Janssen, Brunssum.
Max. Steiner, Brunssum.
W. H. Hub. Giebels, Brunssum.
K. Ossener, Rumpen.
P. Augenbrau, Chevremont.
H. Wolters, Echt.
B. Kellen, Elsloo.
J. van Roosmalen, Eygelshoven.
H. P. J. Caris, Krawinkel-Geleen.
M. Hoozen-Loon, Gennep.
G. Austen, Gulpen.
N. Janssen, Heerlen.
N. J. Frings, Heerlen.
P. L. Kengen, Heerlen.
G. Biesmans, Heerlen.
Theod. v. d. Boom, Heerlen.
H. M. H. Graat, Heerlen.
Jan B. Rijvers, Heerlerheide.
Jozef H. Rutten, Heerlerheide.
J. W. Diederens, Hoensbroek.
M. W. Verbrugge, Treebeek.
Jan Rademakers, Treebeek.
C. J. Cremers, Hoensbroek.
P. J. Kessels, Helden.
Wed. H. Trienekens, Heythuizen.
J. Venrooy, Hoensbroek.
Chr. Rubee, Horst.
H. Bisschof, Kerkrade.
Johan Willems, Lindenheuvel.
Joh. Jos. Körver, Lutterade.
Herman Verhees, Linne.
Leo Kisters, Lutterade.
M. Cox, Maasniel.
A. J. Mobers, Wylre.
H. Pieters, Meerssen.
F. Deckers, Eijsden.
J. H. Keulers, Munstergeleen.
Chr. Sporken, Nieuwenhagen.
Henri Suylen, Nieuwstadt.
D. Schols, Nuth.
M. A. Vestjes, Roermond.
Jos. Zeegers, Roermond.
J. W. Thomas, Roermond.
J. G. Franssen, Roermond.
Math. Vandenhoff, Schaesberg.
W. B. J. J. Proost, Schinnen.
W. J. Bouwmans, Simpelveld.
J. H. Streukens, Sittard.
Hubert Jetten, Broeksittard.
Adr. Serv. v. d. Pol, Sittard.
J. H. Maessen, Stein.
Henr. Cuypers, Susteren.
S. Hodelmans, Swalmen.
Jan Hub. Boots, Tegelen.
Alex. Seelen, Tegelen.
P. Gijzen, Spekholzerheide.
J. Jos. Vinders, Vaals.
H. Hermans, Valkenburg.
Corn. Jos. Boogaarts, Blerick.
Lod. Conraads, Venlo.
F. Desar, Terwindselen.
A. P. Schoen, Blerick.
L. J. H. Baats, Venlo.
Th. J. J. Alsters, Venlo.
Maria A. C. Beel, Venray.
Joh. Schwartz, Waubach.
P. J. Feyen, Weert.
H. Franssen, Maastricht.
H. Vaessens, Maastricht.
J. H. A. Zeguers, Maastricht.
Jozef Erens, Maastricht-Limmel.
A. Goessen, Heer-Maastricht.
J. P. Sieben, Maastricht.
M. Dingemans, Maastricht.
G. Gülickers, Maastricht.
C. de Graaf, Amsterdam-N.
T. v. d. Toorn, Amsterdam-N.
v. Os, Amsterdam-N.
J. H. Rijsenbrij, Amsterdam-N.
Poley, Amsterdam-N.
P. Schouten, Amsterdam-N.
P. v. Galen, Amsterdam-C.
W. H. Moetwel, Amsterdam-C.
J. Taams, Amsterdam-C.
G. Brouwer, Amsterdam-C.
J. Langereis, Amsterdam-C.
G. Bijsma, Amsterdam-C.
J. C. Uitenboogaard, Amsterdam-C.
C. Noordenbosch, Amsterdam-W.
A. v. Noord, Amsterdam-W.
W. de Vries, Amsterdam-W.
F. W. Hoogwoud, Amsterdam-W.
W. M. Lator, Amsterdam-W.
H. Godhelp, Amsterdam-C.
J. H. Bosch, Amsterdam-C.
A. den Bakker, Amsterdam-C.
A. Akkeren, Amsterdam-C.
J. v. Scherpenzeel, Amsterdam-W.
S. Duinker, Amsterdam-O.
C. S. Visser, Amsterdam-O.
S. Schram, Amsterdam-O.
J. Mager, Amsterdam-O.
N. M. Stoel, Amsterdam-O.
J. L. E. J. de Geest, Amsterdam-O.
L. H. V. Boekhoven, Amsterdam-O.
D. Broerse, Amsterdam-O.
D. Hartgering, Amsterdam-O.
A. Steenbeek, Amsterdam-O.
Mej. M. Lankhorst, Amsterdam-O.
S. Slort, Amsterdam-O.
M. Colpaart, Amsterdam-O.
B. Ricarso, Amsterdam-C.
J. Scheffer, Amsterdam-C.
J. C. Kraftt, Amsterdam-C.
J. H. Pakkoo, Amsterdam-W.
Wed. A. T. H. Kattenbelt, Amsterdam-W.
D. v. d. Monde, Amsterdam-W.
R. v. d. Hoven, Amsterdam-W.
H. v. Wieringen, Amsterdam-W.
A. Stam, Amsterdam-W.
P. de Boer, Amsterdam-W.
J. v. d. Bilt, Amsterdam-W.
P. de Koning, Amsterdam-W.
B. Maas, Amsterdam-Z.
H. J. Verhorst, Amsterdam-Z.
J. G. Pijl, Amsterdam-Z.
K. Groot, Amsterdam-Z.
J. B. Bonekamp, Amsterdam-Z.
M. W. Wiebosch, A'dam-W.
G. C. de Kruif, Amsterdam-W.
E. H. Hazes, Amsterdam-Z.
G. Plokhoo, Amsterdam-W.
M. Wapnikker, Amsterdam-Z.
M. Brouwer, Amsterdam-Z.
F. Molenaar, Amsterdam-Z.
C. v. Eik, Amsterdam-Z.
F. K. Leischering, Amsterdam-Z.
J. H. Heespelink, Amsterdam-Z.
L. E. E. Gallis, Amsterdam-Z.
R. Th. Verhulst, A'dam-Z.
A. Dekker, Amsterdam-Z.
F. M. Harman, Amsterdam-W.
G. J. Brok, Amsterdam-W.
J. H. v. Eig, Amsterdam-W.
A. P. de Haas, Amsterdam-O.
W. Keizer, Amsterdam-O.
R. Groeneveld, Aalsmeer.
J. Kootstra, Alkmaar.
A. Bakkum, Alkmaar.
J. Reyne, Alkmaar.
K. Groot, Alkmaar.
A. Woning, Alkmaar.
J. Bruin, Abbekerk.
N. Appel, Andijk-W.
J. Moeliker, Breezand.
B. Kuilman, Bakkum.
D. Verduin, Bergen.
Wiggers, Bussum.
J. v. d. Meer, Bussum.
Bruin, Bussum.
W. Heek, Diemen.
Jac. Ragers, Edam.
P. H. Sneeuwer, Haarlem-N.
v. d. Maat, Haarlem.
G. Duineveld, Haarlem.
S. Kossen, Haarlem.
L. J. Hirs, Haarlem.
L. Verdam, Haarlem.
P. Marion, Haarlem.
J. H. Huisbergen, Haarlem.
W. Doeve, Koog a. d. Zaan.
J. D. Tol, Koog a. d. Zaan.
P. Venema, Koog a. d. Zaan.
H. Groen, Broek in Waterland.
A. de Reus, Broek in Waterland.
G. J. Terbeek, Warmond.
J. S. Geus, Jzn., den Burg, Texel.
Alb. Bakker, Urk.
H. J. Erkens, Koegras.
F. Daalder, Koegras.
A. Vergeer, Warmenhuizen.
J. C. P. Jordan, Warmenhuizen.
D. Lakeman, Oost Knollendam.
C. Roos, Enkhuizen.
P. Troest, Bennebroek.
C. Verbeek, Hoofddorp.
P. Trompet, Hoorn.
H. Hamming, Huizen.
J. v. d. Oever, Katwijk/Rhijn.
K. Wortel, Koedijk.
P. Vinee, Kortenhoeft.
B. Moortman, Haarl. meer.
J. v. d. Boer, Halfweg.
G. Broeders, Haarl. meer.
W. G. v. d. Bel, Halfweg.
A. J. Maatgeesteranes, Heilo.
C. Krom, Eemnes.
T. Oosthoek, Lisse.
D. J. de Vries, Medemblik.
J. Rijke, Muiden.
J. Heemskerk, Nederhorst den Berg.
H. J. Reinink, Alkemade.
Onrust, Oostzaan.
J. Kaas, Oudkarspel.
C. Groot, Petten.
J. Pot, Purmerend.
W. Hoogeveen, Hilversum.
G. Letting, Hilversum.
P. Hoogenbirk, Hilversum.
J. Schimmel, Hilversum.
P. Rossum, Hilversum.
S. Jaarsma, Hilversum.
P. Klinkert, Jisp.
C. Boom, Wormerveer.
E. Heimerling, Koog Zaandijk.
G. Roelofs, Zandam.
H. Hoenderbos, Zandam.
A. Hartog, Wormer.
H. J. v. d. Horst, Zandam.
D. Hopman, Zandam.
N. Stevens, Haarlem.
W. Vermeer, Haarlem.
A. Ploeg, Heemstede.
W. Mey, Heemstede.
H. Band, Haarlem.
G. Heyerman, Haarlem.
A. M. Herman, Haarlem.
R. Griffioen, Haarlem.
P. Wilkes, Haarlem.
D. Lodder, Haarlem.
B. Koning, Gr. Schermer.
G. Abbenis, Schagerbrug.
J. Rus, Schagen.
J. Boer, Spanbroek.
Boshuizen, Uitgeest.
P. v. Eyk, Bovenkarspel.
C. Swankhuizen, Weesp.
J. Gielis, den Oever Wieringen.
L. Zeegers, Wieringerwaard.
Oosterwaal, Wijk aan Duin.
A. J. Oost, Zandvoort.
A. Braak, Den Helder.
J. Molenaar, Den Helder.
S. Swenne, Den Helder.
M. Meyl, Den Helder.
D. Makelaar, Den Helder.
J. de Goede, IJmuiden-West.
W. G. Wortman, IJmuiden.
F. v. d. Kuil, IJmuiden.
I. v. Loon, IJmuiden.
J. Rijkbeere, Velsen.
T. Terveer, IJmuiden-Oost.
G. Bos, Hilversum.
L. Post, Hilversum.

Het vertrek van de Spanjaarden, nadat zij een feestelijken „rouw-nacht” in het plaatsje hadden meegevierd.

HELDEN- KERMIS

Er zijn historische gebeurtenissen, die in zekeren zin waard zijn aan de vergetelheid te worden ontrukkt. **HELDEN-KERMIS** van de **TOBIS-FILMS** is zoo'n gebeurtenis, welke omstreeks 1600 in het Vlaamsche plaatsje **BOOM** plaats vond, zij het ook meer bescheiden van omvang en gewicht.

Inkoopen doen voor het naderende feest. Uien en wortelen, een toentertijd zeer geliefkoosd gerecht.

De schepenen maken zich gereed naar de begrafenis van den burgemeester te gaan. Het vaandel is met rouw omkleed — de gezichten staan ernstig — doch de dikke slager heeft juist gezien, dat de Spaansche hertog bloemen is gaan brengen op de baar van den doode.

In statiegewaad brengt de burgemeestersvrouw, vergezeld van andere voornamen inwonsters, den sleutel der stad aan den Spaanschen hertog.

Moeder verzorgt de jongste, terwijl de twee groote meisjes zich met een spelletje en een babbeltje onledig houden.

BOOM is een heel onaanzienlijk plaatsje ergens in Vlaanderenland. Het plaatsje was echter nog onaanzienlijker eenige eeuwen geleden, toen de Spanjaarden bezig waren, zich in deze noordelijke gewesten een naam van twijfelachtige historische waarde te maken.

Op een goeden dag kregen de schepenen en burgemeester bericht, dat de Spaansche hertog die en die Boom had uitgekozen om op zijn doorreis even op verhaal te komen. De bevolking stond op het punt een groot jaarlijksch feest te houden en oogenblikkelijk verkeerde iedereen in een staat van groote neerslachtigheid. Men herinnerde zich nog de minder aangename kennismaking met die Spaansche jongens van eenige jaren terug, toen het zoo „Spaansch” toeging en ze alles buitmaakten wat ze maar te pakken konden krijgen. Terecht vreesde men een herhaling van die schurkenstreken en men zon op list om aan het gevaar te ontkomen. Ten slotte vond men er iets op, een daverend slimigheidje, dat zijn uitwerking niet kon missen. De burgemeester moest zich namelijk dood houden en men zou een heelen begrafenisstoet opstellen, waaraan alle mannen van het dorp zouden deelnemen. Een dorp in rouw is geen geschikte plaats voor een hertog om feest te vieren en dus zouden ze wel gauw afdruipeu.

Alles ging naar wensch, doch... er was een „maar” bij. De burgemeester had namelijk een dochter, die hij aan een rijken slager wilde uithuwelijken, terwijl het meisje in werkelijkheid haar hart aan een armen schilder geschonken had.

De burgemeestersvrouw wilde haar dochter slechts gelukkig zien, en was dus op de hand van haar kind. En deze laatste geschiedenis werd nu indirect de aanleiding, dat de burgemeestersvrouw op haar eigen houtje óók een plan in elkaar ging zetten, een plan dat echter diametraal tegenover het plan van de bestuurderen der stad stond. Waren de mannen in rouw over den zoogenaamd overleden burgervader — de vrouwen vierden feest en onthaalden de Spanjaarden met al de lekkernijen, die oorspronkelijk voor het reeds eerder genoemde jaarfeest waren gereed gemaakt. Een conflict dreigde, doch daar de tegenpartij aan handen en voeten gebonden was vanwege den „dooden” burgemeester, bleef het bij dreigen en moest men lijdelijk toezien, dat de Spanjaarden zich tegoed deden aan alles, wat eigenlijk voor hen bestemd was. Desondanks slaagen de listen, zoowel van de mannen als de vrouwen, en als de bedrogen slager probeert zich te wreken, wordt hij van de trap afgegooid, een beproefde

methode, waarmede men in die eeuwen niet schaars omsprong.

Als het einde van de film daar is, is men er zich tevens van bewust, een film te hebben gezien, die tot in de perfectie verzorgd was, wat de aankleding betreft. Dit is te danken aan de beproefde regie van Jaques Feider, die reeds eerder knappe films maakte, o.a. Atlantide. Men bestudeere voorts nauwkeurig de hierbij afgebeelde foto's, die ten volle waard zijn aandachtig te worden bekeken. Er zijn erbij, die aan de werken van groote schilders herinneren.

Misschien zijn ze daar zelfs wel naar gemaakt en dan kan men ook nog bewondering hebben voor de zorgvuldige wijze, waarop men dat gedaan heeft.

Zou deze man niet zoo van een Frans Hals-schilderij kunnen zijn weggelopen om even in de film op te treden? Het is de slager, die zijn overwinning op de dochter van den burgemeester viert.

Na het vertrek van de Spaansche legerbende neemt de burgemeester de hulde van zijn onderhoorigen in ontvangst, al is hij er toch wel heel zeker van, dat niet hij, doch zijn vrouw alles zoo keurig heeft weten te arrangeeren.

DE PERS

was het volmondig eens over het

HAAGSCHE POST: „Dit prachtige werk, dat een unicum genoemd mag worden op grafisch gebied, vormt een kostbaar bezit en is een prachtig geschenk voor de komende feestdagen.“

MAASBODE: „Het uitmuntend verzorgde boek-deel, dat o.a. keurige staaltjes van modern drukwerk vertoont.“

NW. R'DAMSCHE CRT.: „Het boek is een blijvend sieraad voor Uw bibliotheek. Het zal Uw kinderen en kinds-kinderen vertellen hoe knap men in 1934-35 een boek wist te maken; het zal hun zeggen, wat onze teekenaars en etsers, schrijvers en dichters presteerden, hoe kranig onze schilders konden reproduceeren, kortom het boek geeft een staal van wat de scheppende kunstenaar mans is.“

ALG. HANDELSBLAD: „Maar ook op zich zelf beschouwd kan dit rijk geïllustreerd Winterboek een aantrekkelijke uitgave worden genoemd.“

VEREENIGDE KATH. PERS: „... zoozeer de aandacht weet te boeien, dat de nadere kennis-making een niet meer te onderdrukken voldoening aan de gezonde menselijke weetgierigheid is.“

„Valt de uitvoering met den meesten lof te prijzen, de inhoud blijkt daarnaast alleszins belangwekkend, hetgeen den bezitter niet minder zal verrassen.“

WINTERBOEK HET KERSTBOEK 1935

Omvang, uitvoering en inhoud van dit Winterboek wijken geheel af van het tot heden bij ons gebruikelijke. — Formaat 26 x 36 cm., suède-goudpapier omslag. Medewerkenden o.a. Jo van Ammers-Küller; de vliegerschrijver A. Viruly en vele anderen. De prijs is in verhouding tot de uitvoering zeer laag gehouden en bedraagt per stuk **f1.00**

De inhoud is bestemd voor rijpere lezers. Verkrijgbaar bij de agenten en bezorgers v. d. blad

DROOMLAND

door

Clarence Buddington Kelland

KORTE INHOUD VAN HET VOORAF- GAANDE:

Hadrian Pink verdient zijn levensonderhoud met het bijwerken van studenten aan 'n universiteit. Hij heeft een bijzonder angstvallige natuur. Juffrouw Joyce heeft zijn genegenheid verworven, hoewel zij hem niet eens kent. Hij besluit zich haar waardig te maken en volgt in het geheim een cursus in karakterbouw. Z'n ingestudeerde houding wordt door de studenten ontmaskerd en Pink accepteert het baantje van directeur van een Luna-park, dat hem door een zijner vroegere leerlingen, Algernon Peck, aangeboden wordt. Op een avondwandeling door een stille wijk ziet hij eensklaps Ariadne Joyce uit een huis vluchten met een revolver in de hand. Ze werpt het wapen op straat; Hadrian ontdekt, dat er in het huis een moord gepleegd is. Hij engageert 'n meisje van een schiettent, Claribel Higg, om hem te helpen aan het samenstellen van een plan voor de opening van het Luna-park. Onverwacht ontmoet hij Ariadne te paard in een park. Bij een latere ontmoeting ontkent ze aan den moord schuldig te zijn. Hadrian belooft haar in alles te zullen helpen. Porter Vane, een der gevaarlijkste figuren uit de onderwereld, wil een twaalfstal gok-automaten in Droomland plaatsen, doch Hadrian weigert zijn toestemming te geven en gooit den man de deur uit. Omgekochte ambtenaren der bouwpolitie keuren nu de voornaamste gemakkelikheden van het Luna-park af. Hadrian ontmoet, ten huize van senator Joyce, Mark Trotter, den chef van Porter Vane, en zinspeelt zeer onberaden op den dood van Cleveland Chorley. Trotter schrikt heftig en verlaat onmiddellijk het huis. Een journalist, Sinker genaamd, komt Hadrian bezoeken en tracht bijzonderheden los te krijgen over den moord op Cleveland Chorley. Bij een inspectie op de terreinen van Droomland worden Hadrian en Algernon door Porter Vane en drie bokkers opgewacht. Algernon verslaat ze, doch Hadrian gaat met de eer strijken. Daarna begeeft hij zich naar het huis waar de moord op Cleveland Chorley gepleegd is en ontmoet hier senator Joyce. Trotter en Vane komen onverwacht binnen en dreigen zoowel Hadrian als den senator dood te schieten. Toevallig vindt Hadrian eenige bezwarende papieren tegen Trotter op de tafel van Chorley. Door een list weet hij Trotter naar Droomland te lokken en overrompelt daarop Vane, die achtergebleven is om hem te bewaken. Nu kunt u verder lezen.

WAT bent u van plan?" vroeg de senator. „Ik kan in mijn positie tot niets onwettigs meewerken. Al zou er ook iets goed van komen.“

„Blijf dan maar hier zitten wachten," zei Hadrian nadrukkelijk.

„Ik moet er op aandringen, dat de autoriteiten gewaarschuwd worden," zei de senator. „De officier van justitie...“

„Hoort u eens," zei Hadrian. „Mischien bent u in Washington een heele branie, maar hier in Droomland doet u, wat ik zeg. Moet ik Algernon voor uw eigen bestwil op uw buik laten zitten?"

„Dat is niet noodig," zei de senator met waardigheid.

„Ik laat me door niemand storen. Neem Vane mee en kom.“

Hij ging voor, de trap af en het terrein op, waar de grillige bouwwerken als voorhistorische monsters afstaken tegen den hemel.

„Waar brengen jullie me heen?" vroeg Vane met onvaste stem.

„Dat zul je direct zien," antwoordde Hadrian.

Hij leidde hen naar den ingang van de achtbaan, stak de rails over en wees naar boven, naar een plek, waar het stalen skelet tot meer dan dertig meter boven den grond opsteeg en met een scherpe, angstwekkende helling naar beneden zwiepte.

„De hoogste en steilste daling, die ooit geconstrueerd is," zei Hadrian trots. „Laten we op dit laagste punt eenige schikkingen treffen.“

„Namelijk?" vroeg de reporter.

Hadrian zag hem aan met een doorborenden blik.

„Er komen mischien gedeelten in dit verhaal, die u liever niet neer zult schrijven," zei hij.

„Ik weet best op zijn tijd wat over te slaan," antwoordde Sinker.

„Prachtig... Algernon, wil je op deze plaats eenige versperring op de rails aanbrengen? Voldoende versperring om bijvoorbeeld een wagentje te laten ontsporen?"

Algernon vroeg niet naar redenen; hij begon op de aangewezen plek twee bergjes te bouwen, van vaatjes spijkers, planken en andere slecht meegewende materialen. Vane begon te prevelen.

„Wat moet dat?" vroeg hij. „Wat gaan jullie doen?"

„Zul je direct zien," antwoordde Hadrian.

„Maar meneer Pink," betoogde senator Joyce, „zegt u toch, wat u wilt! Anders zal ik wezenlijk bezwaar moeten maken...“

„U hebt niets te zeggen," snauwde Hadrian.

Hij keek naar boven. „Ze gaan morgenochtend den boel probeeren," zei hij. „Er staan een paar karretjes boven." Hij wendde zich tot den senator. „We noemen dit den Duivelsduik," vertelde hij.

„Ik wil weten...“

„Nu is 't uit!" kefte Hadrian, als had hij zijn leven lang niets anders gedaan, dan senatoren het zwijgen opleggen. „We kunnen langs de richel naar boven; een beetje steil, maar er zitten voetsteunen op, dus je kunt niet uitglijden, en ik vorm de achterhoede. Vooruit maar.“

Vane spartelde tegen in Algernon's armen. „Ik ga d'r niet op! Wat doen jullie met me? Ik vertik 't!"

„Je gaat," zei Hadrian. „Gesleept worden is nog veel vervelender... Als hij 't je lastig maakt, geef je hem een dofslag tegen z'n kin en draag je 'm, Algernon. Doorloopen tot bovenaan toe.“

„Meneer Pink, bent u gek geworden?" vroeg de senator.

„Nee, meneer, niet gek — wel onbarmhartig. Vooruit!"

Langzaam klommen zij langs de smalle richel omhoog, die tot het steigerwerk van de bouwers behoord had. Hooger en hooger en hooger, tot het meer en de stad zich beneden hen uitspreidden, tot zij eindelijk het duizelingwekkende hoogtepunt van het kolossale toestel bereikten. Daar stonden, met kettingen aan de reeling

E L F D E
VERVOLG

Kleur is leven!

Kleurloos en dood is het beeldhouwwerk uit steen. Gezondheid en levensvreugde spiegelen zich op ieder gelaat, dat door een rose frisheid overtoegen is. Daarom verbeteren bleke vrouwen hun gelaatskleur, hetgeen het meest onopvallend met Khasana Superb Creme geschiedt. Deze tooverpoezel op de wangen natuurlijk werkende frisheid want ze neemt eerst op de huid de bij elke teint passende kleur aan. — Khasana Superb lippenstift verfraait de lippen op gelijke onopvallende wijze. Lippenstift fl. -35, -75, -90, 1.60, 2.25. Rouge fl. -35, 1. — J. Winkel Jzn., Den Haag, Merwedestraat 47, Tel. 772.595

Alle vetwompjes voor goed verdwenen

„Nu vraagt men, hoe ik mijn teint zoo mooi houd.”

„Drie jaar lang had ik last van vetpuistjes. Mijn gezicht was niet om aan te zien. Toen ik een advertentie van Radox las, ging ik het direct probeeren en nu vragen mijn kennissen, hoe ik mijn teint zoo mooi houd. Na mijn eigen ervaring vind ik, dat iedereen vetpuistjes heel spoedig kan kwijtraken. Ik gebruik Radox als volgt: een groote theelepel in een kop heet water en daarmee stevig op de leelijke plekken wrijven. Ook doe ik altijd een lepel Radox in mijn waschwasser om de huid frisch te houden.” A. G. te E.

Radox maakt in water zuurstof vrij, het natuurlijke zuiverende middel, dat de poriën grondig reinigt en tevens voorkomt, dat de leelijke vetpuistjes ooit weer terugkomen. Probeer Radox vanavond nog en zorg, dat ge het steeds bij de hand hebt, wanneer ge Uw gezicht wascht. Binnen korten tijd zult ge trotsch kunnen zijn op Uw frische, aantrekkelijke teint. Radox is verkrijgbaar bij alle apothekers en drogisten à f 0.75 per pak, omzetbelasting inbegrepen. Nu ook verkrijgbaar in kleine pakjes à 12½ cts. per stuk. Importeurs: N.V. Rowntree Handels-Mij., Heeren-gracht 209, A'dam-C.

gemeerd, twee wagentjes, die eens, als alles goed ging, gevuld zouden worden met schreeuwende, uitgelaten, joelende klanten, die opschoten en zwenkten en doken langs dien zonderlingen spoorweg.

„Jij zult onze eerste klant zijn, Vane,” zei Hadrian. „Gratis. Je krijgt als 't ware een vrijkaartje.... Algernon, zet meneer in 't voorste wagentje. Bind hem er maar in met een eindje touw.”

„Maar meneer Pink, dat gaat toch niet! Dat moogt u niet doen! Ik verbied het!” riep de hijgende senator.

„Stilte!” beval Hadrian. „Kijk eens naar beneden, Vane. Steil hè? Het karretje krijgt op deze helling een zeer aanzienlijke snelheid — dat kun je je misschien voorstellen. Op den grond zal het met een enorme vaart tegen de barricade botsen. Is de toestand u duidelijk?”

„Dat doe je niet! Dat durf je niet!” Vane vocht met het touw, dat hem aan zijn plaats boeide.

Hadrian glimlachte. „Wie zegt zoiets nu tegen mij!” zei hij. „Kun je je echt iets indenken, dat Hadrian Pink niet zou durven? Gekheid. Nu ga ik achter dit wagentje staan. Een zacht duwtje, en 't gaat. Gelieve op te merken, dat ik dezen onaangename plicht niet van me afschuij.”

„Meneer Pink, ik verzoek u...” zei de senator.

„Allemaal bluf,” bracht Vane uit met een verstikte stem.

„Noem eens één individu, dat mij ooit op bluffen betrapt heeft,” zei Hadrian. „Nu, Vane” — hij stond achter het wagentje met zijn handen op den bovenrand — „wat wil je... antwoord geven op een paar simpele vragen of... of de steilte van onzen Duivelsduik op de proef stellen?”

Vane worstelde en vloekte.

„Wie heeft Cleveland Chorley vermoord?” vroeg Hadrian.

„Dat weet ik niet.”

„Houd hem tegen,” smeekte de senator. „Meneer Peck, houd hem toch tegen!”

„Wat Pinky zegt gaat bij mij door,” zei Algernon eenvoudig.

„U dan, meneer Sinker.”

„Meneer Sinker houdt zich er buiten,” zei Algernon.

„Ik zal je nog even gelegenheid geven, om naar beneden te kijken,” zei Hadrian tegen Vane. „Stel je den schok maar eens goed voor. Heb je 't gedaan? Dan herhaal ik mijn vraag: wie heeft Cleveland Chorley vermoord?”

„Ik... ik zeg je toch, dat ik 't niet weet!” Het stemgeluid van Vane was bijna een gil.

Hadrian zette een beetje kracht tegen den achterwand van het wagentje. Het bewoog. Vane uitte een gesmoorden kreet.

„Nu zal ik 't nog eens vragen,” zei Hadrian. „Als ik dat gedaan heb, tel ik tot tien. Zoodra ik het laatste getal uit heb gesproken, ga je... ga je op weg. Wie heeft Cleveland Chorley vermoord?”

De senator probeerde naast Hadrian te komen, maar Algernon versperde hem den weg.

„Eén,” zei Hadrian. „Twee. Drie. Vier. Vijf.”

„Ik weet 't niet!” riep Vane wild.

„Zes,” Hadrian's stem telde onverbiddelijk door. „Zeven...”

„Trotter!” Vane schreeuwde het uit. „Ik zal spreken! Laat me hier uit! Trotter heeft 'm neergeschoten! Trotter!”

„Was je er bij?” vroeg Hadrian.

„Ja! Ja!”

„Heb je 't gezien?”

„Ja!”

„Ga door,” zei Hadrian. „Som de

feiten ordelijk op. Waarom gingen jullie naar die kamer?”

„Trotter kwam er achter, dat Chorley die brieven had. Hij... hij merkte, dat Chorley hem verried... dat hij de brieven aan Joyce wou verkoopen. Toen zijn we er heen gegaan. Chorley lokte 't uit. Trotter schoot.”

„En toen?”

„We hebben nog even naar de brieven gezocht, maar we wouen natuurlijk gauw weg. Verder niets.”

„Is dat de waarheid?”

„'t Is de waarheid! Laat me er uit! Laat me...”

„En als we beneden komen, teeken je een bekentenis?”

„Ik zal... ik wil alles ondertekenen.”

De man was erbarmelijk om aan te zien. Zijn moed, insoover hij dien had, was geknakt. Hij beefde, zijn oogen staarden. Zijn zenuwen dreigden 't te begeven.

„Maak hem los,” beval Hadrian.

„Denk er goed om, Vane, dat 't heelmaal geen kunst is, je straks weer hier te brengen. We zullen nu naar 't kantoor gaan.”

Zij daalden af en liepen naar het administratiegebouw.

Vane kon zich haast niet op de been houden. Hij werd door Algernon half gesleept, half gedragen. De senator en Sinker liepen aan weerszijden van Hadrian.

„En wat had u nu gedaan, als hij niet had willen antwoorden, meneer Pink?” zei de senator. Zijn stem klonk nog niet vast.

„U hebt mij kunnen waarnemen, meneer,” zei Hadrian, en het kostte hem niet weinig moeite, zijn stem effen te houden, en de trilling te bedwingen, die er in wou kruipen. „Wat denkt u?”

„Ik geloof waarachtig, dat je hem had laten schieten!” zei de senator.

„Precies,” zei Hadrian.

„En die brieven?” vroeg Sinker.

„Die zult u lezen,” zei Hadrian. „We zullen eerst die bekentenis afwerken. Dan zullen we den officier van justitie onthieden.”

„Maar hoe komt u aan die brieven?” vroeg de senator. „Hoe wist u van 't bestaan ervan? Hoe hebt u ze in handen gekregen?”

„Toen ik ze noodig had, vond ik ze,” zei Hadrian. „Als iets noodzakelijk wordt, doe ik 't.”

De senator zweeg. Hij keek Hadrian aan en schudde het hoofd. „Zoo iemand heb ik nog nooit gezien,” zei hij.

„Ik kan me best voorstellen, dat ik eenig ben,” zei Hadrian.

„Dat ben je zeker!” riep Sinker uit. „Ik kreeg 't er waarachtig zelf benauid van.”

„Ik ben eh... dol op crisissen,” zei Hadrian met eenvoud.

Zij stegen op naar het kantoor, waar Hadrian de verklaring van Porter Vane met de schrijfmachine op papier bracht. De man zette er zijn naam onder en de andere drie teekenden als getuigen.

„Nu zullen we het recht zijn loop laten nemen,” zei Hadrian. „Wil iemand zoo goed zijn den officier van justitie op te bellen?”

Toen ging Hadrian staan en zette hij zich in een fraaie houding. „Wees stoutmoedig,” zei hij. „Vertrouw op jezelf. Trek nooit terug, val altijd aan. Komen er oogenblikken van pijnlijken nood” — hij wachtte even en keek rond — „bedenk dan, hoe Hadrian Pink gehandeld zou hebben, en eh... gedraag u dienovereenkomstig.”

U kent dezen man, zooals Gij Uzelf kent! Zijn denkvermogen nipt aan alles en bereikt niets. 's-Avonds thuis, zet hij de Radio aan; het verveelt hem. Hij pakt een Boek; wordt niet geïnteresseerd. Hij probeert te studeeren; kan zich niet concentreren, zijn belangstelling vervluchtigt. Tenslotte gaat hij naar de Bioscoop of bij kennissen een beetje kaarten! De avond is verloren en zoo gaat het steeds!

Het tragische is, dat U weet dat U van den hak op den tak springt. En toch weet U evengoed, dat Gij in U het verlangen, de mogelijkheid, de intelligentie hebt om U hoogerop te brengen, om te bereiken! Niet alleen materieel voordeel, een betere positie of een beter betaalde betrekking - die komen met Uw geestelijke verandering - maar ook om Uzelf rustig en zeker in het leven geplant te weten. M.a.w. om Uw volwaardigheid als Mensch te beleven!

Verwijder daarom de uit Uw denkvermogen en train Uw Wilskracht, Concentratievermogen, Juiste Begripsvorming, Organisatietalent, Zelfvertrouwen, Conversatietalent, Vaardigheid in Publiek Spreken enz. enz.

EEN BOODSCHAP

VAN Mr. W. JOHN ENNEVER, STICHTER VAN HET INSTITUUT.

„Als mijn lezers dezelfde positie, die ik gedurende de laatste 35 jaar heb ingenomen, hadden bekleed, e: gezien hadden hoe de levens van talloze Pelman-Cursisten, door het Pelmanisme, vanuit het middelmatige werden opgeheven tot op een plan van innerlijke bevrediging en uiterlijk succes, dan zouden zij geen oogenblik twijfelen aan de onschatbare waarde van de Pelman-Training.”

De Pelman-Training wordt aanbevolen door meer dan 600.000 oud-Cursisten, w.o.

Prins Karel van Zweden, Lord Baden Powell, Sir Herbert Austin, Prof. Dr. Quiller Couch, Prof. Dr. Marique, Prof. Dr. H. Barker, Rev. Dr. Norwood enz. enz.

Vul nog heden onderstaande coupon in en wij zenden U gratis en franco ons boekje „De Volwaardige Mensch” (32 pag.) dat alle inlichtingen bevat.

DOE HET NU!

Het is een keerpunt in Uw leven

PELMAN-INSTITUUT
DAMRAK 68 - AMSTERDAM-C.
OPGERICHT 1900
Londen-Parijs-New York-Durban-Melbourne

Aan het Pelman-Instituut, Damrak 68, Amsterdam-C.

BON

M.H. Verzoekt toezending van Uw boekje „De Volwaardige Mensch”, zonder eenige verplichting.

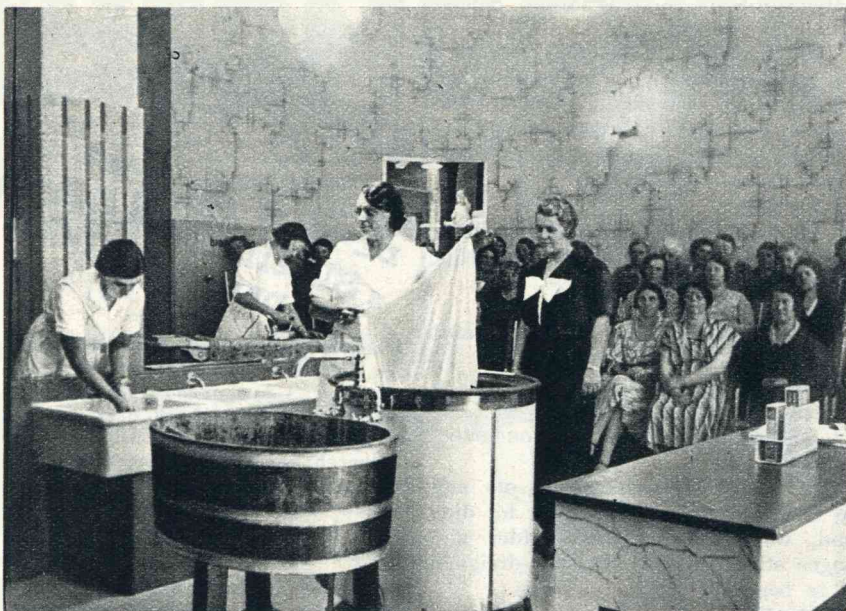
Naam:

Straat:

Stad:

Te zenden in open enveloppe (1½ ct. postzegel)

Vervolg op pagina 34.

Tijdens het wasschen.

Ruikt het goed nu niet frisch?

EEN SCHOOL.... EN TOCH GÉÉN SCHOOL....

Want in een echte school zit je op harde banken, verlang je naar het einde van de les en krijg je huiswerk mee, maar op deze school, die in Amsterdam aan het Kleine-Gartmanplantsoen ligt, de „Persil-School”, waar als eenig vak doelmatige waschbehandeling gedoceerd wordt, mogen de inviteléerlingen zich neervleien in aardige gemakkelijke fauteuiltjes, van waaruit ze slechts hoeven toe te zien hoe de wasch perfect behandeld wordt. En als tot ieders spijt de les, besloten met thee en film, geëindigd is, krijgen al de éénmiddags-leerlingen een praktische verrassing mee naar huis.

Inderdaad een ideale school en in zijn soort uniek in ons land.

Terwijl in de demonstratiezaal de wasch onder leiding van twee in helder-wit gekleede propagandisten kookt en borrelt in den grooten waschketel, vertelt de directrice op boeiende wijze over wasschen en weeken, wringen en spoelen, van welk op zichzelf onaanvaardbaar onderwerp ze een interessante lezing weet te maken, waaruit iedere huisvrouw iets nieuws zal leren.

Het is immers waar, dat vele huisvrouwen niet volgens een bepaald systeem wasschen, maar zoo- maar, zooals ze 't vroeger thuis hebben zien doen of zooals ze zelf denken, dat 't het beste is, zonder op de juiste manier gebruik te maken van de mogelijkheden die de moderne waschmethode biedt.

Niet alleen, dat er over het wasschen heel wat verteld wordt, maar bij alle kleinigheden wordt ook duidelijk het „waarom” uitgelegd en dat is van heel veel belang, want wat we eenmaal goed begrepen hebben, zullen we niet weer fout doen. Waarom weeken we het waschgoed met Henco in koud water en niet in warm? Wát is het voordeel van zacht boven hard of schraal water? En waarom mogen we wollen goed niet uitwringen? Alle, ook de kleinste waschgeheimen worden hier ontsluit.

Wat een verschil toch tusschen het wasschen van vroeger en nu! Voor onze grootmoeders was de wasch doen een zware arbeid, waarbij ze zich de handen stukwreven op 't waschbord, 't „moordwerktuig” voor het goed. En nu? 't Sop wordt

gereed gemaakt en... Persil doet de rest. Maar ook nu blijft het waar, dat wasschen en weeken twee is en dat het voor de huisvrouwen van het grootste belang is precies te weten, hóé gewasschen moet worden. Dit geldt niet alleen voor de witte wasch, maar stellig ook voor het fijne goed. Daarom is het zoo aardig bedacht en tevens zoo leerrijk, dat een door één der dames zelf meegebrachte gekleurde wollen trui of jumper door de propagandisten onder handen wordt genomen, nadat eerst de kleurechtheid-proef gedaan is. Ook een zijden jurk wordt gewasschen, zonder dat men zich bezorgd behoeft te maken over eventueel krimpen van een crêpestof. Naar aanleiding van dit moeilijke werk, de fijne wasch, komen er heel wat vragen los, die de waardige toeschouwers ineens weer tot schoolkinderen maken, die hun vingers opsteken om een beurt te krijgen.

Is de witte wasch helder schoon gekookt en nagespoeld en liggen of hangen de kledingstukken te drogen, dan komt het „vrije kwartier” in de aangrenzende filmzaal, waar thee met gebak wordt geserveerd, terwijl de muziek al verwachtingen wekt van de komende film, die dezen leerzamen en prettigen middag besluit. Maar vóór 't donker wordt hebben we tijd, om in de zaal wat rond te kijken en de alleraardigste kleurige wandschilderingen te bestudeeren, waarin statistisch het zeepverbruik in de verschillende landen is vastgelegd.

Is de thee genoten, dan gaan de lichten uit en voert de Persil-klankfilm, waarin o.a. Clinge Doorenbos, Mien van Kerkhoven-Kling en Paul Huf medewerken, ons binnen in wasch-land, waar we, gedurende de twee uur, dat de film draait, geboeid blijven door wat we zien en hooren.

Als de klok zes slaat en de Persil-„hoogeschool van de waschkunde” doorloopen is, stroomden de dames naar buiten, hun geschenk, keurig verpakt, onder den arm. En zóó, volledig ingelicht en uitgerust, wordt de eerstkomende waschdag als een pleziertje tegemoet gezien!

Tijdens het theewortje is er gelegenheid tot praten over „wissewasjes”.

Huiswaarts, gewapend met het presentie.

De directrice, Mevrouw van Gelderen, vertelt over waschbehandeling.

BIJ HET HAARDVUUR

GOEDE ROMANS

zijn altijd welkom!

Wij pakken en verzenden voor U en laten U de vrije keuze uit onderstaande serie romans in prachtband, een schat van lectuur voor lange avonden. Pakketten van 1 tot en met 4 exemplaren 45 ct. per exemplaar - Pakketten van 5 stuks en meer 40 cent per exemplaar.

Verkrijgbaar bij de bezorgers en agenten en aan ons hoofdkantoor. Toezending per post geschiedt alleen na ontvangst van het bedrag per giro, per postwissel of in postzegels. Bij toezending per post moet voor porto worden bijgevoegd: 1-4 exempl. 5 cent per exempl. Daarna 2½ cent meer voor elk exempl. Opgave der nos. is voldoende. Voor elke 2 exemplaren minstens 3 nummers opgeven.

1 Door den nevel heen L. Francis	23 De Verdwenen Erfgename
2 Om Harentwil Berta M. Clay	24 De Dwaasheid v.e. Rijk Man
3 Rosemary Carew Joseph Hocking	25 Tot de Klok stilstaat J. J. Bell
4 De Macht van zijn geld	26 Een Meisjesliefde Rob. Disraeli
J. I. Lawrence	27 De Eer van zijn Vader ... J. Vancouver
5 Het Heilzame Vergift	28 Jocelyn koopt een Huis
Fedor v. Zobeltitz	35 Een Vermogen door Bluf... Samuel Field
6 De Secretaris v.d. Uitvinder	36 Het Huis bij de Rivier
Patricia Wentworth	37 Het Paradijs-geheim ... J. S. Fletcher
7 De Schoone Getuige H. Curties	38 Nummer Zeven Ida A. R. Wylie
8 Het Graf i.d. Woestijn	39 Het Westen roept ... Paul Evan Lehman
Henry van Duuren	40 Gisela's groote Liefde
9 Schandaal te Hunterstone	43 Een ongelijke Strijd .. Hans Heuer
Seldon Truss	47 Tusschen Wind en Water. Theo Liefertz
10 De Wreker Mrs. Belloc Lowndes	48 Lady Clara Fred M. White
11 Voortvluchtig E. Charles Vivian	49 Als het hart roept ... Charles Garvice
12 Geesten en Spoken in Penruddock ..	50 Een kasteel te koop ... M. N. A. Messer
J. Russell Warren	51 Lord Spleen Ludwig v. Wohl
13 S.O.S. Geo Goodchild	52 Op zoek naar copy ... Martin Berden
14 Althea's Huwelijk .. Effie A. Rowlands	53 De Erfgename van Holt Dene
15 Het Huis aan den Overkant	54 Het Medaillonportret ... Ottwell Binns
Oliver Sandys	55 Een Vrouw met durf
16 Het Masker der Liefde	56 Joyce vindt haar Meester
Effie Adelaide Rowlands	E. Everett Green
17 In Stilte Getrouwd	58 Het Offeraltaar Isabel C. Clark
Charlotte M. Brame	59 De Hoofdprijs in de Sweepstake
18 Sylvia vervangt de Vorstin	Berta Ruck
J. Russell Warren	
19 De Hebzucht van Mr. Carton	
Charles Garvice	
20 Een Meisje uit Duizenden	
Charlotte M. Brame	
22 Geoffrey - mijn Echtgenoot	
L. G. Moberly	

BESTELBIJLET

Een briefkaartje kan denzelfden dienst bewijzen als het bestelbiljet en ... Uw tijdschrift blijft intact.

Ondergeteekende

Plaats Straat

verzoekt te zenden **per agent, per post,** pakketten, bestaande uit de volgende nos.

Het bedrag wordt heden gezonden **per postwissel, in postzegels, gestort op giro no.** van

Van de vetgedrukte woorden doorhalen wat niet verlangd wordt. Indien bezorging door agent of boekhandel wordt verlangd, geen geld zenden.

HOLLANDSCHE BIBLIOTHEEK

DROOMLAND

Vervolg van pag. 31

Sinker zuchtte en schudde het hoofd. „Zoo iemand zou ik wel eens willen zien,” sprak hij met een stem, die zwak leek van verbazing.

geslaagd, waar anderen faalden. Maar ik tel het als niets.” Hij legde zijn hand plat op zijn hart.

DRIEËNTWINTIGSTE HOOFDSTUK

HADRIAN Pink stond op zijn slaapkamer voor den spiegel en koos uit zijn lang ingeoeffend repertoire zijn meest romantische houding. Tusschen de spiegellijst zat tegen het glas een portret van Ariadne Joyce — een portret in rij-costuum, ten voeten uit, en door een der meest wereldsche tijdschriften gepubliceerd. Het was een mooi portret van een heel mooi meisje: zij was bekoorlijk, zij was verlokkelijk, zij was al, wat een man van zijn schoone kon wenschen... en toch, Hadrian voelde zich niet gelukkig; hij begreep zelf niet waarom niet.

Hij sprak haar aan.

„Juffrouw Joyce,” zei hij met een zekere verheven nederigheid, „ik... ik meen mij nu het recht te mogen aanmatigen, u Ariadne te noemen.”

Dat voorrecht had hij wel verdiend, vond hij. Trouw had hij haar gediend van den eersten dag af, dat hij voor 't eerst haar portret in een weekblad zag. Hij was haar ridder geweest, hij had haar wapenkleuren gedragen. Hij had haar aangetroffen in een bitteren nood, en zonder vragen, zonder achterdocht, zonder voorbehoud was hij voor haar in de bres gesprongen. Meer had de kranigste ridder niet kunnen doen. Hij had zich aan haar zaak gewijd, zonder aan zichzelf te denken: hij had in levensgevaar verkeerd; hij had gevaarlijke vijanden weerstaan; hij had onoplosbare raadsels ontploerd; hij, en hij alleen, zonder hulp, had voor haar gevochten met zijn handen en met zijn hersens. En hij had gewonnen.

Nu was zij veilig; het gevaar, dat haar boven 't hoofd had gehangen, was geweken; de bedreiging, die tegen haar vader was opgerezen, was verstomd; de vijand, de gevaarlijke, geslepen, onbarmhartige tegenstander, zat in een cel, onder aanklacht van moord, voorgoed verdrongen uit de politiek, en machteloos tegenover ieder die leefde.

Dit had Hadrian bereikt als haar kampioen, om harentwille. Hij was uit felle strijd te voorschijn getreden als held, door de pers en door het volk gelijkelijk toegejuicht. Zijn portret had in alle kranten van Pickchester gestaan, en eerst toen hij de artikelen in die bladen — speciaal de artikelen van den heer Sinker — gelezen had, begreep hij goed, hoe een groot man hij werkelijk was. Nog nooit was iemand in Pickchester zoo spontaan gehuldigd, nog nooit had iemand zich, in een oogwenk kon men bijna zeggen, opgewerkt tot den meest gezeinen burger der stad.

Hij had een kwaadaardige politieke samenzwering uiteengerukt; hij was geslaagd, waar staatslieden en redenaars en hervormers gefaald hadden. En senator Joyce was erkend, onbetwist dictator, niet alleen in de stad, maar voor den heelen staat.

En dus had hij het voorrecht verdiend, haar Ariadne te noemen.

„Al wat ik gedaan heb,” zei hij, „heb ik voor jou gedaan. Ik heb doorgezeten, waar anderen vloden. Ik ben

„En nu,” zei hij aan het einde der pauze, „kom ik mijn hart aan je voeten leggen. Mijn hart, dat slechts voor jou heeft geklopt. Ik kom eh... ik treed nader als je kampioen om mijn belooning op te eischen. Ariadne, ik heb je lief, ik aanbid je. Wil je mijn vrouw worden?”

Hij vond dit een heel nette toespraak. Meer kon het handboek van den besten minnaar niet eischen. En toch was hij niet tevreden. Hij voelde, dat er iets haperde. Hij trad naar voren en bekeek het portret. Het was Ariadne. Daar viel niet aan te twifelen. Ariadne, slank en fijn en chic — een echte koningin der liefde. Maar even zeker was dat gevoel, dat er iets niet in den haak was. Hij kon er niet bij. Misschien was 't vrees voor een afwijzend antwoord, die een klamme doek gooide over zijn verrukking. Dat moest het zijn; zijn angst; de twijfel, die hem eerst verlaten zou, als hij zijn lot kende.

Dit was een bevredigende verklaring, dus nam hij haar aan. Toen dit geschied was, nam hij het portret van den spiegel, borg het met zorg weg, zette zijn hoed op en ging met de lift naar beneden.

Een taxi bracht hem naar het buiten der Joyces, waarheen Ariadne den vorigen avond teruggekeerd was. Den ochtend na de ontknoping was zij met stille trom vertrokken. Haar vader had haar weggestuurd. Hadrian had haar dus niet getroffen. Maar gisteravond was zij teruggekeerd en nu ging hij haar opzoeken om zijn loon te vragen. Het was er een geschikte dag voor, want den volgende dag was het één Juli, de dag der feestelijke opening van Droomland. De twee groote zegeprelen van zijn leven zouden elkaar in vieren-twintig uren tijds opvolgen — de verovering van Ariadne's hand en de triomfantelijke opening der poorten van het groote Luna-park.

De taxi zette hem af voor de breede stoep van haar vaders huis, en nu beklom hij die stoep zonder angst voor mogelijke butlers. Hij hoefde niet meer te repeteeren, voor hij aanbeldde, want er was niemand, dien hij niet dorst ontmoeten. De N.V. Karakterbouw had haar werk schoon volbracht; de schijn was wezen geworden. Hadrian Pink had niet alleen zelfvertrouwen gevonden, maar ook, gelijk Napoleon, een onwrikbaar geloof in zijn goed gesternte.

Hij belde, en toen de deur geopend was, kwam de senator uit zijn werk-kamer op hem toe met uitgestrekte hand.

„Kom binnen, kom binnen,” verwelkomde hij hartelijk. „Ik ben blij dat je komt. U vindt me erg opgewekt vandaag, meneer Pink. Mijn dochter is terug.”

„Daarom kom ik juist,” zei Hadrian. „Ga zitten. Ik zal haar straks roepen,” zei de senator. „Ik heb gisteravond met Ariadne gepraat. Ik ben bang geweest, om haar te ondervragen. Maar gisteravond heeft ze me verteld, waarom ze dien avond naar die buurt van Cleveland Chorley geweest is.”

„Vragen was volmaakt overbodig,” zei Hadrian edelaardig. „Zij kan geen enkele minderwaardige reden gehad hebben.”

PANORAMA. Geïllustreerd weekblad. Verschijnt Vrijdags. Tezamen met een der locale weekbladen De Stad Amsterdam, Groot Rotterdam, 's Gravenhage in Beeld, Ons Land, Ons Zuiden of Ons Zeeland — f 1.62½ per kwartaal of f 0.42½ per week. Franco p. post f 1.75 per kwartaal bij vooruitbetaling. Bureau: HAARLEM, Nassaulaan 51. Tel. Int. 13866. Giro 142700. AMSTERDAM, N.Z. Voorburgwal 262. Tel. Int. 53170. Giro nr. 97946.

Ik eh... ik heb haar van 't begin af blindelings vertrouwd."

"Maar ik wist niet, wat ik er van denken moest," zei de senator. "Ariadne" — hij sprak den naam liefkoozend en met een warm lachje uit — „is een knap kind, een lief kind, een schat van een dochter, maar er zijn tijden, meneer Pink, dat haar... ik zal maar zeggen haar geest... niet zoo... zoo bliksem-snel werkt als bijvoorbeeld uw geest."

"Zij is een volmaakt meisje," zei Hadrian onverzettelijk trouw.

"Hm... Om 't op een accoordje te gooien, zullen we zeggen, dat zij een allerliefst kind is. In ieder geval, zij hoorde stukjes van een gesprek tusschen dien Chorley en mij. Zij hoorde iets over brieven. Daaruit trok Ariadne aanstonds de verkeerde conclusie."

"Namelijk?" vroeg Hadrian.

"Dat ik zelf mijn vingers had gebrand. Dat Chorley mij met die brieven dreigde. Kortom, dat ik iets onbehoorlijks op mijn geweten had en daardoor in Chorley's macht was geraakt."

"Zoo zoo!"

"En zij is nogal onstuimig, dus sprak ze er Chorley meteen over aan. Hij zag een extra-voordeeltje in 't verschiep, en zei, dat 't waar was. Zooals u weet wou hij verdwijnen, als hij het geld voor die brieven van mij ontvangen had, maar hij wou altijd nog wel iets meer verdienen, dus beloofde hij Ariadne iets te verkopen voor vijfduizend dollar. Hoe ze aan 't geld is gekomen, weet ik niet, maar ze zou 't naar zijn zaken-adres brengen; ze had een half uur later afgesproken dan ik. En wat hij zoogenaamd in handen had, zou ze dan krijgen. Ik denk, dat zij tevreden geweest zou zijn met ieder papier, waar mijn naam op stond."

"Ik geloof, dat u de schrandereheid van uw dochter onderschat," zei Hadrian. "t Is mogelijk. In ieder geval, ze ging. Ze kwam in haar gejaagdheid een beetje te vroeg en zag mij 't huis uit komen. Ze ging naar boven en vond hem dood — zooals mij ook gebeurd was. Haar gevolgtrekking ligt voor de hand. Dit is de waarheid, meneer Pink, en ik ben er reusachtig van opgelucht."

"U had u nooit zorg hoeven te maken," zei Hadrian. "Ik had u gezegd, geloof ik, dat ik een onvoorwaardelijk vertrouwen in Ariadne stelde."

"Onder den druk der gebeurtenissen heb ik dat gewichtige feit misschien over 't hoofd gezien," zei de senator een beetje droog.

"Dat schijnt wel," zei Hadrian. "Wat ik zeggen wou — u bent nu de man, die hier in de stad de teugels in handen houdt, is 't niet?"

"Dank zij u..."

"Mooi. Dan wou ik een groote gunst vragen."

Er kwam een trek van teleurstelling in het gezicht van den senator. Hij had zich bijna zeker gevoeld, dat Hadrian niets terug zou vergen voor zijn diensten; hij had gehoopt, dat hij in hem dat zeldzame stuk in het museum des levens voor zich had: een onzelfzuchtig mensch. "Als 't in mijn vermogen ligt," zei de senator.

"t Is iets zeer belangrijks. Er hangt veel van af. Hierop kan ik niet te veel nadruk leggen."

"Ik heb al gezegd, dat ik mijn best zal doen."

"Nu dan — wilt u zorgen, dat er morgenochtend een ambtenaar van den Burgerlijken Stand op Droomland is, van... laten we zeggen van tien tot elf?"

De senator knipte met zijn oogen. „Een ambtenaar van den Burgerlijken Stand?"

"Precies. Wij willen premies uitreiken aan de jongelui, die morgenmiddag in onze muziektent trouwen. Het lijkt mij uiterst belangrijk, dien ambtenaar bij de hand te hebben, voor 't geval er jongelui mochten zijn, die plotseling besloten, deel te nemen aan onze plechtige opening, door... door in den huwelijken staat te treden. Die ambtenaar kan hun dan een huwelijks-permissie uitreiken."

"Is dat die groote gunst, die u vragen wou?"

"Jawel, senator."

"Ik ben blij," zei Joyce, zonder zelfs in zijn oogen een schijn van een glimlach toe te laten, „dat ik een taak heb gevonden, die mijn gewichtige positie waard is. De ambtenaar zal er zijn, meneer Pink."

"En zou ik nu juffrouw Ariadne mogen spreken?" vroeg Hadrian. "Ik wou haar meening eens hooren over een zeer belangrijke kwestie."

"Zoo. Nu, meneer Pink, laat ik u dan aanraden, ondanks uw hoogen dunk van mijn dochters geestesgaven, haar die belangrijke kwestie in woorden van één lettergreep voor te leggen." Hij drukte op den knop, en toen er een bediende verscheen, vroeg hij: „Waar is juffrouw Ariadne?"

"Op het noordelijk terras, meneer."

"Wil je meneer Pink daar even heenbrengen?" Hij stond op en stak zijn hand uit. „Ik zal om dien ambtenaar denken."

"O ja, da's waar ook" — Hadrian zocht in zijn zak — „hier heb ik een passe-partout voor 't heele seizoen voor u. 't Is niet maar alleen een toegangs-bewijs, senator, maar echt een passe-partout. U hoeft 't maar te vertoonen, en u kunt gratis gebruik maken van alle amusements-gelegenheden — de achtbaan, den reuzenschommel, 't griezelhuis..."

"Vreeselijk aardig," zei de senator. "Ik... ik verlang er speciaal naar, door die lange goot te glijden op de zitting van mijn pantalon."

"Ja, dat moet een heel aardige gelegenheid zijn," zei Hadrian ernstig.

Hij volgde den bediende, maar toen hij het noordelijk terras naderde, werd hij een eigenaardig gevoel in zijn hart en in zijn maagstreek gewaar. Vrees was het eigenlijk niet; als hij tot een rustige ontleding had kunnen komen, zou hij ontdekt hebben, dat het meer leek op tegenzin. Hij trad naar buiten, het terras op, en zag Ariadne. Zij zat met even gefronst voorhoofd te lezen. Zij zag er uit als een sprookjesfiguur. Het was bijna overweldigend.

Hadrian kuchte, en zij keek op.

"Ah, meneer Pink!" zei ze opgewekt.

"Hier ben ik, Ariadne," zei hij.

"O ja?" zei ze. „Is 't heusch?"

"Ongetwijfeld," zei hij, en toen was er een korte pooze van stilte.

"Juffrouw Joyce... Ariadne..."

Weer zweeg hij en hij verbaasde zich over zichzelf. Hij kon geen vuur in zijn woorden krijgen. Hij kon niet onstuimig zijn, zooals 't leerboek voorschreef — haar meesleuren in een vloed van hartstochtelijke woorden. Het kostte hem zelfs moeite, woorden te vinden. Hij voelde, dat hij vol inspiratie had moeten zijn; haar aanwezigheid, haar lieftalligheid hadden een kracht-mensch van hem moeten maken, enkel vuur en drift en welsprekendheid.

Slot volgt.

INSTITUUT VOOR SCHRIFTELIJK EN MONDELING ONDERWIJS

NEGEN AFDELINGEN:

I. M.U.L.O., Middelbaar en Voorbereidend Hoger Onderwijs. II. Taal- en Letterkunde. III. Exacte Wetenschappen. IV. Wetenschappen, de Samenleving betreffend. V. Handelswetenschappen. VI. Bouwkunde. VII. Techniek. VIII. Examens voor diverse Ambten en Beroepen. IX. Populaire Cursussen. Degelijke leiding. Billijke les gelden. PROSPECTUS No. 52 KOSTELOOS

WETENSCHAPPELIJK NIEUWS
N.V.

Leliegracht 30
Amsterdam C.

Telefoon 33044

Iets nieuws voor Kerstmis?

Nog dagelijks ontvangen wij bestellingen op het modeboek Winterweelde 1936. Duizenden moeten wij echter teleurstellen omdat onze oplage totaal is uitverkocht.

Voor hen die „Winterweelde” niet bezitten

en met het oog op de komende feestdagen van een Kant en Klaar-patroon zelf een kledingstuk willen vervaardigen, stellen wij beschikbaar een uittreksel van het modeboek Winterweelde 1936, waarin opgenomen ca. 50 fraaie modellen van wintermantels en japonnen volgens de laatste modes. Van al deze modellen leveren wij binnen 24 uur, bij vooruitbetaling, de gewenschte patronen. De prijs van dit uittreksel bedraagt slechts

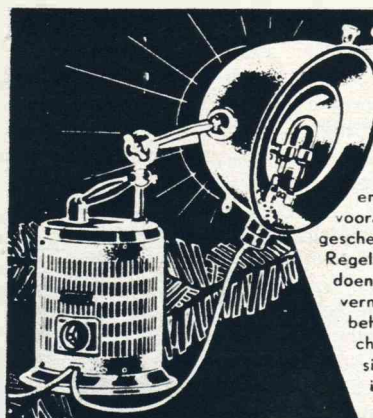
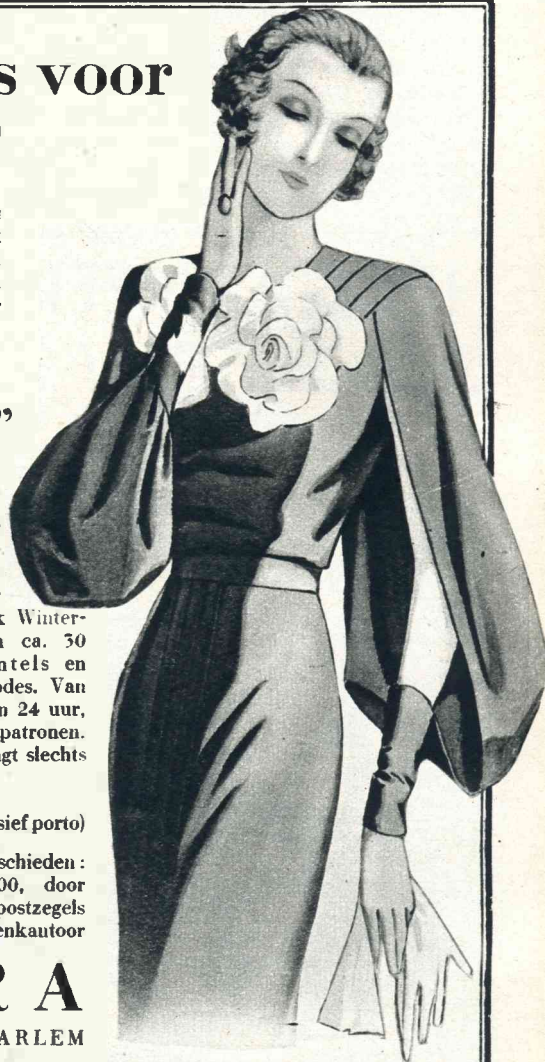
10 ct. (inclusief porto)

Bestellingen kunnen als volgt geschieden: door girostorting op No. 142700, door toezending van het bedrag in postzegels of per postwissel aan het Patronenkantoor

PANORA

NASSAUPLEIN 1 - HAARLEM

Model 355. Van dit model kunt U patronen bestellen in de maten 42-44-46-48 à 55 ct. plus 10 ct. voor toezending per post.

Een KERSTGESCHENK dat meer geeft, dan genoeg alleen!

Uw verstand gebiedt, het eerst om Uw gezondheid te denken. Uitgaven ten behoeve van Uw eigen gezondheid en die van Uw gezin behoren bij alle andere vóór te gaan, vooral wanneer ge U aldus een zoo praktisch St. Nicolaas-geschenk als de „Hanauer Hoogtezon" kunt verschaffen.

Regelmatische ultraviolette bestralingen van slechts 3-5 minuten doen het bloed intensief het gehele lichaam doorstromen, verminderen te hoogen bloeddruk, bestrijden kwade kiemen, behoeden Uw gezin voor ziekten en Uw kinderen voor rachitis, klierachtigheid, kinkhoest, enz. Op de ultraviolette intensiteit komt het aan! De korte duur van den bestralingstijd is de waardemeter voor ultraviolette lichtbronnen. Raadpleegt Uw dokter. Vraagt U eens de nieuwe geïllustreerde brochure 843 met prijzen.

Deze „HOOGTEZON" schijnt altijd!

N.V. „Almara", Amsterdam, C. (107), Rokin 86, Tel. 37822-35822
(OOK VERKRIJGBAAR BIJ ANDERE MED. INSTRUMENTEN-HANDELAARS)

DAT BREIEN WE ZELF!

DE damessporthandschoen, maat 6½, wordt van beige of grijze wol gebreid (benodigd ongeveer 70 gram).

Voor de rechterhand begint men bovenaan de kap met 120 steken op te zetten en breidt blokjes van 3 steken recht, 3 steken averecht, telkens 3 toeren hoog met verspringen in heen- en teruggaande toeren.

Ter weerszijden mindert men voor de schuine lijn en wel ongeveer 1 blokje ter weerszijden, wegminde- ren gedurende 3 toeren.

Men breidt 28 blokjes hoog, waarna het werk wordt

dubbelgevouwen en met de schuine zijden op elkaar genaaid. Als de manchet klaar is, moet men 64 steken over hebben.

De steken worden nu op vier pennen verdeeld. Als eerste pen nemen wij de pen, waarop later de duim wordt afgebreid. Vanaf de schuine lijn tot aan de vouw breien wij recht. Van hier af begint dan de eerste duim-pen en van hier af tellen wij dus.

Wij breien 42 toeren recht.

Bij den 43en toer worden van de eerste pen de eerstvolgende 12 steken gebreid en vervolgens op een veiligheidsspeld geschoven om later voor den duim dienst te doen.

Den toer afbreien en bij het begin van den 44sten toer 12 steken nieuw opzetten en den toer afbreien. 45—62en toer: recht breien.

Bij der: 63en toer begint men met de vingers.

Voor den wijsvinger breidt men de eerste 9 steken

van de eerste pen af en zet dan alle andere steken, tot op de laatste 6 na van de 4e pen, op een hulppen of veiligheidsspeld. Voor den wijsvinger 8 steken nieuw opzetten en dan de laatste 6 steken afbreien.

Bij den eersten rondtetoer van den wijsvinger uit de 8 nieuwe lussen 10 steken breien. De 25 steken van den wijsvinger worden 27 toeren hoog gebreid en in 8 toeren spits toeloopend weggeminderd.

Voor den middelvinger breidt men de volgende 8 steken van de steken op de hulppnaald met 2 nieuw bijopgezette steken, dan de laatste 8 steken van de hulppen afbreien en uit den zijkant van den wijsvinger nog 7 steken breien. Deze 25 steken worden 32 toeren hoog opgebroid en dan in 10 toeren spits toeloopend weggeminderd.

Voor den ringvinger breidt men de volgende 8 steken van de hulppen met 2 nieuwe steken erbij voor de breedtezijde, dan de laatste 8 steken van de hulppen en uit den zijkant van den middelvinger nog 3 steken breien. Deze 21 steken worden 27 toeren hoog gebreid en in 8 toeren weggeminderd.

Voor den pink breidt men de overgebleven steken van de hulppen en nog 2 steken uit den zijkant van den ringvinger.

De steken van den pink worden 21 toeren hoog opgebroid en in 8 toeren weggeminderd.

De 12 steken van het duimsplit worden op de pen genomen, daarbij komen de 12 steken van de veiligheidsspeld, terwijl men uit de zijde van den duim nog 4 steken haalt.

De duim wordt 22 toeren hoog opgebroid en in 8 toeren worden de steken weggeminderd.

De siernaden op den handrug worden in afstekende kleur in den kruissteek gewerkt.

De linkerhandschoen wordt tegenovergesteld gelijk gebreid.

HET GARNEEREN door middel van spuiten

HIERVOOR hebt ge nodig een metalen spuit of een katoenen zak; beide worden voorzien van een metalen tuit, welke eindigt in een opening met gladden, gekartelden of gespleten rand.

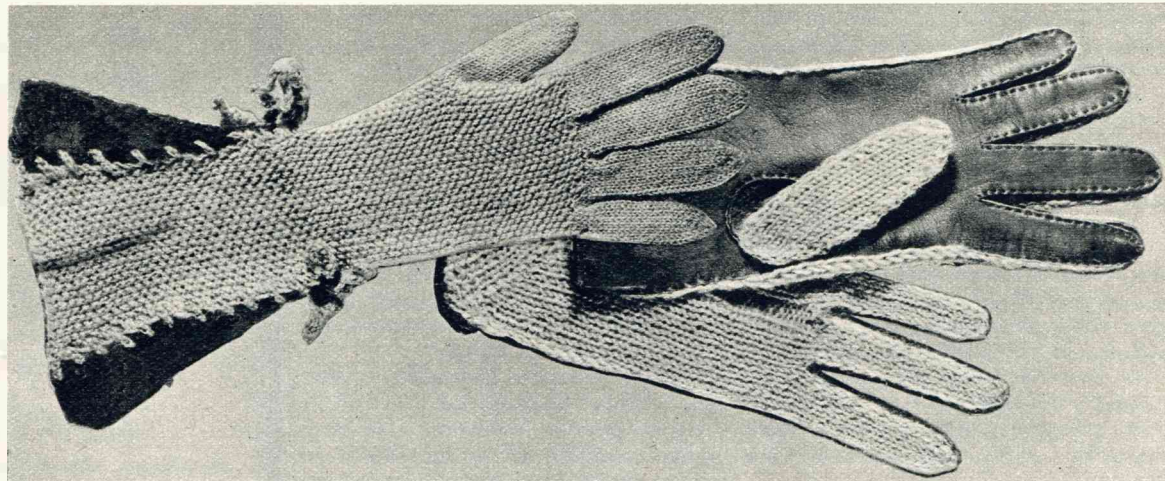
Hebt ge slechts weinig te spuiten, dan heeft in den gewonen zak te veel verlies van grondstof plaats. Ge kunt dan beter een tijdelijk spuitzakje ervoor maken van boterham- of dun perkamentpapier.

Men neemt een driehoekig stuk papier, waarvan de eene zijde 13 en de andere zijde 20 c.M. is. Bij de kortste zijde te beginnen, rolt men hier een zakje van. Al naar ge met een dunner of dikker straaltje spuiten wilt, knipt ge de punt korter of langer af.

Ook in dit papieren zakje kunt ge een metalen tuitje steken.

Ge kunt het taartoppervlak bespuiten met glazuur, met geslagen room, met een botermassa, met marmelade of gelei, of wat ge zelf verder kunt bedenken.

Ge kunt de garnering zeer eenvoudig maken of er ingewikkeld, naar eigen keuze.

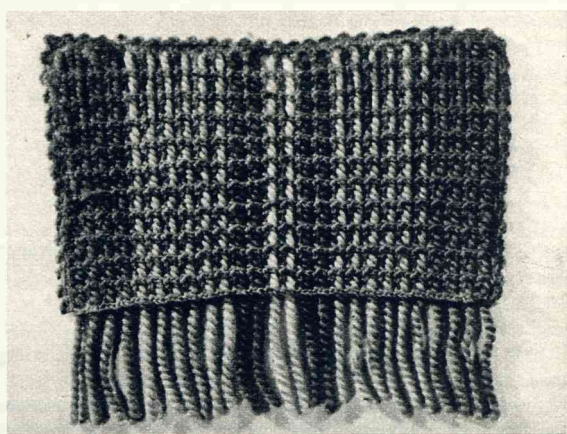
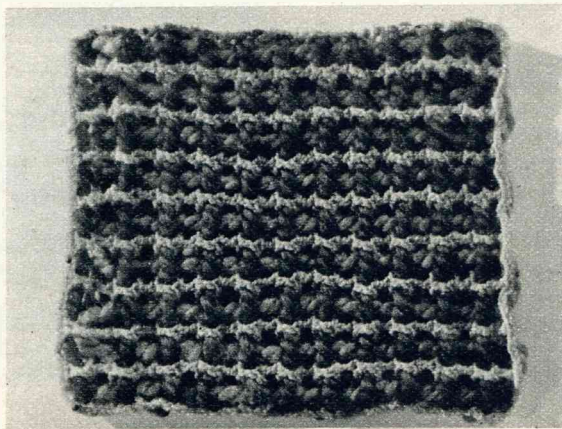

Handwerkjes voor onze kleine meisjes

VOOR kleine onhandige vingertjes geven wij hier een aardig, gemakkelijk werkpatroontje, waarvan allerlei leuke dingen te maken zijn.

Wij gebruiken hiervoor resten smyrnawol. Van smyrnawol kunnen we weinig andere dingen maken dan het echte smyrnawerk. Maar voor doorstopwerk zijn de draden uitnemend geschikt. Heel grove, losse stof leent er zich nog wel toe de dikke draden door te trekken, maar het best kunnen we toch een ondergrond van hokjes haken.

Zooals bijgaand voorbeeld doet zien, haken we voor een stoelkleedje een rechthoek van dunnere wol, telkens maar 2 lossen, 1 stokje. Een restje

weefwol kan hiervoor weer dienen. In dezen gaatjesgrond rijgen we de smyrnadraden, in afstekende kleur. Bovenaan gaat de draad van de eene gaatjesrij naar de andere, onderaan laten we de draden als franje hangen.

Heerlijk dik is het ook voor een „onderzetje”. Eerst weer een vierkantje haken van hokjes, daarna dubbel doorrijgen zonder franje, d.w.z. in de breedte door de hokjes en daarna in de lengte onder de doorstopdraden door. Draden op den linkerkant instoppen.

Voor een kussen neemt men een grooteren lap en laat aan twee zijden franje hangen.

WAT VERRADEN ONZE LIEVELINGSKLEUREN?

ZEG mij wie uw vrienden zijn en ik zal u zeggen wie gij zijt, zegt het spreekwoord.

Met een kleine variatie zeggen wij: zeg mij welke kleuren gij verkiest en wij zullen uw karakter onthullen. Niet alleen de kleur, maar ook de tint van die kleur bepaalt ons karakter.

Zij, die heldere, sprekende kleuren verkiezen, jaspisgroen, scharlakenrood, korenblauw e.d., zijn de lieden die recht-door-zee gaan, de mensen, waarvan we precies weten wat we aan ze hebben.

Zij, die van vage, teere, samengestelde tinten houden, als: oudrose, mauve, beige en resedagroen, bezitten meestal weinig uitgesproken karakters, zonder een of meer sterk op den voorgrond tredende hoedanigheden. In het hieronder volgende lijstje kunnen onze lezeressen — wanneer zij tenminste zeker zijn van haar lievelingskleur — gemakkelijk zichzelf herkennen. Voor de aardigheid vertellen wij erbij, dat we het op een aantal slachtoffers geprobeerd hebben en dat het waarlijk frappant uitkomt.

Oranje. Een voorkeur voor oranje wijst op originaliteit en een sterke gehechtheid aan het leven, een groote levensblijheid, gepaard aan een zekere mate van scherpzinnigheid.

Zij, die van oranje houden, bezitten meestal een groote wilskracht, die hen doet staande blijven en volharden, waar anderen falen.

Soms hebben zij een cynischen trek in hun karakter, terwijl alle voorwendsels hun een gruwel zijn.

Bewonderaars van rood bezitten dezelfde vitaliteit. Zij kunnen geen onrecht verdragen. Zij argumenteeren graag, niet uit betweterij, doch zuiver en alleen om klaarheid te brengen. Meestal slagen dezulken in het leven door hun doelbewuste vasthoudendheid, ook al zijn het niet altijd harde werkers.

Deze eigenschappen gelden alleen voor vermiljoenrood en helder wijnrood. De donkere tinten behoren bij de vage kleuren.

Groen. Zij, die van groen houden, hebben veelzijdige karakters, eenigszins artistiek aangelegd. Artistiek is hier bedoeld als waardeerend artistiek en niet als scheppend artistiek. Hoe harder van kleur het groen is, hoe meer de betrokken persoon gesteld is op bewondering en vleierij van anderen.

Bruin is de kleur van het verstand en van hen, die een sterk ontwikkeld verantwoordelijkheidsbesef hebben.

Zij, die zich met veel bruin omringen, zullen verstandig doen hierin af en toe een kleurigen toets aan te brengen, want al te veel ernst leidt gemakkelijk tot zwaarmoedigheid.

Zij, die de voorkeur geven aan blauw, zijn doorgaans redelijke mensen, mensen met wie te praten valt en die gaarne de puntjes op de i's zetten. Zij kunnen veel tegenspoed ontmoeten in hun leven, maar meestal vinden zij anderen bereid hun de helpende hand toe te steken en hun pad voor hen te effenen. Zij, die het meeste houden van blauw, hebben liefhebbende — hoewel zelden hartstochtelijke — naturen. Onder hen worden de beste echtgenooten gevonden en — de beste dansers!

Rose is een aftreksel van rood en „rosemensen” zijn levendig, vroolijk en speelsch. Zij houden van lachen, pretmaken en — flirten. Het zijn veerkrachtige, sterke naturen, die niet

gemakkelijk te onderdrukken zijn. Zij, die van rose houden, zijn meestal nogal kieskeurig en niet gemakkelijk te voldoen.

Geel is de kleur voor de berusting en de wijsheid. Vaak komt het voor, dat lieden, die zich ongelukkig gevoelen, plotseling een neiging voor geel vertoonen als een soort hunkerend, reikhalzend tasten naar een zonniger omgeving. De kleur van de zon brengt vrede en rust.

Sommige mensen vinden een genot in diep, fluweelig paars. Dit zijn de evenwichtigen en de veelzijdigen, in staat een probleem van meer dan één zijde te bezien en de dingen des levens naar hun werkelijke waarde te rangschikken.

WAAROM?

Waarom... slaat een vrouw een spijker in met een schoen of den achterkant van een haarborstel of een ander voorwerp, dat er niet voor geschikt is...?

Waarom... beweert een vrouw met stelligheid, dat zij uitgaat om een degelijke middagjapon te kopen, als zij van te voren vast en zeker weet, dat zij thuis zal komen met een gazen flodder, die geen enkele reden van bestaan heeft (behalve dan dat het een „dót” is!)?

Waarom... trekt een vrouw een onverschillig spottend gezicht, als haar hart krimpt van pijn en van verlangen en praat zij opgewonden druk, als zij niets liever zou willen dan stil in een hoekje zitten huilen...?

Waarom... maakt iedere vrouw zichzelf wijs, dat „zulke dingen” alleen maar in boeken gebeuren, terwijl zij heimelijk ademloos hoopt, dat iets ervan ook haar kant op zal komen?

Waarom... eet een vrouw vogelporties en kwelt zichzelf met hongerkuren terwille van de slanke lijn, en beweert in één adem een verstandige huisvrouw te zijn...?

Waarom... takelen vrouwen zich toe met leelijke, afgezakte, lompe wollen sokjes, die zij onder het hevigst protest zouden verwerpen, als er bijv. geen geld was voor hééle wollen kousen...?

Waarom... enz.! enz.!

Wat zullen we eten?

- Maandag:** Boerenkool m. rookworst. Wentelteefjes.
- Dinsdag:** Varkensschijf met zuurkool en aardappelpurée. Koffievla.
- Woensdag:** Koud varkensvleesch met capucijners. Appelbeignets.
- Donderdag:** Gekookte schapebout met witte mosterdsaus en witte kool. Beschuit met bessensap.
- Vrijdag:** Koude lamsbout met spercieboonen. Schuimomelet. Jachtschotel.
- Zaterdag:** Fruit.
- Zondag:** Rolpens met gebraden appelen en gebakken aardappelen. Roomrijst met abrikozen.

„ONTZETTENDE HOOFDPIJN”

☆
Moeders blijdschap over haar dochters genezing.
☆

„Vanaf haar twaalfde jaar was mijn dochter lijdende aan ontzettende hoofdpijnen. Ik heb haar toen Kruschen Salts laten gebruiken en na een paar weken was reeds beterschap ingetreden. Zij neemt het nu al vier jaren lang en ik kan U berichten, dat zij door Kruschen weer volkomen in orde is. Ik kan als moeder mijn blijdschap niet genoeg bekend maken. Mijn dochter is nu ruim achttien jaar en geheel van hoofdpijnen genezen. Ik raad alle moeders aan om haar kinderen allen Kruschen Salts te laten gebruiken.

Mej. St. te R.”

De oorzaak der meeste kwalen is de slechte werking der spijsverteringsorganen, waardoor Uw lichaam niet vrij is van giftige afvalstoffen. Onzuiver bloed is het onvermijdelijke gevolg en de daarbij behorende reeks van kwalen: hoofdpijn, indigestie, moeheid, neerslachtigheid en reumatiek.

De zes zouten in Kruschen Salts zijn een zachte, natuurlijke doch zekere aansporing voor Uw lever en nieren om regelmatig te functionneeren. Uw lichaam blijft zodoende inwendig vrij van alle onzuiverheden. Kruschen Salts werkt direct op Uw bloedsomloop, zoodat frisch, zuiver bloed door Uw aderen stroomt en U nieuwe energie voelt tintelen tot in elke vezel van Uw lichaam. Stralende gezondheid voor één cent per dag.

Kruschen Salts

is uitsluitend verkrijgbaar bij alle apothekers en drogisten à f 0.90 en / 1.60 per flaon, omzetsbelasting inbegrepen. Let op, dat op het etiket op de flesch zoowel als op de buitenverpakking de naam Rowntree Handels-Maatschappij voorkomt.

Uw succes ligt in Uw charme

De beschaafde vrouw gebruikt, om op gepaste wijze haar vrouwelijke charme te verhoogen, evenals haar moeder en grootmoeder reeds deden, de bekende Old-Cottage schoonheidsmiddelen als: Grossmith's Toiletwater en Toiletzeep, Grossmith's Badzout en Badzeep, Grossmith's Creams, Poeders, Reuksachets, enz. enz.

Men geeft vooral de voorkeur aan den heerlijken, verfrissenden Lavendergeur, geen wonder, dit, in werkelijkheid zoo bescheiden, parfum heeft een onweerstaanbare aantrekkingskracht. Daarom worden alle Old-Cottage Toiletartikelen zoo bijzonder door de dame van goeden smaak gewaardeerd.

Imp.: Rich. Wernekinck & Co.,
Huddesstraat 9, Amsterdam-C.

Grossmith's

Old Cottage

Lavender Water

ONZE GROOTE DOCHTERS

ER is geen verschil meer in de mode tusschen dat, wat de moeder van onder de vijftig en dat wat de dochter van boven de achttien draagt — hooren wij wel eens beweren en zoo oogenschijnlijk is dat ook inderdaad zoo.

Wie echter een weinig nauwlettender toeziet, merkt alras, dat er wel degelijk een verschil is. De vrouw die er prijs op stelt, goed gekleed te gaan, zal dit verschil nooit en te nimmer uit het oog verliezen.

Het verschil, dat wij bedoelen, zetelt hoofdzakelijk in den eenvoud, die meer of min betracht wordt.

Voor het jongemeisje geen ingewikkelde snit, geen overdaad aan garnering, geen veeren noch aigrettes, geen vossenbont noch lange of driekwart bontmantel.

Het getuigt van slechten smaak, wanneer het jonge meisje een van die nieuwe, ruim gedrapeerde voiles draagt, die heel pikant staan, maar die al heel slecht passen bij frissche jeugd, die aan zoo iets volstrekt geen behoefte heeft om tot haar recht te komen.

Gladharig bont, dat doorgaans veel jeugdiger en veel sportiever staat dan langharig bont, is beter geschikt voor een jong persoontje, omdat het een meer bescheiden indruk maakt.

De eeuwige jonge Parisienne weet dit heel goed. En het is heelemaal niet onmogelijk, dat dit een van de redenen is, waarom de meest uitgebreide sorteering seal bisam, seal electrique en hoe verder alle andere kunstig en kundig geprepareerde konijnvelletjes heeten mogen, in het

brandpunt der belangstelling staan van de groote modeontwerpers.

Men zegt wel eens, dat de geest des tijds altijd een getrouwe afspiegeling vindt in de mode.

Als dit waar is, behoeven wij ons ook niet te verbazen over de ruige stoffen, die Parijs als laatste snufje brengt.

Ongetwijfeld hebben de modeontwerpers in de ruwe oppervlakte van de stof het beeld willen weergeven van het hobbelige levenspad van onzen tijd ! !

De zuivere wollen fantasiestoffen worden zoowel met pukkelig oppervlak — knoopjes-dessin — als met harig oppervlak gebracht. Men verwerkt ze bij voorkeur met franje, ontstaan door uitgetrokken draden in de stof.

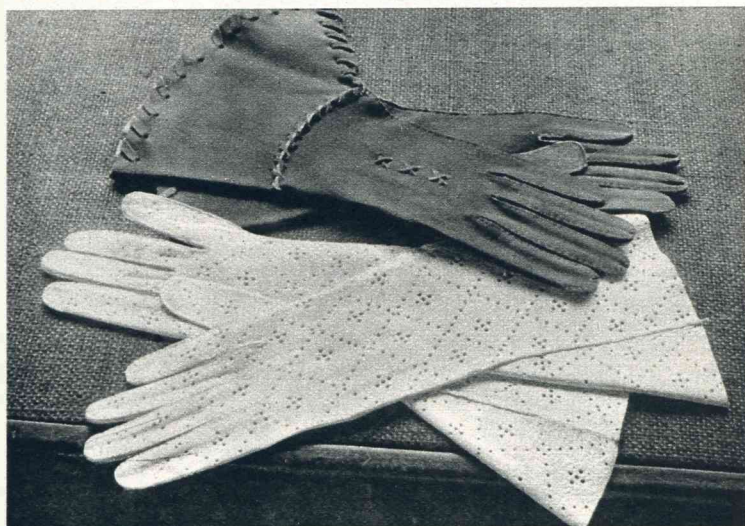
Met een dergelijke „aangeweven” franje worden mantelrevers, zakken, schootjes, sjaals e.d. afgewerkt.

De ruwe stoffen leenen zich ook bijzonder goed tot het vervaardigen van kwieke hoedmodelletjes, handtassen e.d.

Zelden heeft de mode zoo'n voorkeur getoond voor den welhaast spreekwoordelijk geworden kleurigen toets als thans.

Een bijzonder fraaie combinatie wordt gevormd door een breede ceintuur met slippen in jadegroen en oranje-rood bij een zwarte japon.

Oranje-rood of felgroen (niet : en — maar : of, s.v.p.) bij bruin, kanariegeel of zwart, dieproze bij lila, tango-rood bij zwart, al deze kleuren gaan wonderwel bij elkaar en de handige vrouw met smaak zal met behulp van kraag- en ceintuur-garnituren, fluweelen cape'tjes, afneembare knopen enz., van een en dezelfde standaardjapon ettelijke combinaties weten te tooveren, die onderling geheel verschillend zullen zijn en slechts daarin overeen zullen stemmen, dat zij haar verrukkelijk staan en haar persoonlijkheid telkens weer op een andere bekoorlijke wijze zullen omlijsten.

Van alle in deze rubriek afgebeelde genummerde kostuums, die ontleend zijn aan het mode-album „Winterweelde“, zijn patronen verkrijgbaar tegen de prijs van 50 cts. voor compleets, 35 cts. voor mantels en japonnen en 20 cts. voor rokken, blouses, kleine avondjassen en kinderkleding. Bij bestelling vooral opgeven het gewenschte maatnummer. Bestellingen kunnen geschieden bij uw agent of bezorger: door girostorting op No. 142700; door toezending van 't bedrag per postwissel of in postzegels aan het PATRONENKANTOOR „PANORA“ NASSAUPEL 1, HAARLEM waarbij 10 cts. extra voor toezending per post verschuldigd is. Men kan echter de patronen ook afhalen aan het bureau van dit blad.

386. Avondjapon van gebloemde crêpe de chine; ronde hals. Hoog opgeknipte rok, waar de taille met eenige ruimte aangezet is. Verkrijgbaar in maat 40, 42, 44. Benodigd: 4 M. stof à 96 cm. breed.

387. Eenvoudige avondjurk met ronden hals en grooten kraag, waarin klokstukken gezet zijn; wijde pofmouw; in den gladden rok zijn onder klokstukken gezet. Verkrijgbaar in maat 40, 42, 44. Benodigd: 4 m. stof à 100 cm. breed.

388. Raglan-japon, wijde mouw met plooitjes, ronde hals met geplooiden kraag. Knoopsluiting voor, welke aan den rok bevestigd is. De rok heeft plooitjes in plaats van heupsuons. Verkrijgbaar in maat 40, 42, 44. Benodigd: 4½ m. stof à 100 cm. breed.

Zuinigheid met vlijt

Zuinigheid is niet steeds hetzelfde als niet koopen — niet aanschaffen.

Zuinigheid betekent: opletten en zorgen en nakijken.

Er zijn huishoudens, waar door onoplettendheid van de huisvrouw herhaaldelijk resten worden weggegooid — moeten worden weggegooid, omdat zij tot onbruikbaar wordens toe bedorven zijn.

Het is niet altijd onoplettendheid, het is ook vaak onwetendheid, die de huisvrouw doet falen.

En waar in nagenoeg elk huishouden op het oogenblik zuinigheid geboden is, is kennis van de waren en hun behandelingswijze voor iedere huisvrouw een eerste vereischte.

Hoe moeten wij vleeschwaren bewaren en vet en rijst, gort, sago, erwten en boonen?

Gerookte worst, tong, rookvleesch en spek worden, indien men er een heel stuk van bezit, in kaasdoek genaaid en in een ongestookte luchtige ruimte opgehangen bewaard.

Uitgesneden vleeschwaren bewaart men tusschen twee bordjes, liefst ten overvloede nog onder een plak versch brood, dat altijd ietwat vochtig is. Natuurlijk is de kelder een betere bewaarplaats dan de kast in de verwarmde eetkamer.

Kaas wordt in een neteldoekschen lap gewikkeld op een droge, vorstvrije, koele plaats bewaard. Meestal is de kelder de geschiktste plaats. Geraspte kaas bewaart men, bedekt met een laagje zout, eveneens in den kelder. Gaar gebraden vleesch kan men zeer

langen tijd, zelfs maanden achtereen, bewaren in een Keulschen pot, bedekt met een laag vet, die minstens 10 c.M. boven het vleesch moet staan en glad van oppervlak moet zijn.

Heeft men van 'n dergelijken voorraad gebruikt, dan wordt het bovenste vet afgeschept, opnieuw gesmolten en in vloeibaren toestand (afgekoeld) weer in den pot gegoten.

Vet kan men ook zeer lang in een Keulschen pot bewaren op een koele plaats, dichtgedekt met een doek tegen het stof. Eieren mogen nimmer daar bewaard worden, waar sterke geuren heerschen, zooals van vanille, uien, koffie, zeep e.d. Men zette het eierrek dus bij voorkeur niet in een provisiekast, waar deze zaken eveneens een plaatsje vinden.

De eierschaal is poreus en laat behalve lucht ook geuren door, zoodat het ei al vrij spoedig den geur van zijn omgeving aanneemt.

Rijst, gort, sago, boonen e.d. worden bewaard in goed gesloten trommels en dikwijls terdege omschud.

Bloem, rijstemeel, maizena, griesmeel e.d. moeten om de paar dagen stevig worden omgeroerd, opdat geen eventueel aanwezig zijnde kiemen tot ontwikkeling kunnen komen.

Een kleine wenk

Wil men een ouderwetschen schotel op staanden voet, zoo'n hoog model fruit- of puddingschaal, die bij ieder servies geleverd werden per paar, verwarmen, dan keert men eenvoudig den schotel ondersteboven op den wasen van den ketel of op het bordenrek boven het fornuis, wanneer men een dergelijke inrichting bezit.

LUX TOILET ZEEP

Populariteits-wedstrijd

550 PRIJZEN WAARDE f4000:-

KENT U DE POPULARITEIT VAN LUX TOILET ZEEP?

Wilt U nog meedoen? 31 December 1935 is de sluitingsdatum.

Onze gelaatshuid wordt dagelijks blootgesteld aan talloze, nadelige invloeden. Duffe atmosfeer binnenshuis... keukenhitte... straatlucht vol ziektekiemen... dit alles doet de huid verdrogen en veroorzaakt rimpels. Zo ontstaat een vroegtijdig verouderde „vermoeide huid“.

Wist U, dat Lux Toilet ZEEP, het kwaliteitsmerk van Nederlands fabrikaat, speciaal wordt bereid voor de dagelijkse verzorging van het gelaat en afdoende tegen het gevaar van „vermoeide huid“ beschermt?

PRIJSVRAAG

Schrijf eens op een vel papier het aantal stukken Lux Toilet ZEEP, dat, naar Uw schatting, in het tijdvak van 4 November tot en met 31 December a.s. zal worden verkocht, in aanmerking nemende, dat ongeveer 1 à 2 van elke 3 gezinnen in Nederland 1 stuk Lux Toilet ZEEP per maand kopen. Geef hierbij op hetzelfde stuk papier — in hoogstens 40 woorden — Uw opinie, waarom Lux Toilet ZEEP zulk een grote verkoop heeft en voeg bij Uw inzending 2 buitenomslagen van Lux Toilet ZEEP. Het aantal verkochte stukken wordt officieel vastgesteld door Notaris S. S. Wijsenbeek te Rotterdam. De 1100 inzendingen, wier schattingen, dit aantal het dichtst benaderen, nemen deel aan de prijsvraag en dingen mede naar de prijzen. Wie hiervan de oorzaak der populariteit van Lux Toilet ZEEP het best omschreef, ongeacht de meerdere of mindere juistheid der schatting, krijgt de eerste prijs en zo vervolgens, waarover een jury van deskundigen beslist.

PRIJZEN

1e prijs . . . f 1000.—	4e prijs . . . f 100.—
2e prijs . . . „ 500.—	5e prijs . . . „ 50.—
3e prijs . . . „ 250.—	6e t m 50e pr. „ 10.—

verder nog 500 prijzen elk bestaande uit 2 dozijn tabletten Lux Toilet ZEEP. Elke inzending frankeren als brief. Naam en adres duidelijk vermelden en adresseren: Lux Toilet ZEEP Prijsvraag: Postbus 710, Rotterdam. Alleen die inzendingen zijn geldig, die vóór 31 December 1935 in ons bezit zijn. De uitspraak der jury, ook wat betreft het toekennen van een of meerdere prijzen aan meerdere prijswinnaars tezamen, is beslissend en hierover kan geen correspondentie worden gevoerd. De uitslag wordt bekend gemaakt in de tweede helft van Februari 1936.

De zeep tegen vermoeide huid!

LTS 65-036m

WAT EEN PRACHTIG WITTE TANDEN HEB JE TOCH!

Ontdek voor Uzelf eens hoe veel sneller en vlugger Kolynos Uw tanden reinigt en witter maakt. Wanneer U de resultaten ziet, zult U nooit meer tot andere, de niet-wetenschappelijke, borstelmethoden terugkeeren.

De wetenschap kent geen middel, dat doffe en beslagen tanden ook maar half zoo goed reinigt en wit maakt. Probeer daarom Kolynos vandaag nog.

KOLYNOS

TANDCREAM

ZIT IK ZOO GOED?

